

INNHOOLD:

Innledende merknad fra AU	s. 1
SKs behandlingsmåte	1
SKs metode for oppgjøret med høyreavviket	2
Tesene avslutter ikke kampen mot høyre	6
Hvorfor begrense sirkulasjonen av tesene?	6
Teser om høyreavviket i partiet	8
1. Begrensning av tesene	8
2. Utgangspunktet for kritikken er at general- linja alltid har vært riktig.	8
3. Kjerna i høyreavviket er en feilaktig holdning til den moderne revisjonismen og sosialimperialismen	10
4. Oversikt over høyreavvikets ytringsformer	12
4.I. Avvika i den eksterne politiske linja	12
4.I.1: Høyreavviket i den eksterne politiske be- handlinga av den moderne revisjonismen.	12
4.I.2: Høyreavviket i forhold til sosialimperialismen.	15
4.I.3: Høyreavviket i behandlinga av "venstre"-sektarismen.	17
4.I.4: Høyreavviket i fagligpolitikken	18
Merknad fra AU til punkt 4.I.4	18
4.I.5: Høyreavviket i det anti-imperialistiske solidaritetsarbeidet.	21
4.I.6: Høyreavviket i propagandaen for sosialismen	22
4.I.7: Høyreavviket i enhetfrontspolitikken	23
4.I.8: Høyreavviket i stortingsvalgkampen 73	25
4.I.9: Høyreavviket og 1. mai.	28
4.I.10 Avviket og UF	29
4.I.11 Høyreavviket og KF.	30
4.I.12 Høyreavviket og oppsummeringa av EEC-kampen.	32
4.I.13 Høyreavviket i klasseanalysen	33
4.I.14 Sammenfatning av høyreavviket i den eksterne politikken.	38
4.II. Avviket i den interne politisk-organisa- toriske linja.	40

4.II.1:	Høyreavvikets allmene nedvurdering av betydninga av politiske prinsipper ved utforminga av den interne organisatoriske linja.	40
4.II.2:	Det revisjonistiske avvikets likvidering av proletariatets ledende rolle i P.	42
4.II.3:	Høyreavvikets liberalisering av partilivet og utvanning av den demokratiske sentralismen - "parti for vanlige folk".	44
4.II.4:	Høyreavvikets nedprioritering av studier og ideologisk arbeid i partiet.	47
4.II.5:	Avviket og kritikken-sjølkritikken.	49
4.II.6:	Høyreavviket og sikkerheten	51
	Merknad fra AU om økonomien	52
4.II.7:	Avviket og konkrete målsettinger - strategiske organisasjonsplaner	52
4.II.8:	Høyreavviket og behovet for innskjerping av normene.	54
4.II.9:	Sammenfatning av avviket i den interne politisk-organisatoriske linja.	54
4.III.	Avvika i ideologi og metode.	58
4.III.1	Høyreavviket fra det marxistiske, proletariske klassestandpunktet.	58
4.III.2	Avviket og masselinja.	58
4.III.3	Høyreavviket og den konkrete analysen av den konkrete situasjonen.	61
4.III.4	Høyreavviket og forståelsen for ideologiens betydning.	61
4.III.5	Revidering av marxismen-leninismen og skoleringsnivået, kjennskapet til marxismen-leninismen i AKP.	62
4.III.6	Sammenfatning av avviket i ideologi og metode.	64
5.	Høyreavvikets innflytelse på AKP(m-l)s 1. landsmøte.	65
	Merknad fra AU om arbeidsprogrammet.	66
	Merknad fra AU om vedtektene.	68
6.	Avvikets historie - en skisse.	70
	Merknad fra AU om linja for tariffoppgjøret 1974	77
	Merknad fra AU om forslaga til oljepolitikk våren 1974.	77

III

7. Ytre omstendigheter kan ikke unnskyldde avviket.	83
7.2.A: EEC-kampen.	84
7.7: Ml-bevegelsens oppgjør med sekterismen.	87
7.10: Revisjonistene.	87
7.17: Valget -73.	89
8. Avviket er et uttrykk for kampen mellom de to veiene og for borgerskapets og imperialismens innflytelse i AKP(m-l).	92
9. Noen tiltak.	99

XXXXXXXXXX-----XXXXXXXXXXXXX

Innledende merknad fra AU

Vedtaket "TESER OM HØYREAVVIKET I PARTIET" uttrykker Sentralkomiteens syn på de revisjonistiske høyrefeila i AKP(m-l) i perioden 1972 - første halvår 1975.

SKs behandlingsmåte

"TESER OM HØYREAVVIKET" er et resultat av flere måneders undersøkelser og diskusjoner i partiledelsen. Utkast til tesene blei sirkulert før 7. plenum og kritisert på forhånd. På sjølve 7. plenum var de gjenstand for en grundig diskusjon. 7. plenums vedtak er følgelig et resultat av grundige forberedelser og en omfattende debatt, og slett ikke noe hastverksarbeid..

"TESENE" blei vedtatt enstemmig av 7. plenum. Dette er et uttrykk for styrken og enheten i partiledelsen, og for styrken og enheten i partiet. For gjennom "TESENE" utsetter vi oss sjøl for en skarp og åpen kritikk. De viser at vi ikke frykter å utsette oss sjøl for et skarpt lys, uansett hva det kan avsløre av stygge feil og mangler. Det viser at vi er Leninister, for typisk for leninistene er nettopp at de ikke prøver å skjule eller

bortforklare sine egne feil, men åpent og hensynsløst avslører dem, når de blir klar over at de finnes, og dermed også kvitter seg med dem og styrker de gode sidene ved arbeidet sitt. Det er et uttrykk for styrken og enheten hos oss at vi kan komme fram til en såpass omfattende og detaljert sjølkritikk enstemmig. Det viser at vi har kommet langt, det legger et godt grunnlag for det fortsatte oppgjøret med de revisjonistiske feila i partiet, og for at hele partiet skal kunne komme opp på et høyere politisk og teoretisk nivå som et resultat av sjølkritikken og kampen.

"TESENE"s størrelse tillot ikke at SK kunne behandle hvert enkelt avsnitt og hver enkelt linje slik at alle endringer kunne gjøres mens SK var samla. SKs 7. plenum vedtok derfor "TESENE" i prinsippet. En del spesielt viktige avsnitt blei også behandla i detalj, og plenum vedtok retningslinjer for samarbeidelse av dem. På andre områder valgte 7. plenum å bare markere standpunkter og la spørsmål og motsigelser bli stående for seinere avklaring i partiet. SKs 7. plenum påla AU å gjøre de nødvendige rettelsene på grunnlag av 7. plenums behandling og redigere den ferdige teksten til "TESER OM HØYREAVVIKET I PARTIET".

I redaksjonsarbeidet har AU brukt metoden med å unngå å føre inn endringer der det kan finnes uenighet innafor SK. I noen tilfeller er det markert i teksten at det ikke er gjort ferdige oppsummeringer, eller det er referert motstridende syn. Allment kan det slås fast at de aller fleste punktene i denne ferdige utgaven er uendra i forhold til forslaget som blei sirkulert foran 7.plenum.

SKs metode for oppgjøret med høyreavviket.

Ved studier av "TESENE" bør kameratene merke seg metoden SK har brukt. SK har lagt vekt på å dømme på grunnlag av undersøkelser, har gjort konkrete vurderinger. Kameratene i SK har lagt vekt på å bruke den vitenskapelige marxist-leninistiske metoden med konkret analyse av den konkrete situasjonen. I tilfeller der en slik analyse ennå ikke er gjort, blir det også sagt åpent at materialet ikke er undersøkt eller at konklusjonen ennå ikke er klar.

Dette står skarpt i motsetning til den overflatiske og subjektivistiske metoden, som går ut på å skaffe seg noen få inntrykk og så proklamere den første "lure ideen" som dukker opp i hode på en som den endelige sannheten. Det er subjektivismen å bygge på det første det beste innfall og gjøre proklamasjoner på grunnlag av lause ideer. Den vitenskapelige metoden går ut på å slå fast det du er sikker på og skille det klart fra det du ikke veit. Den som ikke har gjort noen undersøkelser har ingen rett til å delta i diskusjonen, sier kamerat Mao Tsetung.

På dette grunnlag begynner SK derfor også med å skarpt avvise denne typen "oppgjør med høyre" som går ut på å si at "alt var gærrnt" og "vi må begynne på bar bakke". For undersøkelser av historien og situasjonen slik den er nå, viser at hovedsida ved det vi har gjort er bra, framgangsrikt, revolusjonært. Vi har skapt et parti som er lite men sterkt, et parti som imperialistene, kapitalistene og DNA-LO-SV-lederne raser mot og frykter, men som stadig flere arbeidere, bønder, skoleungdommer og studenter, progressive kvinner osv. sympatiserer med og støtter. Dette er ikke en dårlig sak men en god sak. Den som kaster vrak på det forkaster kommunismen. Derfor er SK i oppgjøret med høyre nøye på å være vitenskapelig og saklig, skille ut og ta vare på det ml-bevegelsen har gjort som er

som er riktig og sørge for at det ikke blir kasta ut sammen med det gamle. For det er det riktige som alltid har vært hovedsida, og som har lagt grunnlaget for den gunstige situasjonen vi nå er i.

Metoden i "TESENE" står også i skarp motsetning til det å redusere "kampen mot høyre" til kraft-revolusjonære slagord, til mye snakk om væpna revolusjon, til å erstatte vitenskapelig kritikk av revisjonismen og tålmodig arbeide for å avsløre revisjonistene med voldsomme skjellsord og bakvaskelser mot revisjonistpartiene allment og mot ethvert SV-medlem, til å avvise at en i tillegg til å ha en strategi må vi også ha en taktikk osv. Denne metoden er overflatisk og uvitenskapelig. SKs behandling står i motstrid til dette fordi den er grundig og vitenskapelig.

Dette skal ikke forstås som om vi skal ta på revisjonismen med silkehansker. Tvert imot er det vår oppgave å utrydde revisjonismen. Det forstår vi bedre enn før. Dette gjør det nødvendig å avsløre revisjonismen, revisjonistpartiene og de revisjonistiske lederne. Det er riktig og nødvendig å si at SV er et parti som representerer monopolborgerskapets interesser, og at det er et reaksjonært parti. Dette er sant, det er vitenskapelig. Men det er en bakvaskelse å si at "SV er et sosialfascistisk parti" eller at "SV er et quislingparti, et nytt NS". Dette stemmer ikke, det er uvitenskapelig. Det er også uriktig og en bakvaskelse å si at ethvert SV-medlem er en reaksjonar og en imperialistisk agent. Dette er ikke sant, fordi det finnes mange progressive SV-medlemmer - mange sånne gikk i I.mai-tog sammen med oss. Metoden med store ord og bakvaskelser har det til felles med metoden med søtladenhet, ingen kamp og skjønning av SV-ledelsen at den er usann. Den overbeviser ingen og den skiller ikke ledelse fra medlemmer, reaksjonære fra masser som er ført bak lyset. Å skille medlemmene fra ledelsen er et marxist-leninistisk prinsipp. Fraseprat av denne typen strider mot det. Hver gang de revisjonistiske lederne ser sånt kommer fra ml-bevegelsen, gnir de seg i henda og spretter sjampanjekorkene, for de veit de kan utnytte det til å styrke sitt grep over tilhengerne sine og hindre at de får tillit til vår avsløring av revisjonismen. Vitenskapelig kritikk av revisjonismen er konkret og sakelig. Den bygger både på teoretiske analyser og på avsløring av en endeløs strøm av konkrete tilfeller. Nettopp derfor har den også så stor gjennomslagskraft, fordi den ikke kan motbevises. Den

frykter ikke for å trekke konsekvensene, si sannheten, kalle en klasseforæder en klasseforæder og en imperialistisk agent for en imperialistisk agent, nettopp fordi den bringer til torgs eksempler og argumenter som ubønnhørlig viser at det er slik.

AU understreker dette fordi den typen feil har dukket opp i en periode høsten 75, etter at kritikken mot høyre har begynt å utvikle seg i ml-bevegelsen. Den har særlig vist seg i NKS, RU og i intellektuelle miljøer, inklusive blant kamerater i ledelsen i RU og NKS. Dette er ikke så merkelig. Vi vil minne om at røttene til høyrefeila ligger i for dårlig kjennskap til proletariatet og for dårlig kjennskap til marxismen-leninismen hos svært mange norske kommunister. Det er verdt å merke seg at disse feila spesielt dukker opp i småborgerlige miljøer, blant kamerater i partiet og ungdomsforbunda med tilknytning til den radikale småborgerlige intelligensiaen, og i miljøer og kamerater som har vært dypt påvirket av høyrefeila. Det er nettopp her kontakten med proletariatet har vært minst. Og skoleringa har også vært dårlig uten at kameratene har forstått at de veit alt for lite om marxismen-leninismen.

Dette viser at denne tendensen ikke er noe oppgjør med høyre og ikke er noen virkelig venstre-linje. Det er høyre i ny frakk. For å bekjempe revisjonismen hjelper kraftuttrykk ingenting. Det er nødvendig å fordype studiene av teorien, av virkeligheten i Norge, av hva revisjonisme er og hvilken rolle den spiller. "oppgjør" av det lettvinte slaget, av formen "alt var gæærnt" og superrevolusjonært prat hindrer en virkelig forbedring av kjennskapet til marxismen-leninismen. Det er uttrykk for at noen kamerater, særlig unge, uskolerte og småborgerlig prega kamerater, trur at de skal kunne "nedkjempe høyre" uten noen særlig kraftig innsats. I enkelte og mer alvorlige tilfeller kan det også hende det gjelder kamerater og andre som prøver å skjule sine høyrefeil og vil slippe virkelig sjølkritikk ved å plutselig "bli mer katolsk enn paven".

Vi trur at de aller fleste kameratene som har gjort slike overslag lett vil bli kvitt dem og vil ta avstand fra dem bare de får diskutert saka. Vi må feie denne bitendensen fort tilside, fordi den skader vår kamp mot revisjonismen. SV er

hardt splitta for tida!"Kraftrevolusjonært"fraseprat fra vår side,skjelling og smelling på hvert enkelt SV-medlem i steden for en steinhard og saklig kritikk av ledelsen,å si at alle SV-medlemmer er reaksjonære i steden for nådeløst å rette skytset mot lederne,det er den beste gavepakke vi kan gi Martin Gunnar Knutsen,Berit Ås,og alle de andre i høst.

Innad i partiet er den åpne diskusjonen om høyrefeila bare såvidt påbegynt.Høyrefeila har **fortsatt** en god del tak i partiet. Om vi ikke kvitter oss med overslaga,så vil de åpne høyrefeila kunne bruke dem til å dekke seg bak.Det vil skape forvirring,detvil bli brukt til å argumentere for at "kritikken av høyre fører til overslag",at"venstre er hovedfaren i partiet",og det som måtte finnes av råtne høyreelementer i partiet(i tilfelle er de ganske få) vil få en strålende sjanse til å sabotere og holde seg skjult.

Kort og greit:vulgariseringa av kritikken av høyre beskytter i virkeligheten høyre.Den tjener revisjonismen og borgerskapet. AU vil advare kadrene mot denne tendensen.Situasjonen er sånn at vi har store muligheter,men det krever samtidig en god del av oss:klare huer,slagkraft.Vi må ikke la oss forvirre.Høyre er hovedfaren i partiet.Tendensen til vulgarisering av kritikken er i virkeligheten bare et forvrengt uttrykk for det samme høyre.For å bli kvitt høyre,finnes det bare en metode som virkelig fører fram.Alle kamerater må studere marxismen-leninismen-Mao-Tsetungs tenkning mye bedre.Alle må lære mer av arbeiderklassen.Særlig gjelder det småborgerlig-intellektuelle kamerater.På grunnlag av dette må vi gjøre grundige konkrete analyser og gjennomføre kritikk og sjølkritikk.Dette er en langvarig,tung,og vanskelig prosess.Alle snarveier fører helt sikkert feil.

Denne metoden er det SKs 7.plenum nyttet.Metoden med å være vitenskapelig,å gjøre hardt arbeid,og unngå snarveier som er blindveier.

"TESENE" avslutter ikke kampen mot høyre.

"TESER OM HØYREAVVIKET" er et skarpt våpen for partiet og et viktig gjennombrudd. Men samtidig er det viktig å holde fast på at de løser ikke alle problemer i samband med oppgjøret.

Ved studiene bør kameratene merke seg "TESENE"s begrensninger, sånn som de er sammenfatta i pkt.1. Det er særlig verdt å merke seg at "TESENE" ikke inneholder en taktikk. Det er ikke sånn at vi har utvikla en taktikk overfor ^{en}borgerlig politiker bare vi har slått fast at han er en borger og en reaksjonær. Det er i så fall klart at vi må bekjempe han. Det er grunnleggende. Men samtidig kan det hende at vi i taktikken i visse tilfeller vil velge å bekjempe han, i visse tilfeller nøytralisere ham, og i visse tilfeller å samarbeide med ham. Det må avgjøres av hva som tjener proletariatet på lang og kort sikt. "TESENE" inneholder en rad strategiske synspunkter. Det er utillatelig å stille taktikken over strategien, slik opportunistene gjør. På den andre sida er det også utillatelig å unnlate å utarbeide en egen taktikk, bare fordi vi har en strategi. Følgelig er det misbruk av "TESENE" å forsøke å bruke dem som en "oppskriftsbok" for taktikk, og la det erstatte den konkrete diskusjonen om videreutviklinga av ml-bevegelsens taktikk.

Det er også klart at det er mange spørsmål som ikke er undersøkt og ferdig analysert. Noen steder vil det også gå fram av teksten.

Det betyr også at blant kamerater som er enige om innholdet i "TESENE" kan det finnes uenighet og motsigelser på områder som faller utafor det "TESENE" behandler, eller når det gjelder mer detaljerte vurderinger av spørsmål som de behandler kort og allment.

"TESENE" er grunnleggende i den videre kampen mot høyre. Men de sier ikke de siste ord de avslutter ikke denne kampen. Det står fortsatt igjen svært mye ugjort. Kameratene som studerer dem må være klar over det og gjøre sin del av sinnsatsen foran 2. IM.

Hvorfor begrenses sirkulasjonen av "TESENE"?

"TESER OM HØYREAVVIKET" blir idenne omgang bare sirkulert i begrensede deler av partiet. Ut over en del styrer og utvalg blir det gjort tilgjengelig for utvalgte ledende utvalg i ungdomsforbunda.

Dette skyldes ikke at SK ønsker å holde linjene i "TESENE" skjult for de vanlige medlemmene av partiet og for våre kamerater i RU og NKS.

Saka er at "TESER OM HØYREAVVIKET" opprinnelig er skrevet og formulert bare med sikte på partiledelsen sjøl. Derfor er det ikke tatt hensyn til en videre leserkrets.

Det inneholder knappe, polemiske formuleringer for å stille motsigelser skarpt i et forum som allerede kjenner til diskusjonen og der alle medlemmene har kjennskap til mye bakgrunnsmateriale. Skarpe formuleringer uten bakgrunnsstoff (som forutsettes kjent) gjør det lettere for kameratene i SK å si seg enige eller uenige, og å foreslå endringer.

Men for lesere som ikke har deltatt i diskusjonen på forhånd, og enda viktigere: som ikke kjenner bakgrunns materialet og har deltatt i SKs arbeid i minst $2\frac{1}{2}$ år, stiller det seg anderledes. Da kan knappe formuleringer lett virke uforståelige, stå fram som påstander uten begrunnelse, spre uklarhet i stedet for klarhet.

Følgelig har SK vedtatt at det skal utarbeides et eget materiale til diskusjonene i partiet og ungdomsforbunda som er skrevet spesielt med dette for øyet. Dette materialet vil inneholde nettopp slike mer omfattende dokumentasjoner og begrunnelser som "TESENE" mangler.

Derfor blir altså 7. plenums "TESER" foreløpig interne for spesielle, begrensede deler av partiet og ungdomsforbunda. Her vil det også ^{være mulig} for kamerater som studerer dem å få utfyllende forklaringer og diskusjoner gjennom å henvende seg til kamerater i partiledelsen. Det er ikke utelukket at de seinere kan bli sirkulert i partiet, men de må foreløpig ikke vises andre enn de som får spesiell beskjed om det.

STYRK AKP(m-l)s RIKTIGE MARXIST-LENINISTISKE GENERALLINJE-
BEKJEMP DEN MODERNE REVISJONISMEN!

Arbeidsutvalget i
AKP(m-l)
September 1975.

TESER OM HØYREAVVIKET I PARTIET.

1) Begrensning av tesene.

1.1 Disse tesene bygger ikke på noen fullstendig gjennomgang av internt og eksternt materiale, referater eller seinere oppsummeringer av møter osv. Dette avspeiler seg i at noen sider av avviket er ufullstendig behandla.

1.2 Tesene unngår å ta opp spørsmålet om enkeltpersoners rolle.

1.3 Tesene kritiserer feil ved tidligere linjer uten å gjøre noe forsøk på å gjøre en ferdig utforming av nye linjer til erstatning for dem. Dette gjelder bl.a. taktikken overfor SV.

1.4 Tesene går ikke grundig inn på hvilke tiltak som må gjøres på forskjellige plan i partiet for å utrydde avviket.

2) Utgangspunktet for kritikken er at generallinja alltid har vært riktig.

2.1 Partiets og ml-bevegelsens generallinje har alltid i hovedsida vært riktig: marxist-leninistisk, proletarisk og revolusjonær. Generallinja er den langsiktige, strategiske linja for kampen for den sosialistiske revolusjonen og for kommunismen. Denne riktige generallinja har bl.a. vært at vi har bygd på marxismen-leninismen-Mao Tsetungs Tenkning, stått på nødvendigheten av å bekjempe opportunismen i arbeiderbevegelsen, karakterisert Sovjet-Unionen som kapitalistisk og sosialimperialistisk, har holdt fast på nødvendigheten av å knuse staten gjennom en voldelig revolusjon og opprette proletariatets diktatur, har hatt en i hovedsak riktig klasseanalyse, og har hatt en riktig forståelse av viktigheten av dagskampen, kampen for nasjonal sjølråderett og for de demokratiske rettighetene. At denne generallinja alltid i hovedsak har vært riktig danner utgangspunktet for kritikken. Det er på grunnlag av dette vi kan si at partiet er et kommunistisk parti som retter på feil og ikke et (tidligere) opportunistisk parti som gjør opp med hele fortida si.

2.2 Samtidig som generallinja i hovedsak er riktig, kan den taktiske linja for en periode i hovedsak være feilaktig. De forskjellige høyrefeila i partiet har utgjort en sammenhengende kjede av feil - en feilaktig linje. Denne feilaktige linja har i en viss periode og med høve til spesielle arbeidsoppgaver dominert i partiet til tross for den riktige generallinja. Den feilaktige linja har aldri på noe tidspunkt dominert alle områder i partilinja og partilivet.

2.3 Hovedsida ved partiets stiftelseslandsmøte var den riktige generallinja. Den korrekte hovedsida kom til uttrykk gjennom at partiet gjorde i hovedsak korrekte vedtak i programmatisk spørsmål, når det gjaldt vedtekter og når det gjaldt valg av SK. Den feilaktige høyrelinja dominerte i vedtakene om taktikken og i den mengelfulle behandlingen av organisasjonsspørsmål.

2.4 Den feilaktige høyrelinja utvikla seg særlig fra 1972 og dominerte partiledelsen og partiets arbeid fra dag til dag og taktiske vurderinger fra seinhøsten 1972 og fram til valget 1973. I denne tida var avviket hovedsida ved partiets viktigste utadrettede virksomhet, nemlig valgarbeidet. Følgelig må vi si at partiet i hovedsak førte en feilaktig politikk i denne perioden.

2.5 Partiet har seinere korrigert mange av feila og fjerna seg fra politikken slik den var på høyres toppunkt 1973. Partiet har likevel ikke gjort noe skikkelig oppgjør med disse feila, og mange av dem kaster fortsatt ved partiets politikk.

2.6 Den feilaktige høyrelinja var antagonistisk til partiets riktige generallinje, og representerte på en rekke områder framstøt for å revidere den. Etterhvert som den utvikla seg måtte den vokse til en stadig større trussel mot den. Dermed økte også faren for at partiet skulle slutte å være et kommunistisk parti og forvandle seg til et reaksjonært, revisjonistisk parti. Det er følgelig riktig å si at partiet var i dødelig fare. Høyreavviket betyr partiets første alvorlige krise. Denne krisa er ikke endelig overvunnet før partiet fra topp til bunn har gjort opp med høyreavviket og utryddet dets røtter fra AKP(m-l).

3) Kjerna i høyreavviket er en feilaktig holdning til den moderne revisjonismen og sosialimperialismen.

3.1 Høyreavviket har mange uttrykk på mange forskjellige områder. Felles for disse uttrykkene er at de har utvikla seg ut fra en feilaktig oppfatning av den moderne revisjonismen. Holdninga til den moderne revisjonismen er "kilden" som de forskjellige avvika "flyter ut fra".

3.2 Høyreavviket innebærer en undervurdering av hvor færlig den moderne revisjonismen og all opportunisme innafor arbeiderbevegelsen og -klassen er. Det innebærer en manglende forståelse for at moderne revisjonisme og opportunisme er klassefiendens viktigste politiske redskap (ikke nødvendigvis militære redskap) til å hindre revolusjon i vår tid, og at revisjonismen vil oppstå spontant, igjen og igjen, også i våre egne rekker, så lenge det finnes borgerskap.

3.3 Høyreavviket innebærer videre en undervurdering av at revisjonismen idag skiller seg fra revisjonismen på Lenins tid i og med at den har statsmakta i en imperialistisk supermakt. Dermed er den moderne revisjonismen ikke lengre bare et redskap for monopolene og imperialismen, den er sjøl en av de to dominerende imperialistmaktene. Dermed er den moderne revisjonismen i vår tid også militært et hovedhinder for folkenes frigjøringskamp og revolusjonen. Høyreavviket innebar at denne sida ved den moderne revisjonismen blei glatta over.

3.4 Høyreavviket innebærer å i utgangspunktet ikke gjøre en grundig analyse av hva den moderne revisjonismen og opportunismen i klassen og bevegelsen er, og ikke skolere partimedlemene og massene i det.

3.5 På grunnlag av det blei det mulig å fremme feilaktige, forsonlige teorier om den moderne revisjonismens karakter, som skulle glatte over motsigelsene mellom marxismen-leninismen og revisjonismen. Formelt blei kritikken av revisjonismen opprettholdt. Men i virkeligheten blei den forvandla til en formell, overflatisk og i bunn og grunn forsonlig kritikk. den kritiserte revisjonistene og enkelte av deres handlinger, men

unnløst å sette skarpt lys på revisjonismens vesen og grunnlag. Den fungerte som begrunnelse for falske teorier som så bort fra at revisjonismen er et agentur for borgerskapet, og tok sikte på å forsonne marxismen-leninismen og revisjonismen.

3.6 Videre blei årvåkenheten overfor sosialimperialistene dempet, og revisjonismens karakter av quisling-bevegelse for sosialimperialismen blei dekket over.

3.7 Videre innebarer høyreavviket forsonlig taktikk overfor den moderne revisjonismen, som innebar å unnløte å avsløre den og slå mot den, gå inni aksjonsenheter med den som styrka den. Konsekvensene av høyreavviket i taktikken er å unnløte å rive massene løs fra revisjonist-partienes innflytelse og gjøre det marxist-leninistiske partiet til et haleheng på revisjonismen.

3.8 Videre innebar høyreavviket å ikke ta opp faren for at partiet kan utvikle seg til et revisjonistisk parti gjennom indre degenerasjon. Følgelig blei partibygging, klassesammen-setning, ideologisk skolering, partinormer osv. ignorert og overlatt til spontaniteten. Det vil si at på lengre sikt åpna høyreavviket for at en degenerasjon kunne skje.

3.9 Både når det gjelder analyse av den moderne revisjonismen, taktikk og partibygging innebarer høyreavviket at en rekke av marxismen-leninismens teser blei revidert, og erstatta med revisjonistiske teser.

3.10 Videre innebar høyreavviket at analysen i metoden og ideologien fjerna seg fra marxismen ved ikke å ta utgangspunkt i klassestandpunktet og den konkrete analysen av den konkrete situasjonen. I steden for å ta utgangspunkt i utviklinga av massekampen eksternt og i nødvendigheten av å utvikle ei riktig masselinje, og i partiets svakheter internt og nødvendigheten av å styrke det klassemessig, ideologisk og organisatorisk, tar høyreavviket utgangspunkt i den taktiske situasjonen som hersker mellom partiet og revisjonistene.

3.11 Høyreavviket er sjøl moderne revisjonistisk av karakter. Det åpna i beste fall for at partiet og massene blir stående

uforberedt og vergeløse overfor revisjonismen og sosial-imperialismen. I verste fall for at partiet langs en eller flere veier (degenerasjon i ideologien, taktikken, organisasjonen) degenererer til å slutte å føre kamp mot revisjonismen og borgerskapet og sjøl blir et moderne-revisjonistisk parti. Det illustrerer dermed tesen om at revisjonismen oppstår spontant under trykket fra borgerskapet, igjen og igjen, også i marxist-leninistenes egne rekker. Forstår vi dette, så forstår vi også dets giftige dødsfarlige karakter, for det uttrykker monopolenes og imperialismens interesser inne i partiet sjøl.

4) Oversikt over høyreavvikets ytringsformer.

(Behandlinga av høyreavviket er her delt opp i 3 underområder: I. Avvika i den eksterne politiske linja. - II. Avviket i den interne politisk-organisatoriske linja. - III. Avvika i ideologi og metode.)

4.I. Avvika i den eksterne politiske linja.

4.I.1. Høyreavviket i den eksterne politiske behandlinga av den moderne revisjonismen.

Dette avviket finner sin programmatisk form i beretninga fra 1.LM., som er det revisjonistiske hoveddokumentet fra LM. Det uttrykkes også i andre vedtak fra LM og en rad interne og eksterne artikler fra tida før LM og fram til 1973 og 74, til dels i en enda mer ekstrem form enn beretninga.

Høyreavviket innebærer at:

- a) Revisjonistpartiene betegnes som en progressiv kraft.
- b) Det gjøres ingen virkelig historisk og sosial (klassemessig) analyse av hvilken rolle revisjonismen spiller i vår epoke i klassekampen, av hvordan den har oppstått sammen med monopolkapitalen, imperialismen og sosialimperialismen, av hvem de revisjonistiske partiene i Norge representerer og hvem som støtter dem osv.
- c) Motsigelsen mellom marxismen-leninismen og revisjonismen betegnes som underordna. At revisjonismen er et agentur for borgerskapet og sosialimperialismen underslås.
- d) Forskjellen mellom ^{den} den revolusjonære og fredelige veien gjøres til et sekundært spørsmål.

- e) Det påstås atbrevisjonistene stiller "bra dagskrav"uten at det avsløres at disse "bra krava" bare er demagogi, og at revisjonistene i dagskampen spiller rollen som sabotører.
- f) I stedet for den korrekte marxist-leninistiske teorien om at revisjonismen uttrykker monopolkapitalens og imperialismens interesser og finner sin sosiale støtte i arbeideraristokratiet og i deler av folket prega av småborgerlig tilbakeståenhet og fordommer, lanseres den opportunistiske teorien at "revisjonismen er småborgerlig" og ^{at} revisjonistpartiene er småborgerlige partier".
- g) Revisjonistpartiene som helhet karakteriseres som en del av "venstresida". Dermed erstattes en riktig definisjon av parolen "venstre mot høyre" med en feilaktig, sosialdemokratisk og revisjonistisk definisjon.
- h) Denne forfalskninga av "venstre mot høyre" brukes til å gjøre det til et avgjørende kriterium for enhetsarbeid at revisjonistpartiene er med.
- i) Det gis en feilaktig definisjon av enhetsfronten der revisjonistene beskrives som "høyre i enhetsfronten" og dette danner grunnlaget for påstanden om at vi må dempe og tilpasse kampen mot revisjonismen. For å begrunne dette øves det vold mot marxist-leninistiske verker som Dimitrovs beretning for KOMINTERN 1935 og Maos Den Anti-Japanske Enhetsfronten, som framstilles som om Mao og Dimitrov skulle gå inn for en allmen enhet med revisjonismen.
- j) Den feilaktige definisjonen av "venstre", av enhetsfronten og av "den småborgelige revisjonismen" fører også til at ledelsen ikke blir skilt fra medlemmene. Det blir ikke slått fast at lederne er reaksjonære og står i motsetning til mange medlemmer og tilhengere som er progressive.
- k) I stedet for å følge en taktikk med å stadig avsløre de revisjonistiske ledernes forbrytelser for massene for å frata dem all innflytelse og isolere dem, går høyreavviket inn for en taktikk med å være vennlig overfor revisjonistene og deres ledere, forsone seg med dem, rose deres "bra sider" osv.. Angivelig skal dette minske avstanden mellom marxist-leninistene og de progressive massene under revisjonistisk innflytelse, men i virkeligheten hjelper det revisjonistenes ledere til å skjule sine forbrytelser og beholde sin innflytelse, og det hindrer massene i å gå til venstre.

- 1) Det blei også spredd ideer om at det fantes "progressive" blant de ledende kreftene som danna SV, seinere i SV-ledelsen. Dette viste seg å være reint illusjonsmakeri uten samband med virkeligheten som hjalp til med å bygge opp enkelte SV-lederes popularitet og skaffe dem uberettiget tillit, til ytterligere å skjule hele SVs virkelige karakter, og til avvåpne partiet taktisk når slike folk angrep partiet.
- m) Det blir ikke slått fast at revisjonismen som ideologi og revisjonistpartienes ledere - de to faktorene som bestemmer revisjonistpartienes karakter som helhet - er en del av spydspissen for reaksjonen i Norge. Dette er den bestemmende og avgjørende sida ved revisjonismen som bevegelse og ved revisjonistpartiene. Ved å unnlate å slå fast dette åpnes det for ideen om at det finnes progressive, villdete folk som er under revisjonismens innflytelse, skal være like viktig eller tilmed mer viktig enn revisjonismens grunnleggende karakter av reaksjon.
- n) Det blir ikke slått fast at den moderne revisjonismen strategisk sett er det viktigste og farligste avviket den kommunistiske bevegelsen står overfor, og at den vil dukke opp igjen og igjen i våre egne rekker.
- o) I steden lanseres den livsfarlige linja med strategisk allianse med revisjonistpartiene, tilmed å "vinne dem for revolusjonen".
- p) Samla utgjør dette et avvik som peker i retning av å gjøre partiet til et haleheng til den moderne revisjonistiske bevegelsen og de moderne revisjonistiske partiene.

4.I.2. Høyreavviket i forholdet til sosialimperialismen.

Dette avviket er organisk forbundet med avviket i behandlingen av den moderne revisjonismen - det er to sider av samme sak. På landsmøtet viste det seg først og fremst i beretningas og arbeidsprogrammets manglende behandling av sosialimperialismen. I den eksterne politikken etter 1. LM har det likeledes kommet til uttrykk først og fremst gjennom at sosialimperialismen ikke er blitt angrepet, avslørt og bekjempet. Høyreavviket innebærer at:

- a) Tross bedre vitende blei betydninga av sosialimperialismen underslått, for å lette arbeidet med å få til borgfred med revisjonistene - særlig med NKP og NKP-ledelsen. Dette er tilmed åpent uttrykt i beretninga, som hevder det standpunkt at NKPs forbindelse med sosialimperialismen ikke må hindre NKPs samarbeid med AKP(m-l).
- b) Som en følge av dette blir sosialimperialismen heller ikke gjort til noen sentral arbeidsoppgave for partiet. Dette uttrykkes implisitt programmatisk i beretninga, som ikke nevner kampen mot sosial-imperialismen i Norge, og i arbeidsprogrammet, som nevner kampen mot sosial-imperialismen allment, men ikke stiller noen konkrete kampoppgaver.
- c) Landsmøte-dokumentene ignorerte i praksis behovet for å slå grundig fast at sosial-imperialismen utøver et fascistisk diktatur. Dette er såvidt nevnt i prinsipp-programmet, men på et bortgjemt sted og i forbifarten. Dermed blir å avsløre og bekjempe sosial-fascismen i Sovjet i praksis ingen oppgave for partiet. Nedtoninga av den sovjetiske fascismen i programmene var et grovt opportunistisk avvik og åpna for opportunistiske avvik blant medlemmer som hevda at Sovjet slett ikke er fascistisk.
- d) Disse tendensene blir styrka av at ved tida for 1. LM var det ikke forstått i partiet og ledelsen at det finnes en akutt fare for sosial-imperialistisk angrep på Norge. Prinsipp-programmet uttrykker en riktig prinsipiell holdning til sosial-imperialismens karakter, men på grunn av for små kunnskaper og manglende undersøkelser evna partiet på dette tidspunkt ikke å slå fast den raskt økende faren for sovjetisk angrep. Denne feilen, som skyldes manglende kunnskap, er ikke av samme karakter som

det revisjonistiske høyreavviket, men det gjorde det lettere for høyreavviket å utvikle seg.

- e) Følgen av høyreavviket er at sosial-imperialismen blir redusert til et spørsmål for partipropagandaen og knapt nok det. Sosial-imperialismen blir fjerna som en fiende fronter må kjempe mot og som en dagsaktuell kampsak for partiet utover partipressa. Høyreavviket betyr altså i praksis å legge ned kampen mot sosial-imperialismen.
- f) Dette har gitt seg utslag på en hel rekke områder i partiets arbeid : Sosial-imperialismen blei ikke tatt opp ved valget 1973, i 1.mai 1973 og dårlig 74, i mange fronter osv.
- g) De Moskva-tro moderne revisjonistene blei heller ikke avslørt som femtekollonister for sosial-imperialismens infiltrasjon og potensielle quislinger ved et angrep.
- h) Avviket har hjulpet sosial-imperialismen til å vinne framgang i Norge, fordi dens renker i fagforeninger, i SV osv. ikke hele tida konsekvent er blitt avslørt og bekjempet av oss. Det har hjulpet sosial-imperialismens politiske agenter til med støtte i offisielle uttalelser fra AKP(m-l) å kamuflere seg som en del av venstresida, og forsinka splittelsen av SV.
- i) I partiet innebærer avviket at forsonlige og feilaktige ideer av typen "Sovjet er ikke så farlig" - "vi blir slått sammen med Høyre om vi angriper Sovjet" har fått utvikle seg. Konsekvensen av slike ideer ville på lengere sikt være ^{et} stadig sterkere press for å legge ned enhver kritikk av sosial-imperialismen, også i propagandaen og programmene.
- j) Avviket overfor sosial-imperialismen er uhyre farlig. Det representerer en tendens i retning av at ml-bevegelsen gjør et stort strategisk tilbakeskritt. Om det seirer, vil det ødelegge partiet. Om det ikke korrigeres godt nok, risikerer vi at partiet og folket blir overrasket og vil stå uforberedt og vergeløse overfor et sosial-imperialistisk angrep. Avviket overfor sosial-imperialismen er svangert med de største katastrofer, ikke bare for partiet men for hele det arbeidende folket og den norske nasjonen.

4.1.3. Høyreavviket i behandlingen av "venstre"-sektoriseringen.

Det har eksistert viktige og farlige ultra-"venstre" feil i ml-bevegelsen. Høyreavviket fulgte taktikken med å "la en linje dekke en annen" og utnyttet kritikken av "venstre" til å fremme høyre. Dette kommer til uttrykk i det revisjonistiske hoveddokumentet fra 1. LM, beretningen, på denne måten :

- a) Beretningen gir en i hovedsak riktig framstilling av "venstre"-opportunismens sosiale grunnlag og politiske framtrekelsesformer (ikke entydig av dens organisatoriske framtrekelsesformer).
- b) Men den unnlater å peke på at mange ultra-"venstre" feil i hovedsak er vanlige høyretendenser - f.eks. kritikk av Stalin, antagonistisk holdning til bøndene osv. osv. Dermed underslås i praksis at "venstre" er en avart av høyre, høyre skaper "venstre".
- c) Alle feil kalles "venstre" - også en del byråkratiske feil i organisasjonen. Dermed overdrives "venstre"-avvikets omfang og betydning. Samtidig kritiseres ikke revisjonismen. Dermed skapes et inntrykk av at "venstre" er farligere enn vanlig høyre-revisjonisme.
- d) Perioden da "venstre"-feilene var viktige i partiet gjøres i beretningen altfor lang.
- e) Under dekke av denne kritikken av "venstre" føres det fram kritikk av partiets tidligere riktige linjer overfor revisjonismen, bl.a. når det gjelder første mai. Det skapes et falsk inntrykk av at det er ml-bevegelsens "venstrefeil" og ikke revisjonistenes klasseforræderi som er årsaken til splittelsene og kampen i fronter og massebevegelser.
- f) Dette uttrykkes programmatisk i beretningen gjennom kritikken av SUP(m-l)s landsmøtevedtak om den taktiske hovedfienden fra 1969. Utforminga av dette vedtaket inneholder svakheter, men det var et uttrykk for en prinsipielt riktig linje overfor den moderne revisjonismen. Denne prinsipielt riktige linja negeres og fordømmes offentlig i beretningen.
- g) Kritikken av "venstre" som ikke samtidig slår fast at "venstre" er en avart av hovedforma høyre og sjøl en form for revisjonisme, legger grunnlaget for en feilaktig plassering av det som kaller seg "venstre" i Norge i dag :

På den ene sida revisjonistene, til høyre for AKP(m-l). På den andre sida flere små-grupper på "den motsatte sida" av AKP(m-l), til "venstre" for AKP(m-l). I virkeligheten er det ikke slik. Til høyre for AKP(m-l) finnes flere varianter av sosialdemokrati og moderne revisjonisme. Deriblant dens grensegrupper som slåas i første linje mot oss : "KAF" "KUL" "KAG" "4.Internasjonalen". Disse gruppene er ikke lengre inne i noen "venstre" fase : de er høyre både i ord og innhold. Høyreavviket i kritikken av "venstre" gjør det umulig å gripe disse gruppernes karakter når de slår over i åpent høyre.

- h) Beretningas "kritikk av ultra-"venstre" tjener derfor i virkeligheten den hensikt å bruke kritikk av "venstre" som påskudd til å angripe virkelig venstre, den marxist-leninistiske linja, og forsvare linja med forsoning og strategisk allianse med revisjonist-partiene. Den tjener til å dempe årvåkenheten overfor den vanligste høyre-formen av revisjonismen ved å erstatte den riktige tesen med at høyre er hovedfaren og "venstre" en farlig, men skjeldnere variant av høyre med den feilaktige tesen at "Venstre" er hovedfaren.
- i) Avviket i kritikken av "venstre" er følgelig et moderne-revisjonistisk avvik.

4.I.4. Høyreavviket i fagligpolitikken.

--- + ---
Merknad fra AU til punkt 4.I.4. SK pekte i sin behandling spesielt på at SK var utilfreds med punkt 4.I.4. I samband med det gjorde SK et eget vedtak om dette punktet.

Vedtaket sier at 4.I.4. ikke er skarpt og presist nok formulert. Samtidig gir det tilslutning til hovedinnholdet i punktet.

Vedtaket understreker at ml-bevegelsens faglige hovedlinje siden 1969 i hovedsak har vært riktig, sjøl om det har vært gjort feil, og avviser forsøk på å beskrive den faglige hovedlinja som i hovedsak feil.

--- + ---
Denne riktige kritikken fra SK tar sikte på først og fremst å få en grundigere kritikk av høyreopportunismen i partiets faglige politikk, særlig med vekt på å vise disse feilas moderne-revisjonistiske karakter. AUs mening er at for å

yte dette spørsmålet full rettferdighet, trengs det grundigere undersøkelser og diskusjoner. Sånne undersøkelser og diskusjoner er ennå ikke gjennomført. AU ser seg derfor ikke istand til å gjøre vesentlige forbedringer i punktøtt slik som den står. 4.I.4. sendes derfor ut uendret i forhold til forslaget, med den klare forståelsen at det ikke representerer et ferdig oppgjør med høyre på fagligpolitikkens område.

--- + ---

Arbeidsplassene, spesielt de store industriarbeidsplassene, og fagbevegelsen, er partiets viktigste eksterne arbeidsfelt. Følgelig vil et avvik i den faglige politikken forplante seg til de fleste andre områder partiet arbeider på. Høyreavviket i fagligpolitikken kom til uttrykk i beretninga på 1. LM gjennom bl.a. prioriteringa av faglige oppgaver i arbeidsprogrammet, og gjennom det revisjonistiske forslaget til faglig program for partiet utgitt januar 1975. Det har diss kjennetekna :

- a) Hovedfeila er økonomisme og nedvurdering av de politiske kampoppgavene i fagbevegelsen. Unngå å følge masselinja i fagbevegelsen og i steden gå inn for allianser med de faglige byråkratene. Snakke om arbeidsplassene og fagbevegelsen som det viktigste arbeidsfeltet, men i praksis unnlate å sette det sentralt.
- b) Økonomisme. Partiet har ei riktig linje med å ta opp og kjempe for konkrete økonomiske krav og dagskrav. Men høyreavviket isolerer denne kampen fra de andre politiske oppgavene. Høyreavviket innebærer at kampen for politiske spørsmål - f.eks. anti-imperialistiske kampspørsmål - osv. blir nedvurdert i fagbevegelsen. Dette kommer til uttrykk gjennom at beretninga unnlater å ta opp andre sider ved det faglige arbeidet enn den økonomiske dagskampen og fagbevegelsens langsiktige oppgaver i kampen for sosialismen, og gjennom at disse kampoppgavene også blir neglisjert i arbeidsprogrammet og i forslag til faglig program. Isoleringa av den økonomiske dagskampen fra de øvrige politiske kampoppgavene fører også til at det blir lettere å skape et inntrykk av at det er mulig å oppnå enhet med revisjonistene, fordi høyreavviket bare tar utgangspunkt i den tilsynelatende enheten om økonomiske enkeltkrav. Økonomismen tjener det

faglige byråkratiet, sosialdemokratismen og revisjonismen. Ei snevert, økonomistisk linje med å behandle økonomiske krav isolert og blåse opp deres betydning i forhold til andre krav har også forplanta seg til andre områder, bl.a. til valgkampen 1973.

- c) Legalisme. Det er riktig både å forsvare de borgerlig-demokratiske rettighetene og å ta taktiske hensyn f.eks. til fagforningsvedtekter i partiets arbeid. Men det er feilaktig å begrense kampen innafor disse rammene. Høyre-avviket går i motsetning til dette så langt som til å godta hovedavtalen, noe som kommer til uttrykk i arbeidsprogrammet : "Bort med alledeler i Hovedavtalen som hindrer klubber og foreninger å kjempe for arbeidernes interesser". Det er ikke prinsippielt forkastelig å kjempe for at deler av hovedavtalen endres, men her står ingenting om at hele hovedavtalen binde arbeidere og må bekjempes. Dette er borgerlig legalisme.
- d) Et særlig alvorlig utslag av høyreavviket er at sosial-imperialismen ikke behandles som noen kampoppgave for fagbevegelsen og for partiet i fagbevegelsen.
- e) Manglende masselinje. Å mobilisere massene av arbeidere som er eller bør være medlem av fagforeninger til å ta over makta der blir ikke karakterisert som hovedmetoden for å utrydde borgerskapets innflytelse i fagbevegelsen.
- f) Haleheng for de faglige byråkratene. På grunnlag av den falske analysen av revisjonistene som en del av "venstre" erstatter høyreavviket linja med kamp og avsløring mot de revisjonistiske pappene med enhet med revisjonismen mot høyre-sosialdemokratene. I praksis har dette betydd å bygge opp enkelte revisjonistiske faglige papper og hindre de progressive i å innse at det er like nødvendig å kaste ut denne delen av det faglige byråkratiet fra makt-posisjonene som de høyre-sosialdemokratiske pappene. Konsekvensen av denne linja er å erstatte arbeider-aristokrater av en nyanse med arbeider-aristokrater av en annen nyanse, og at revisjonistenes innflytelse øker.
- g) Konsekvensen av denne linja blir råtten borgfred med SV i fagforeningene i steden for å kjempe for å spre marxismen-leninismen og utvikle partiets innflytelse. Det finnes eksempler på at slik råtten borgfred har utvikla seg i de siste åra og tilmed vært med på å splitte partiet lokalt.

- h) Underprioritering av faglige spørsmål. I den eksterne politikken viste dette seg bl.a. i Klassekampens deking av faglige spørsmål i 1973 og i partiets evne til å drive solidaritets- og støttearbeid overfor arbeidskamper.
- i) Konklusjonen av denne linja blir at borgerlig, sosialdemokratisk og revisjonistisk politikk ikke blir nedkjempa i fagbevegelsen. At SV får ha sitt falske "venstre"-alibi som "faglig venstreopposisjon" i fred. At kommunistisk politikk ikke blir spredd og partiets innflytelse ikke blir økt. At partiet blir et haleheng på revisjonistene i fagbevegelsen som bare har en snevert økonomistisk, dvs. reformistisk politikk. Langsiktig betyr det likvidasjon av partiet i fagbevegelsen.

4.1.5. Høyreavviket i det anti-imperialistiske solidaritetsarbeidet.

Høyreavviket betyr ikke bare nedtrapping av kampen mot sosialimperialismen. Det betyr også nedtrapping av kampen mot USA-imperialismen og støttearbeidet for frigjøringsbevegelsene. Det har disse kjennetekna :

- a) Ut fra den snevre økonomistiske vurderinga av hva som er partiets hovedoppgaver vurderes solidaritetsarbeid for frigjøringsbevegelsene som kjemper mot imperialismen som en liten oppgave, og ikke som en stor og sentral permanent oppgave for partiet.
- b) Dette betyr at partiet kommer til å svikte sin oppgave med å propagandere for de norske massene at arbeidsfolk i Norge har felles interesser med de kjempende folk i den 3.verden og må alliere seg med dem mot imperialismen og reaksjon.
- c) Nedvurderinga av solidaritetsarbeidet betydde at det blei gjort lite med Indo-kina - partiet sentralt og lokalt unnlot å gripe inn for å støtte SOLKOM organisatorisk og hindre at SOLKOM gikk kraftig tilbake - og svært lite med andre frigjøringsbevegelser ut over Indokina (litt med Palestina). Det førte til at partiet ikke har tatt opp støttearbeidet for de titall frigjøringsbevegelser som kjemper med våpen i tre verdensdeler ut over Indo-kina og Palestina.
- d) Dette har gitt revisjonistene frie hender til å spre sånne løgner som at den viktigste form for solidaritets-

arbeid nå er å støtte den revisjonistiske folkefronten i Chile i eksil. Det har gjort at revisjonistene har kunnet tre fram med løgner av typen "Sovjet støtter frigjøringsbevegelsene - frigjøringsbevegelsene støtter Sovjet".

- e) Høyreavviket innebarer at partiet har unnlatt å bruke et viktig middel for å vise forskjellen i politikk på det marxist-leninistiske partiet og alle andre partier : at bare kommunistene virkelig støtter frigjøringsbevegelsene.
- f) Det betyr at partiet har unnlatt å bruke et viktig middel for å propagandere revolusjon og nødvendigheten av å følge den våpna folkekrigens vei i forsvaret av nasjonen, og dermed unnlatt å bruke eksemplet fra frigjøringsbevegelsene til å styrke den revolusjonære linja i Norge og svekke sosialdemokratismen og revisjonismen. Det betyr at partiet ikke har kombinert oppgavene riktig slik Lenin lærer oss det i tesen : Ingen kamp mot imperialismen uten kamp mot opportunismen.
- g) I tråd med hele nedprioriteringa av anti-imperialistisk arbeid og den manglende forståelsen av dets strategiske betydning blei det ikke stilt som noen oppgave å utvikle solidaritetsarbeidet på arbeidsplassene og i industriproletariatet. Dette svarer til høyrelinja allmenne undervurdering av proletariatets rolle.
- h) Konsekvensen av høyreavviket er at partiet ikke oppfyller sine spesielle forpliktelser som et kommunistisk parti i den imperialistiske delen av verden : å mobilisere proletariatet og folket til å støtte de undertrykte folkenes revolusjon mot imperialismen. Konsekvensen er at partiet svikter sin oppgave i å utvikle vår del av alliansen mellom proletariatet og de arbeidende folkene i den 2. og 1.verden og folkene som kjemper mot imperialisme og sosialimperialisme i den 3.verden. Konsekvensen er sosialsjåvinisme og revisjonisme.

4.I.6. Høyreavviket i propagandaen for sosialismen.

Høyreavviket trekker den konsekvensen av den snevert økonomisk-reformistiske innretninga på partiets arbeid at det er et mindre viktig spørsmål å drive propaganda for sosialismen. Eksempler : ingen klare retningslinjer for at sosialismen skal være en del av 1.mai-grunnlaget 73 og 74.

Den manglende vekta på propaganda for sosialismen i valgkampen '73, som blei utvikla vidare i Hattemaker-forslaget for valgkampen '75. Denne nedvurderinga av propagandaen for sosialismen er blitt utvikla vidare av en del kadre på lavere plan i partiet. De har villet gjøre den taktiske konsesjon partiet gir ved ikke å ta opp sosialismen i enkelte fronter og aksjonssenheter til en prinsippiell linje med at det er gærnt å ta opp sosialismen i enhver front og enhver aksjonsenhet. I Norge i 1975 står ikke den sosialistiske revolusjonen på dagsordenen. Men propaganda for den sosialistiske revolusjonen står absolutt på dagsordenen, og er en av partiets aller viktigste oppgaver. Den logiske konsekvensen av å ikke legge vekt på propagandaen for sosialismen er at proletariatet ikke forberedes på sin historiske oppgave og partiarbeidet degenererer til reformisme og revisjonisme.

4.I.7. Høyreavviket i enhetsfrontspolitikken.

Høyreavviket i enhetsfrontspørsmål tar utgangspunkt i den feilaktige definisjonen av revisjonismen som "småborgerlig" "progressiv" "venstre" og "en del av fronten". Dessuten blei det skapt et inntrykk av at det etter kampen mot EEC alt var skapt en veldig brei og permanent front av klasser, grupper og partier som retta seg mot monopolkapitalen og imperialismen allment - noe som i virkeligheten var illusjonsmakeri. Dette fører til følgende resultat for frontene:

a) Frontene tvinges til å gå på kne for revisjonistene.

Ettersom revisjonist-partiene skal være "en del av fronten" - "ingen virkelig front finnes dersom revisjonistene ikke er med" ~~gis~~ revisjonistane mulighet til å stille ultimatum og diktere frontene hva de får lov til å gjøre og; ikke gjøre, ved å true med å bryte.

b) Den overflatiske beskrivelsen av revisjonistene som

"innafor fronten" bare de i kjeften "støtter" ett eller annet av frontens krav, fører også i sin konsekvens til kapitulasjon for DNA. For DNA er også i stand til å demagogisk "støtte" enkeltkrav for å vinne ^{over} masseorganisasjoner, og frontene kan bare avvise denne typen morderiske omfavnelser ved å vise at DNAs politikk som helhet i virkeligheten i praksis motarbeider frontens grunnlag.

Dette blir umulig for fronten når den ikke kan gjøre samme type helhetsvurdering av revisjonistenes ord kontra praksis. At denne høyrelinja har ført til kapitulasjon overfor sosialdemokratene har vi sett bl.a. i samband med KF 1.mai flere år på rad.

- c) "Partiløshet" forvrenges til å bety at frontene ikke skal ta stilling til politikk dersom dette betyr at de blir nødt til å ta stilling mot et "venstrepartis" program.
- d) "Partiløshet" forvrenges til å bety at frontene skal stå "midt mellom SV og AKP(m-l)". Når SV beveger seg en kilometer til høyre, må fronten gå en halv kilometer til høyre. Frontens politikk sleper etter revisjonistene.
- e) "Partiløshet" forvrenges til å bety at forholdet til partiene er det avgjørende i fronten og spesielt forholdet til SV. Dermed overdrives SVs betydning og stilles over betydninga av massene. Den riktige definisjonen av partiløshet blir negert : at fronten skal mobilisere de partiløse massene og bygge på dem, uavhengig av hva ledelsen i de borgerlige partiene sier.
- f) At sosialimperialismen ikke sees som frontspørsmål fører med seg ytterst skadelige følger både for massene og for frontene. Det gjør det umulig for frontene å ta stilling til brennende spørsmål i massekampen. Eksempel : Sovjet og fiskerigrensa. Det gjør at sosialimperialistiske agenter kan ferdes fritt og åpent i fronten uten å brennmerkes og tilmed hverve. Det gir dem våpen i hendene i fronten mot marxist-leninistene, fordi de kan framstille det som om kommunistene "splitter de progressive kreftene" når de kritiserer og kjemper mot sosial-imperialismen. Det hindrer frontene i å utvikle seg skrittvis i retning av den nasjonale enhetsfronten mot imperialismen.
- g) "Klippekort til aksjonsenhet" for SV betyr å la revisjonistene høste fruktene av svære front-aksjoner der partiet gjør arbeidet og mobiliserer massene, og SVs rolle er å levere en taler og kassere inn blomster til seg sjøl etterpå som "aktivistparti". Eksempel : Demonstrasjonen i Oslo tidlig 1974 under Trødal-Wintex-aksjonen. Dette er oppbakking av den moderne revisjonismen.

- h) Dette innebærer også at frontene ikke blir brukt som et middel til å rive den revisjonistiske bevegelsen i stykker ved å vinne over medlemmene og sympatisørene som støtter fronten mens lederne blir stående utafor.
- i) Høyrelinja i frontpolitikken er ei linje for å la frontene støtte SV og SV splitte frontene. Det er ei linje for å bruke frontene som redskap for strategiske allianser med SV isteden for å bruke frontene som et middel til å organisere massene til kamp mot reaksjonen under ledelse av proletariatet og kommunistene.
- j) Konsentrasjonen om SV er også feilaktig fordi den hindrer en riktig forståelse av nødvendigheten av å konsentrere frontene om å forene seg med og mobilisere massene og spesielt å utvikle sitt arbeid i proletariatet. Igjen et eksempel på at høyrelinja betyr nedvurdering av proletariatets rolle.
- k) Det er viktig å slå fast at nettopp i samband med frontspørsmålet har høyreavviket foretatt en del av de groveste og mest åpne revideringer av marxismen-leninismen, dvs. tatt deler av klassikerne (Dimitrov, Mao) og forvrengt og misbrukt dem for å fjerne marxismen-leninismens virkelige innhold, og samtidig ignorert andre deler av klassikerne (Lenin om revisjonismen) som ikke passet høyreavvikets revisjonistiske hensikter. Dette viser høyreavvikets revisjonistiske karakter : bruke marxismen for å tilintetgjøre marxismen.

4.1.8. Høyreavviket i stortingsvalgkampen 73.

Høyreavviket nådde sitt absolutte toppunkt i partiets eksterne politikk i samband med stortingsvalgkampen 73. Hovedsida ved denne valgkampen var feilaktig og revisjonistisk. Denne valgkampen viser et bredt spektrum av revisjonistiske feil :

- a) Ei tvers gjennom feilaktig, skadelig og likvidatorisk linje med å komme fram til front med SF, NKP, og seinere SV sentralt.
- b) Det blei gjort framstøt med sikte på reelle forhandlinger både overfor SF og NKP. I reelle forhandlinger med NKP blei det tilmed lagt opp til fellesfront med NKP overfor SF.

- c) I tillegg til disse råtne og feilaktige initiativene blei det tatt initiativer til enhet med SV som ikke bare var politisk feilaktig, men også praktisk umulige, reint illusjonsmakeri overfor massene.
- d) Høyreavviket førte til at partiet ensidig gikk inn for en råtten borgfred med SV under valget ut fra linja med at "SV er progressivt", "det er bedre folk stemmer SV enn at folk stemmer DNA" og "RV vil vinne folk fra SV gjennom å kline seg innpå SV". Dette hjalp SV til å holde troppene sine sammen og førte til forvirring og overgang til SV fra ml-bevegelsens medlemmer og sympatisører.
- e) Den råtne borgfredslinja innebar at partiet i valgkampen med åpne øyne unnlot å ta opp sosial-imperialismen og dermed svikta den anti-imperialistiske kampen.
- f) Høyreavviket førte til at partiet ikke bare slutta ensidig borgfred med SV, men også oppga å føre revolusjonær propaganda for sosialismen og mot parlamentarismen i valgkampen. Sosialismen blei nevnt, men uten at det blei slått fast at den bare kan nås gjennom en voldelig revolusjon der den gamle staten knuses og proletariatets diktatur opprettes. Partiets representanter forklarte nødvendigheten av revolusjon bare når klassefiendens journalister pressa dem til det. Under dekke av kamp mot "venstre", og fordi dette uttrykket blei missbrukt av "venstre"-revisjonister, blei "revolusjonær valgkamp" tillmed brukt som skjellsord.
- g) I steden for å spre revolusjonære ideer og avsløre borgerlig-demokratiet, ga høyreavviket hele valgkampen en snevert økonomistisk og reformistisk innretning. Krav blei fremma uten at det klart blei angitt at revisjonistane og sosialdemokratane dreiv demagogisk svindel med de samme eller liknende krav, og uten at det blei skikkelig forklart hvilke metoder som måtte brukes om krava skulle kunne seire. Propagandaen rundt en del av krava blei lagt opp etter mønster av der borgerlige partienes valgkampmetoder med forsøk på å skape "sensasjoner" i borgerlige aviser/radio/TV ved å komme med "utspill" fra RV. Både denne formen og innholdet i en del av "utspillene" (bl.a. henvendelser til de andre partiene - eks. trygdehetsen) var egna til å skape parlamentariske

illusjoner. "Dagskamp"-valgkampen som ikke satte dagskrava inn i en strategisk sammenheng rydda i virkeligheten veien for revisjonistenes demagogiske reformisme.

- h) Høyreavviket førte til at det blei lagt ensidig vekt på å få nye stemmer på bekostning av hva slags mer dyptgående resultater valgkampen kunne føre til. Derfor blei det lagt større vekt på masseutdeling av materiell enn på å drive personlig massearbeid og vinne kontakter.
- i) Under dekke av viktigheten av å vinne stemmer blei det skapt illusjoner om hvor vidt partiet kunne nå og hvor ønskelig det var at folk stente på RV uansett grunnlaget. Derfor blei linja lansert med at skillelinja skulle trekkes mellom Høyre-sosialdemokratiet og RV, og alle som hadde noe å si på høyresosialdemokratiet skulle ikke finne noe i RVs program som hindra dem i å bytte side. Reint bortsett fra at utvanninga av programmet i seg sjøl var høyreopportunisme, så var det illusjonsmakeri å innbille partiets medlemmer og tilhengere at det var mulig for RV å vinne for seg majoriteten av de som hadde kritikk av DNA i 1973.
- j) Valgkampen blei ikke innretta på proletariatet, dvs. på partiets klassemessige grunnlag og viktigste arbeidsfelt. Hverken parolene, propagandaen eller organiseringa av kreffene i valgarbeidet stilte proletariatet i sentrum.
- k) Det blei aldri gjort noen skikkelig vurdering av sikkerheten.
- l) Det var ikke i prinsippet garent å lage RV og stille opp gjennom den. Men formen front fungerte i 1973 som et påskudd til høyreopportunisme i valgprogrammet gjennom ideen om at "partiet kam delta i en valgfront med et ikke-revolusjonært program".
- m) Ved opprettelsen av RV sentralt blei det raskt samlet en del enkeltpersoner uten at det blei gjort skikkelige vurderinger av om det kunne være skadelige elementer blant dem som det ville være uheldig å bygge opp på lengre sikt. Eksterne ledere av RV fra 73, som alt da hadde en tvilsom historie, er seinere blitt ekskludert fra partiet.
- n) RVs deltaktelse i valgkampen hadde den gode sida at den gjorde partiet kjent over hele landet for hundretusener

Side 28 og 29 mangler i vår original

- d) Avviket førte i en periode til at UF ikke konsentrerte seg skikkelig om ungdommens masseorganisasjoner. Etter- som UFs egen linje, dominert av avviket, ikke kunne styrke UFs organisasjon men måtte svekke den, fikk dette dobbelt virkning og tillot reaskjonære retninger å styrke seg organisatorisk i ungdommens masseorganisasjoner.
- e) Avviket gikk inn for intern liberalisering av UF, oppløsning av den demokratiske sentralismen, nedtrapping av aktivitetsnivået og disiplinen, av den indre politiske skoleringa og studiene. Dette virka oppløsende på UF.
- f) Avviket forvrengte UFs organisatoriske autonomi overfor partiet til å gjelde fullstendig politisk uavhengighet og pekte i retning av å slå ei kile mellom UF og partiet. Dette var både et uttrykk for at det fantes åpent parti-fiendtlige strømninger i UF, og det styrka slike strømninger. Sammen med den organisatoriske liberaliseringa viser dette avviket likvidatoriske karakter : det peker mot å splitte partiets UF fra partiet, nedlegge UF.
- g) Ingen militans, ingen skolering og disiplin, atskillelse fra partiet og nedleggelse - det har vært resultatet og ofte tilmed den uttrykte hensikten med revisjonistenes og sosialdemokratenes UF-politikk. Avviket uttrykker sosialdemokratisk og revisjonistisk politikk og ville føre SUT(m-1)/RU/NKS inn på den samme veien som det gamle HKU.

4.I.11. Høyreavviket og KF.

Partiet har hatt en riktig politikk overfor den nye kvinnebevegelsen m.h.t. å støtte opprettelsen av en partipolitisk uavhengig kvinneorganisasjon, som tok utgangspunkt i det nivået massene som ønska å bli kvinneaktivister var på, bygde på et minimumsprogram som kunne gjøre det lett for dem å slutte seg til, og la hovedvekta på dagskrav. Denne politikken har kameratene fulgt i KF og den har lagt grunnlaget for KFs kraftige vekst. Det er likevel nødvendig å slå fast at det har vært store og alvorlige feil i m-1 bevegelsens kvinnearbeid helt siden KF blei stifta ved årsskifte 1971/72. Avvika har dreid seg om store høyrefeil i det politiske grunnlaget og taktikken. Avviket har blant annet hatt disse kjennetegna :

- a) Kjerna er konsesjoner til opportunisten - ikke først og framst til den nye og gamle borgerlige feminismen representert ved individer og uavhengige grupper ("ny-feministene"), men først og framst til sosialdemokratene og revisjonistene. Nødvendige konsesjoner til massenes utviklingsnivå (inklusive nødvendige og riktige konsesjoner til kvinneaktivister påvirket av feminismen) er av høyreavviket blitt utnyttet til å åpne for konsesjoner allment overfor revisjonismen og sosialdemokratiet. Nødvendigheten av å bygge på et minimumsprogram er av høyreavviket blitt utvida til å bety nødvendigheten av et program som slett ikke definerer hvem som er venner og fiender.
- b) På dette grunnlaget har KF i sentrale plattformer og uttalelser nesten helt unnlatt å gi noen skikkelig pekepinn for hvem fienden er, og hvem som er venner, noe som igjen har skapt store vanskeligheter når det gjelder å mobilisere KF til kamp mot reaksjonen.
- c) Dermed kom KF også til å mangle ei innretning på arbeiderklassen og på å spesielt trekke arbeiderkvinner inn i KF. Dette er ei linje for ei småborgerlig KF dominert av intellektuelle jenter og deres problemer. Disse gruppene er viktige for KF som absolutt må hverve dem og ta hensyn til dem, men høyrelinja vil i praksis la dem være bestemmende for KF's politikk.
- d) KF har manglet ei prinsipiell holdning til imperialismen generelt og sosialimperialismen spesielt. Dette har gitt seg slike ekstreme utslag som den gangen KF bare fant å kunne støtte "kvinnene i Vietnam", og tilmed det var det stor tvil om.
- e) KF's linje med "partiløshet er å legge seg midt mellom DNA, SV, AKP" + høyreavviket i prinsippene gjorde at KF viste seg forsvarslos overfor DNA og SV i eksterne taktiske spill der revisjonistene/sosialdemokratene i det hele tatt gadd prøve å spille, og er blitt et yndet offer for revisjonistisk infiltrasjon og splittelsesvirksomhet. Det har lagt grunnlaget for at revisjonistene både har kunnet ta KF til inntekt for seg og sabotere KF av all kraft.
- f) KF's prinsippløshet har gitt revisjonistene forskjellige avskygninger, alle sammen "høyre", en strålende sjanse

til å posere som "venstre" i fronten ved å palke sine reaskjonære paroler og splittelsesforslag inn i (delvis formelt riktige) kritiske fraser om at "KF ikke har noen politikk". I kampen mot dette har høyreavviket gjort at en del kadre har gjort et farlig overslag : å slå over i snever, brødpolitisk høyre, avvise alt revisjonistene av demagogiske grunner snakker om som helt uvesentlig for kvinnekampen (strategi, undertrykkelse i hjemmet, seksualspørsmål osv.) og tilmed sjøl forsterke høyre-feila i KFs linje.

- g) Høyreavviket har også ført med seg neglisjering av arbeidet med å skape en sterk organisasjon for KF og arbeidet med egen propaganda både for KF og for partiet. Dette har letta revisjonistenes herjinger og gitt tallmessig og organisatorisk meget svake opportunistgrupper et totalt overtak i propagandaen.
- h) Særskilt alvorlig er det at partiet i lange perioder har unnlatt å føre fram sin egen analyse, og dermed også unnlatt å vepne kommunistene og andre framskredne deler av kvinnebevegelsen med den marxist-leninistiske teorien. Dette betyr å la de beste elementene stå forsvarsløse mot revisjonistiske og borgerlig-feministiske ideer og la slike ideer spre seg uten motstand i fronten. I virkeligheten peker det i retning å likvidere partiets ledende rolle i kvinnebevegelsen.
- i) Dersom høyreavviket overfor KF blir tillat å utvikle seg til sin ytterste konsekvens, betyr det med nødvendighet at den nye sterke kvinnebevegelsen likvideres.

4.I.12. Høyreavviket og oppsummeringa av EEC-kampen.

Beretningas oppsummering av EEC-kampen er grovt høyreopportunistisk. Den unnlater å behandle EEC-kampen som en norsk klassekamp og peke på hvilken betydning den har for klassekreftenes utvikling. Den unnlater å gi noe riktig bilde av motsetningene mellom EEC-motstanderne. Den peker ikke på at noen borgerlige politikere gikk mot EEC fordi de representerte interessene til deler av borgerskapet (det byråkratiske bondemonopolet.) Den peker heller ikke på at de revisjonistiske lederne under EEC-kampen opptrådte som streikebrytere, sabotører og anti-kommunister. Derfor klarer den heller ikke å levere noe prinsippielt riktig

forsvar for AKMED. Dermed unnlater den å slå tilbake en revisjonistisk ide som fantes i partiet ved stiftelsen : at det var unødvendig og skadelig å opprette AKMED. Denne ideen blei intenst propagert av revisjonistene, og den beredte grunnen for høyreoverslaga i front-politikken. Ikke bare unnlater beretninga å forvare ml-bevegelsenes storartete EEC-arbeid. Den skjønner også revisjonistene (FBS faglige utvalg), og overdriver deres innsats, og forklarer ikke at ml-erne og revisjonistene ikke var med i kampen mot EEC ut fra strategisk sammenfallende interesser. Dermed er den med på å skape illusjoner om muligheten for strategiske allianser med revisjonistene. Oppsummeringa er også prega av en høyrefeil i forholdet til sosial-imperialismen som utvikla seg under EEC-kampen. I den spesielle situasjonen som hersket under EEC-kampen, og særlig i tida foran folkeavstemninga i 72, var det riktig å ha EEC som ml-bevegelsens hovedoppgave. Men i ly av denne riktige prioriteringa skjedde det også et overslag. Det utvikla seg en tendens til å la EEC stå fram som allment farligere enn sosial-imperialismen, og la kampen mot EEC fullstendig overskygge kampen mot sosial-imperialismen. **Oppsummeringa av EEC-kampen er viktig, fordi den var et avgjørende ledd i høyreavvikets utvikling fram til gjennombrudd i partiet.**

4.I.13. Høyreavviket i klasseanalysen.

Ml-bevegelsens klasseanalyse har alltid i hovedsak vært riktig : Den har definert fasen i revolusjonen riktig, klassealliansen proletariatet som leder bønder-fiskere og samler resten av folket rundt seg riktig, slått fast at monopolkapitalen har makta og støtter seg på imperialismen, og at DNA-LO-toppen representerer monopolkapitalen. Men gjennom historia har denne klasseanalysen gått fra å være lite skarpt definert til å bli relativt skarpere definert. Hvor skarpt definert klasseanalysen behøver å være er avhengig av ml-bevegelsens utviklingsnivå og oppgaver. Den videre utviklinga av analysen skjer gjennom politisk kamp og vitenskapelige undersøkelser. Hovedsida ved den klasseanalysen som blei innført i programmet på 1. IM var at det representerte et skritt i riktig retning gjennom en skarpere definisjon av forholdet mellom klassene.

Men samtidig inneholdt denne klasseanalysen viktige uklarheter som delvis uttrykte politiske motsigelser og delvis ga rom for vide tolkninger. Følgelig finnes det både saker som er prega av høyrelinja og saker som gir rom for høyrelinja. Noen av disse feila og svakhetene :

- a) Hovedmotsigelsen blei definert som en motsigelse mellom monopolborgerskapet og folket. Dette blei gjort uten at motsigelsen mellom ikke-monopolistisk borgerskap på den ene sida og proletariatet og andre arbeidende klasser på den andre sida blei behandla.

Motsigelsen mellom monopolborgerskapet og det arbeidende folket er et uttrykk for den grunnleggende motsigelsen under kapitalismen mellom proletariat og borgerskap. Men motsigelsen mellom proletariat og borgerskap går også mellom det ikke-monopolistiske borgerskapet på den ene sida og proletariatet (med nære allierte) på den andre. Det ikke-monopolistiske borgerskapet står i motsetning til det arbeidende folket både fordi det politisk allierer seg med og underordner seg det herskende monopolborgerskapet, (som det ser som garantisten for at borgerskapets diktatur og den kapitalistiske samfunnsordninga skal fortsette å eksistere). Og fordi det bygger sin eksistens som klasse på at det sjøl utbytter proletariatet og de arbeidende massene.

Det er to grunner til at vi skiller mellom monopolborgerskapet og det ikke-monopolistiske borgerskapet i Norge. For det første fordi monopolborgerskapet har statsmakta, mens det ikke-monopolistiske borgerskapet ikke har statsmakta. For det andre fordi monopolene dominerer økonomien. Økonomisk hersker det både kamp og enhet, både avhengighet og interessemotsetninger i forholdet mellom det monopolistiske og det ikke-monopolistiske borgerskapet. Men den allmene tendensen er at det ikke-monopolistiske borgerskapet må ta diktat fra monopolene, og enten bli knust eller oppslukt av dem. Dette gjør det vitenskapelig korrekt å trekke et skille. Men det er samtidig feil å framstille motsigelsen mellom monopolistisk og ikke-monopolistisk borgerskap i dagens Norge som så stor at det kan bli snakk om at deler av borgerskapet skal skifte side i klassekampen. Samtidig som vi skiller monopolistisk og ikke-monopolistisk borger-

skap, må vi slå fast at i Norge hører det ikke-monopolistiske borgerskapet til i monopolborgerskapets leir.

Ut fra dette får vi følgende definisjon av de to sidene i klassekampen i Norge : På den ene sida Monopolborgerskapet med det ikke-monopolistiske borgerskapet på sin side. På den andre sida proletariatet i ledelsen for det arbeidende folket. Uklarhetene i behandlingen av hovedmotsigelsen og det ikke-monopolistiske borgerskapet åpner muligheten for andre definisjoner av de to sidene i klassekampen i Norge.

(Med ikke-monopolistisk borgerskap menes her storborgerskapet, mellomborgerskapet og småkapitalister. Småborgerskapet som lever av eget arbeid regner vi som en egen, borgerlig klasse, som vi ikke inkluderer i det egentlige borgerskapet. Til proletariatets nærmeste allierte regner vi i følgende rekkefølge : halvproletariatet, fattigbønder og de fattige fiskerne, progressive studenter og intellektuelle i byene. (Denne opprekninga er grov og ikke strengt vitenskapelig). Proletariatet har også flere allierte enn dette (blant ikke-halvproletariserte funksjonærer, mellombønder, sjølstendige småborgere i byene osv.), men et større vitenskapelig arbeid står igjen for å slå fast hvilke deler av de småborgerlige laga og klassene proletariatet kan rekne med å vinne for seg. Samtidig som vi slår fast at proletariatet kan og må arbeide for å vinne småborgerlige lag, kan vi ikke gi slipp på den marxistiske definisjonen av småborgerskapet som vaklende. Det betyr at de småborgerlige laga og klassene vil dele seg i forskjellige skikt, noen politisk framskredne og andre tilbakestående. Vi kan ikke rekne det som sikkert at proletariatet kan vinne alle småborgerlige lag for seg i den sosialistiske revolusjonen.)

Dette var egna til å skape illusjoner om muligheten for forsoning mellom proletariatet, de arbeidende bønderne og fiskerne på den ene sida, og ikke-monopolistiske småkapitalister på den andre. Det uttrykte et høyreavvik i retning av å definere den mulige revolusjonære klassealliansen rundt proletariatet for brei.

Arbeidet med ml-bevegelsens klasseanalyse begynte med studier av den moderne revisjonisten Kleven. Klevens

klasseanalyse har som mål å forsone proletariatet og borgerskapet for å legge grunnlaget for "en anti-monopolistisk folkeregjering" - dvs. for at revisjonistene får del i regjeringsmakta under kapitalismen. Vi har studert Klven kritisk og avvist ham, men denne høyrefeilen i klasseanalysen er bl.a. også et uttrykk for at påvirkning fra den moderne revisjonismen, bl.a. via Kleven, henger igjen.

- b) Det gjøres ingen skikkelige forsøk på å definere lakeiene. Dermed legges grunnlaget for en snevert formell definisjon av hvem som tilhører klassefienden ut fra deres eiendom, inntekt eller ledende plassering i monopolenes organisasjoner, og det klassefienden kan mobilisere under- vurderes.
- c) Det gjøres ingen skikkelig behandling av klassefiendens statsapparat, spesielt voldsapparatet. Det betyr at programmet ikke i tilstrekkelig grad roper et varsku om hvilke svære maktmidler og organisatoriske resurser fienden har. Det er i tråd med høyreavvikets nedtoning av spørsmålet om revolusjon våren 73.
- d) de byråkrat-kapitalistiske monopolene behandles ufullstendig. Bondemonopolet er ikke tatt med pga. motsigelser på LM.
- e) Den ledende, største og viktigste klassen på folkets side, proletariatet, er behandla ytterst summarisk. Dermed blir viktige spørsmål i samband med klassekreftene i Norge stående ubesvart.
- f) Deriblant spørsmålet om arbeideraristokratiet. At det ikke behandles gjør at programmet ikke gir noen fullverdig analyse av hva som er sosialdemokratenes og revisjonistenes (altså borgerskapets) styrke i arbeiderklassen og -bevegelsen, og hvor støtet mot dem må settes inn. I partiet har det vært en tendens til å se arbeideraristokratene bare som pamper (eller borgerliggjorte enkeltpersoner) og ikke også som et tynt skikt i klassen sjøl, som dessuten i lange perioder har klart å lede mesteparten av klassen. Dette er Lenins analyse av arb.aristokratiet. At dette ikke er behandla er et resultat av press fra en høyrestrømning som påsto at "arbeideraristokratiet er ikke så viktig".

- g) Deriblant spørsmålet om proletariatets avgrensning fra andre klasser. At det ikke er behandla, åpner for revisjonistiske analyser som definerer store småborgerlige og borgerlige lag av "lønnsarbeidere" som er funksjonærer, arbeidsledere, intellektuelle osv en bloc inn i proletariatet. Dette avspeiler motsigelser om definisjon av avgrensninga i partiet,
- h) Deriblant spørsmålet om kjerneproletariatet. At det ikke slås fast at proletariatet i storindustrien (o.l.) er den viktigste og mest ledende delen av proletariatet, åpner for å konsentrere partiets eksterne arbeid om de minst sentrale delene av proletariatet, drive falsk propaganda om "god klassesammensetning" uten hensyn til hvilke deler av proletariatet det dreier seg om osv. Det uttrykker høyretendenser i retning av å ikke forstå kjerneproletariatets spesielle betydning i tida rundt 1. LM.
- i) Alle disse feila peker i retning av å gjøre fienden for liten og svak, og folkets krefter for store og homogene, sammenlikna med den objektive virkeligheten.
- j) I tillegg mangler denne klasseanalysen en helt eksplisitt definisjon av den sosialistiske revolusjonen i Norge som noe som skjer uten "demokratiske" mellomstadier, ved en revolusjon i ett slag, direkte fra monopolkapitalismen. Dette var en svakhet og uttrykte ikke ett avvik på 1. LM, ettersom en slik karakteristik av den norske revolusjonen sikkert ville blitt ført inn i programmet dersom spørsmålet var blitt reist. Men det er viktig at det ikke står der. For sett i sammenheng med summen av de andre feila, så åpner denne uklarheten for at det i indre kamper i P skal kunne reises tvil om revolusjonens stadier, og gir et innsmett for den revisjonistiske teorien om et "antimonopolistisk stadium" i et land som Norge. En riktig analyse av stadiene i den norske revolusjonen er aldri gjort til hele partiets eiendom.
- k) Det må derfor summeres opp at klasseanalysen som blei vedtatt på 1.LM tross den riktige hovedtendensen inneholdt uklarheter, svakheter og enkelte feil påvirket av høyreavviket, som gjorde at den ikke var et tilstrekkelig godt vern for partilinja på det tidspunktet den blei vedtatt. Det uttrykker en høyrefeil at den ikke blei skjerpa ytterligere i definisjonene. Det er fortsatt ikke vår opp-

gave å skape en klasseanalyse som gjør det mulig for oss å raskt plassere ethvert vanskelig grensetilfelle, men vi må være klar over at vi ikke har løst oppgaven med å utvikle ei klasseanalyse som avgrenser oss mot revisjonistiske ideer i og rundt partiet.

4.1.14. Sammenfatning av høyreavviket i den eksterne politikken.

Behandler vi alle områder undet ett, ser vi viktige felles trekk:

- a) Høyreavviket er snevert reformistisk og økonomistisk. Det avskjærer dagskampens paroler fra kampen mot revisjonismen, mot imperialismen, for revolusjon. Dermed blir dagskampen perspektivløs, og det treddes ingen grenseskiller mot opportunister med militant, reformistisk demagogi for dagskampen.
- b) Høyreavvikets eksternepolitikk er ikke innretta på mobilisering av proletariatet og viser ingen forståelse for proletariatets ledende rolle. Høyreavviket innretter ikke det eksterne arbeidet på proletariatet og stiller ikke engang dette som noe problem, til tross for at det er nettopp i mobiliseringa av proletariatet - og spesielt fra industrien - at P har vært svakest til nå f.eks. i 1. mai, andre aksjoner. Dette er ikke bare partiets svakhet, det er hele den progressive bevegelsens svakhet. KF, frontene er prega av veldig svakt innslag fra industriproletariatet, og veldig liten innflytelse i industrien (P er sterkere i industrien enn alle fronter til sammen). Denne strategiske svakheten for hele den progressive bevegelsen ignoreres av høyrelinja. Høyreavviket er ei linje for ikke å løse problemet med å mobilisere proletariatet.
- c) Høyreavviket erstatter mobilisering av proletariatet som hovedmetode med taktikkeri overfor revisjonistene som hovedmetode, supplert med "utspill" og "pr" overfor borgerlige nyhetsmedia a la de borgerlige partiene. Dette er ikke en måte å drive politikk på overfor arbeidsplassene og boligdistriktene, det er metoder som er innretta på dagsrevyen og partikontorene. Høyreavviket vil redusere P til en organisasjon som jobber etter samme metoder som SV og Venstre.
- d) Særskilt alvorlig er det at høyreavviket stikk mot det situasjonen nå krever: å sette kampen mot sosial-imper-

ialismen sentralt på alle områder; nedlegger kampen mot sosial-imperialismen på viktige områder. På kort sikt berøver dette P støtte, og på lang sikt kan det bare føre til kanskje norgeshistoriens verste katastrofe.

- e) I stedet for avgrensning mot de eksisterende revisjonistiske partiene legger høyreavviket opp til å minimallisere motsigelsene med dem og søke enhet med dem. Dette gjelder både partiet og frontene. Det vil redusere både partiet og frontene til et haleheng på de revisjonistiske partiene, eller som revisjonistene sjøl sier om sitt forhold til sosialdemokratene "en vennlig pådriver" på dem.
- f) Hele dette avviket er moderne-revisjonistisk. Det tar sikte på forsoning med den moderne revisjonismen. Det er et uttrykk for press både fra borgerskapet allment og den moderne revisjonismen spesielt, dette veit vi helt konkret. Det reviderer en rekke grunnleggende teser i marxismen-leninismen (bl.a. om holdninga til opportunismen i arbeiderbevegelsen) og sikter mot å revidere alle.
- g) Høyreavviket er likvidatorisk. Det vil likvidere partiets marxist-leninistiske politikk. Men i tillegg vil det likvidere partiets eksistens, for når det heller ikke i taktikken har motsigelser til revisjonistene, så faller dets eksistensberettigelse som egen organisasjon bort, det blir forsvarsløst overfor revisjonist-partiene og vil deles deres problemer med forvirring, splittelse, forfall og oppløsning. Slik gikk det aldri med vårt parti fordi vår generallinje var riktig, og vårt taktiske arbeid har også stort sett hatt ei riktig hovedside. Men en smak på høyrelinjas likvidatoriske innhold fikk P under slutfasen av valgkampen da nettopp forvirrings- og oppløsnings-tendensene viste seg. Den moderne-revisjonistiske høyrelinja er likvidasjonisme for partiet, ungdomsforbunda, frontene og hele den progressive massebevegelsen.

4. II. Avviket i den interne politisk-organisatoriske linje.

4. II. 1. Høyreavvikets allmene nedvurdering av betydninga av politiske prinsipper ved utforminga av den interne organisatoriske linje.

Ps generallinje består både av en riktig ekstern politisk linje, en riktig intern organisatorisk politisk linje og ei riktig linje når det gjelder ideologien. Historiske erfaringer viser oss at det finnes flere veier til revisjonismen, og at avvik på den indre politisk-organisatoriske fronten er like farlige som avvik på andre områder. I Stalins SUKP var den eksterne politiske linje lenge riktig, mens revisjonismen flytta fram posisjonene sine gjennom å byråkratisere partiet og staten, undergrave de leninistiske partinormene og organisasjonsprinsippene osv. Under forhold som våre kan organisatoriske avvik i visse tilfeller tilmed være farligere enn avvik i den eksterne politikken, fordi det tar lengre tid å utvikle en riktig politisk-organisatorisk linje, det er vanskeligere å få øye på feila og mer krevende å rette på dem enn å oppdage og rette på feil f. eks. i taktikken overfor SV.

Utvanning av de riktige politiske prinsippene for organisasjonsarbeidet er derfor en særlig farlig, snikende sjukdom, som tar sikte på å erobre borgen innafor for revisjonismen. Høyreavviket i organisasjonsspørsmål i P har nettopp denne karakteren.

Rundt tida for 1. LM eksisterte både ei riktig og ei gæren linje i organisasjonsspørsmål. Den riktige linja gikk ut på å sette prinsipper og politikk sentralt. Denne linja kom til uttrykk i de i all hovedsak korrekte vedtektene, som skarpt definerer ei riktig linje når det gjelder et hovedspørsmål - den demokratiske sentralismen - og dessuten inneholder andre riktige programmatisk standpunkter (for sikkerhet, arbeidsplikt osv.). Dette verna P mot store skader etter stiftelsen.

På den andre sida fantes det allment et lavt nivå på partiteori blant medlemmene i MLG/AKP(m-1). Derfor fantes det også svært mange uklarheter, byråkratiske og borgerlige ideer osv. om organisasjonsspørsmål. Da framstøtene fra den garne linja kom, var det vanskelig for medlemmene å ta ett oppgjør

med den fordi de ikke kjente de korrekte leninistiske partinormene. Den feilaktige linja gikk ut på å negere de leninistiske normene og erstatte dem med borgerlige organisasjonsmetoder under dekke av "kamp mot sekterismen".

Den gamle, revisjonistiske linja er sammenfatta i brt. og kommer til uttrykk både i det som sies i brt og de store utelatelsene, som har systematisk karakter. Dette gjorde at revisjonistiske linjer kom til å dominere de retningslinjene LM ga for umiddelbare organisatoriske tiltak i partiet etter partistiftelsen (liberalisering, nedtoning av studier) og for den videre systematiske bygginga av partiet (der den overløt organisasjonens utvikling til spontaniteten). Dette ga et kraftig støt til den borgerlige linja i organisasjonsspørsmål, skadet partiet og forsinket dets utvikling.

Det revisjonistiske høyreavviket er pragmatisk og empirisk av karakter, fordi det unnlater å trekke inn partiets strategiske målsettinger og prinsippene for organiseringa. Det er subjektivistisk fordi det skummer overflaten og ikke foretar noen virkelig analyse av åssen situasjonen er i P. Dermed følger det den borgerlige linja som går ut på at organisasjon er noe som er atskilt fra politikk og dermed også et lite vesentlig spørsmål.

Dette legger grunnen for den sentrale, uttalte revisjonistiske tesen for avviket: Partibygginga er ferdig i og med at AKP(m-l) blei stifta. Dette var ei linje for å ikke rette på store svakheter og la råtne feil gro og blomstre i fred, for å ignorere organisasjonsspørsmål.

Det er nødvendig å avsløre at det organisatorisk-politiske avviket er like farlig for P som det eksternt-politiske, for det har som logisk følge at partiet degenereres innafra til å bli et revisjonistisk parti. Det representerer den moderne revisjonismen, altså monopolborgerskapet og imperialismen, i kampen om P's organisatoriske linje, og det uttrykker deres interesse av å likvidere P.

4.II. 2. Det revisjonistiske avvikets likvidering av proletarietets ledende rolle i P.

Det kommunistiske partiet består av revolusjonære fra flere klasser, men det er proletariatets parti: det bygger på proletarietets ideologi MLMTT, det konsentrerer kreftene om prol. deretter fattigbønder/ditto fiskere, deretter andre, det må domineres og ledes av proletariatet internt på alle plan.

Det revisjonistiske avviket går ut på å likvidere dette spørsmålet ved å ikke nevne det. Det kom til uttrykk som ei linje i brt. på 1. LM dels gjennom et system av utelatelser, dels gjennom at situasjonen i P. blei framstilt bedre enn den var. Etter LM kom det til uttrykk gjennom prioriteringa av Ps arbeid, som ignorerte spørsmålet om proletarisering.

Ytringsformer:

- a) Beretninga unnlot å slå fast at fagforeningene og storindustriener Ps viktigste og høyest prioriterte arbeidsfelt. Etter LM er dette blitt fulgt opp av en skeiv prioritering av Ps krefter, og opp til idag er fortsatt et mindretall av dem konsentrert om proletariatet i storindustrien.
- b) Beretninga unnlater å slå fast som et prinsipp at P må være dominert av proletariatet i storindustrien (spesielt) på alle plan.
- c) I stedet sprer beretninga illusjoner om at klassesammensetninga av P stort sett er ganske bra. Sammenlagt er dette et uttrykk for linja med å ignorere behovet for å styrke proletarietets (og spesielt kjerneprol.s) rolle på alle plan i P.
- d) Følgelig blei det heller ikke utforma noen linje og ikke noen konkret plan for å proletarisere P før seinhøstes 1974 - etter at 1 1/5 år var tapt.
- e) Det blei i denne perioden heller ikke gjort noe som helst for å proletarisere ledelsen i P fra DS-plan og opp til toppen.
- f) Dette ga tilmed rom for at det blant medlemmer av P kunne spre seg en motstrøm mot de små tendensene som fantes, bl. a. til at studenter gikk ut i industrien, og kamerater kunne uimotsagt si at "det er viktigst at kommunistene tar eksamen" osv. I politikken finnes intet vakum - "mangelen" på ei riktig proletarisk linje betyr i praksis

at ei borgerlig, revisjonistisk linje vinner fram.

- g) Den manglende linja med å sette proletariatet i sentrum allment førte til manglende linjer for å sette proletariatet i sentrum særskilt, for alle del-områdene: avisa (en periode i 73), valgkampen, kvinnekampen - osv. osv.
- h) Prioriteringa førte også til manglende evne til å hanskas med streikekampen sentralt og lokalt som kom til uttrykk bl.a. i det dårlige grepet P hadde under deler av holmenkoll-streika i 74. Kader og oppfølging til industri-laga blei ikke prioritert. Dette har betydd at mange gyldne sjanser til å styrke P har gått tapt, og at P i flere situasjoner ikke har oppfylt sin plikt etter beste evne overfor proletariatet.
- i) Samla er dette ei linje for å overlate Ps klassesammensetning til spontaniteten. Det er ei revisjonistisk linje som står i motsetning til den kommunistiske linja å bevisst og systematisk bygge et arbeiderparti.
- k) I praksis betyr dette i Norge, under de nåværende forholda, at vi tillater P å utvikle seg spontant i retning av radikale intellektuelles kommunistiske parti. Etttersom det er mye større pågang fra radikale intellektuelle enn fra arbeidere, etttersom frontene står sterkere blant dem enn på arbeidsplassene, og etttersom Ps arbeid i tillegg i praksis ikke har vært (og ikke er juni -75) prioritert mest mot storindustrien, så betyr den "spontane" linja at vi lar P medlemsmessig domineres av småborgerlige intellektuelle. I tillegg betyr det at vi ikke utvikler ei linje for å forklare de mange dyktige arbeiderne i P at de ikke skal søke avansement, utdanne seg til teknikere og søke godt betalte jobber osv. - en spontan tendens blant unge, intelligente og sterke arbeidere.
- l) Denne "spontane" linjas revisjonistiske karakter avsløres om man gransker sammensetninga av SF - lærere, intellektuelle, funksjonærer, tilmed enkelte velstående småkapitalister i ledende posisjoner, studenter, skoleelever, arbeideraristokrater. Slik ville AKP(m-l) blitt om den "spontane" tendensen ikke blir skarpt bekjempa.
- m) Sterk støtte blant studenter, intellektuelle, funksjonærer osv. er viktig for partiet og må prioriteres. Men om slike lag får dominere partiet så vil det før eller

siden danne grunnlaget for et vellykket angrep for å forvandle P til et revisjonistisk parti. Dette viser denne linjas tvers igjennom likvidatoriske og revisjonistiske karakter. Den er et meget farlig angrep på partiet.

- n) Linja er et uttrykk for en fullstendig mangel for forståelse for hva proletariats rolle i partiet i praksis betyr.

4.II. 3. Høyreavvikets liberalisering av partilivet og utvanning av den demokratiske sentralismen - "parti for vanlige folk".

Det kommunistiske partiet er et parti av ledere. Det bygger på den demokratiske sentralismen og pålegger medlemmene en streng, frivillig partidisiplin - frivillig i den betydning at den bygger på overbevisning, streng i den betydning at den som gjentagne ganger gjør grove brudd på den ikke kan være med i partiet.

Vedtektene uttrykker denne linja. Beretninga derimot fremmer ei linje som går inn for liberalisering av krava til medlemmene, og dermed vil likvidere partiet som parti av ledere og som i praksis også undergraver den demokratiske sentralismen. Linja ble videreutviklet i deler av partiet etter landsmøtet og fikk som ekstreme uttrykk allmen motvilje mot arbeidsdisiplin og mot å underordne seg den demokratiske sentralismen. Linja betyr at:

- a) Det blei spredd ei parole, "PARTI FOR VANLIGE FOLK", som var ei allmen parole for liberalisering av partilivet og utvanning av partinormene.
- b) Et argument for denne linja var at det trengs mere arbeidere i partiet. Men i virkeligheten stilte denne parola seg i veien for en riktig definisjon av nødvendigheten av å proletarisere partiet. Å få arbeidere inn i partiet blei sett som noe som vesentlig skulle løses gjennom liberalisering av partilivet, istedet for gjennom konsentrasjon av partiets krefter om industrien og om verving eksternt.
- c) Parolen likviderer partimedlemmenes karakter av ledere. Riktignok skal de være "vanlige" i betydninga av at de skal være arbeidere, småbrukere, intellektuelle osv., at de skal ha røtter i massene osv., men de skal absolutt være uvanlige i betydninga at de skal være de absolutt mest aktive, interesserte og framskredne blant massene, at de

skal være ledere i massekampen. Å likvidere partimedlemmenes karakter av ledere betyr å likvidere partiets karakter av fortropp.

- d) Beretninga styrker dette ytterligere gjennom å gjøre det klart at det er tilstrekkelig at partimedlemmene er framskredne i sitt eget miljø, de behøver ikke å være framskredne i partiet. Den styrker det ytterligere gjennom å opprette en kunstig motsetning mellom at partiet skal være en fortropp og en del av klassen osv. Dermed spres ideen om at partiet må bli mindre ledende for å få sterkere røtter i arbeiderklassen. Virkeligheten er sjølsagt stikk motsatt!
- e) Videre nedtones krava til studier i partiet, det sies ikke klart nok at alle skal studere, men antydes at det kan være tilstrekkelig med "tilbud om studier". Dette betyr også i praksis å uthule partiets karakter av parti av ledere.
- f) Videre driver beretninga propaganda mot hardt arbeid i partiet under dekke av denne parolen. De "krigskommunistiske" feila forveksles med hardt og mye arbeid, og det skapes et inntrykk av at det å ha "dårlig økonomi" "fullt arbeid" og "familieforpliktelser" må føre til at det ikke kan kreves hardt arbeid - dvs. at flertallet av partimedlemmer ikke kan jobbe hardt i partiet! Ekstreme eksempler ("enslig tobarnsmor" - "småbruker med hardt sesongarbeid" - "skiftarbeider med vanskelig arbeidstid og familieforpliktelser") holdes fram som normgivende, mens det ikke nevnes ett stéd at i et kommunistisk parti er det nødvendig med hardt og oppslitende arbeid fra tusener av medlemmer, og det er nødvendig å organisere dette slik at det blir minst mulig unødvendig slit, men oppgavene må utføres uansett. Dette er et hardt slag mot partiets karakter av parti av ledere, og mot hele kravet om at medlemmene skal arbeide i partiet, som er nedfelt i vedtektene.
- g) Linja "Parti for vanlige folk" og beretninga uttrykker i virkeligheten forakt for arbeidsfolk fordi den kopler det å få arbeidere inn i partiet sammen med senkning av kravet til studier og arbeid - som om intellektuelle egner seg best for grundige studier og hardt arbeid i partiet! Virkeligheten er motsatt.

- h) Linja likestiller videre å få inn en "arbeider" med å få inn en "kvinne" uten å slå fast at det er nødvendig å bedre klassemensetninga av kvinnene i partiet.
- i) I virkeligheten åpner denne linja for undergravning av den demokratiske sentralismen og strir mot vedtektene, fordi den fjerner krav til studier og arbeid, og fordi den også i praksis vil føre til at den demokratiske sentralismen ikke kan fungere fordi partiets rett til å kreve oppgaver utført uthules, og fordi medlemmenes rett og plikt til å høyne sitt ideologiske nivå og bli i stand til å ta del i partidemokratiet uthules. Det peker i retning av et parti med passive medlemmer, et parti der medlemmene på grunnplanet er uskolert, mens skoleringa er overlatt lederne i partibyråkratiet. Det peker i retning et byråkratisk-sentralistisk, oppløst og liberalt parti av typen DNA eller NKP.
- j) Linja "P for vanlige folk" og brts formuleringer fungerte også i virkeligheten som et signal som fikk alle slags råtne tendenser i partiet til å krype fram fra gjemstedene og gå til angrep. Medlemmer med småborgerlige, liberalistiske trekk krevde "rett" til å unnlate å utføre oppgaver de var pålagt fordi de skulle være "vanlige folk". Linja blei brukt som påskudd for å ignorere direktiver om aksjoner og det utvikla seg også tendenser i retning passivt medlemskap. Dette viser at "P for vanlige folk" var blitt utvikla til en plattform for å ignorere partiets vedtekter, til å bryte mot den demokratiske sentralismen.
- k) Åpne brudd mot den demokratiske sentralismen dukka fram bl.a. i samband med camara-affæra høsten 73. Dette viste tendensen til at passivt brudd (liberalisme) utvikla seg til åpen kamp for ultrademokratisme, mot den demokratiske sentralismen. Avviket førte også med seg at grove og svære feil fikk utvikle seg og ligge og råtne i lang tid uten å bli bekjempa. Dette viser utviklingsveien til avviket : fra "vanlige folk" til liberalisme, til åpent brudd med den demokratiske sentralismen, til krav om ultrademokrati, til at store avvik får godtas og tillates vokse.
- l) Praksis viste at "vanlige folk"-parolen ikke rekrutterte arbeidere. Tvert imot : jo mer snakk om "vanlige folk",

jo mer blei behovet for å rekruttere arbeidere skjøvet i bakgrunnen i partimedlemmenes bevissthet. I stedet blei partidiskusjonen dominert av krav - ikke minst fra relativt bedrestilte intellektuelle - om "mer tid til familien" osv. I praksis kom "vanlige folk"-linja derfor til å rette seg mot rekruttering av arbeidere.

- m) Når det gjalt UF styrka linja "parti/UF for vanlige folk" de dårligste politiske og organisatoriske tendensene i UF og åpna dessuten for en oppløsning av Ps ledende rolle overfor UF - noe som er uttrykt i brt som snakker om at P må kvitte seg med alle kommanderingsmetoder uten å slå fast Ps ledende rolle, og i UFs "hilsen" til P som i praksis likestiller UF og P. Dette er ei linje for å likvidere den demokratiske sentralismen i forholdet UF-P.
- n) Liberaliseringa av partilivet er revisjonisme fordi det reviderer Lenins, Stalins og Maos definisjon av partiet som et parti av Ledere, det erstatter den Leninistiske definisjonen av kommunist med en falsk, revisjonistisk definisjon som peker i retning av å åpne partiet for den som vil, den oppløser og utvanner den leninistiske partidisciplinen, den demokratiske sentralismen. Det er revisjonisme fordi det peker objektivt i retning av et parti der ikke-kommunister kan være medlemmer, der revisjonismen får mulighet til å erobrer makta under dekke av den likviderte demokratiske sentralismen. Det er likvidasjonisme fordi det peker i retning av medlemmenes passivisering, partiapparatets byråkratisering og partiets oppløsning og forfall. Det er et uhyre farlig revisjonistisk avvik, og det skaper en utmerket grobunn for revisjonistiske personer og tendenser som som vil fremme andre revisjonistiske avvik.

4.II.4. Høyreavvikets nedprioritering av studier og ideologisk arbeid i partiet.

Studier/ideologisk arbeid er nødvendig for at det praktiske arbeidet skal bli utført og for at demokratiet skal fungere. En plan for slikt arbeid er også en del av partibygginga fordi det er en forutsetning for stadig å styrke kaderen. I beretninga og partiets praksis viste høyre-linja seg gjennom nedprioritering av studiene. Ytringsformer :

- a) Studiene blei nedprioritert i hele organisasjonen.
- b) Det blei utvikla ei linje for at studier ikke skulle inngå som en integrert del av grunnorganisasjonenes arbeid, men bare foregå atskilt fra gr.org. (studier atskilt fra gr.org. er nødvendige, men studier i gr.org. er nødvendige for at gr.org. skal kunne fungere og ikke bare kaderen skolerer.)
- c) Det blei utvikla ei linje for at ikke alle med nødven-
dighet skulle studere.
- d) Bruk av klassikerne i studiene blei trappa ned, og store deler av kaderen brydde (og bryr seg fortsatt) ikke om å lese klassikerne i det hele tatt.
- e) Revisjonistiske feil blei innført i studiematerialet, bl.a. når det gjalt karakteristikken av den moderne revisjonismen (i grunnsirkelen).
- f) Det utvikla seg tilmed som linje en motstand mot studier i partiet som på et tidspunkt også hadde noe støtte i ledelsen.
- g) Det utvikla seg også en tendens til å underprioritere behovet for å topp-prioritere intern diskusjon over eksternt arbeid i visse perioder for å konsolidere partiet rundt den riktige hovedlinja. Dette ga seg uttrykk gjennom at P i en temmelig lang periode etter stiftelsen ikke organiserte noen skikkelig strategisk partidiskusjon, og i motstand, også i deler av ledelsen, mot å prioritere internt over eksternt foran landskonferansen i 1974.
- g)₂ Dette betydde i virkeligheten å undertrykke den politiske og ideologiske kampen i P. Det førte til at viktige ideologiske og politiske motsigelser har eksistert i lang tid på forskjellige plan i P, fra grunnorganisasjonene til SK, uten å bli tatt opp og løst. Tendensen til sunn opposisjon mot høyrelinja er også blitt undertrykt. Dette er å negere den marxist-leninistiske linja med å føre klassekamp i partiet.
- h) Hos kaderen var denne underprioriteringa av studier og ideologisk arbeid egna til å fostre/pragmatisk og empirisk holdning : "jeg kan løse alle spørsmål ut fra mine egne erfaringer og sentrale direktiv, jeg behøver ikke studere klassikerne". Sånne tendenser finnes også ^{ellers} blant svært bra kamerater, helt opp i ledelsen i P.

- i) Dette gjorde også at folk med tilmed svære avvik overfor partilinja kunne være medlemmer uten at dette blei tatt opp. Et ekstremt eksempel fra en stor by høsten 1973 var et medlem som ikke kjente Ps holdning til Israel og palestinerne før oktoberkrigen brøyt ut (nyrekruttet).
- j) Mao lærer oss at linja avgjør alt. Ps riktige generallinje bygger på MLMTT. Nedprioriteringa av studier av MLMTT og av ideologisk arbeid betyr at medlemmene, hele P, hindres i å gripe partilinja, å tilegne seg marxismen-leninismen. Dette viser avvikets revisjonistiske karakter : det er et angrep på marxismen-leninismen. Manglende grep om linja, manglende skalering vil forvandle partiorganisasjonen til et upolitisk byråkrati som blindt og mekanisk utfører ordrer. Sjøl om lederne er ærlige revolusjonære, så er et slikt parti alt kraftig angrepet av revisjonismens gift og i stor fare for å bli helt erobret av revisjonismen. Ettersom

P. ikke kan eksistere i noe ideologisk vakuum, så fører det i retning av at borgerlig ideologi tar MLMTTs plass i partiet. Ettersom massene av medlemmer ikke er skolert, blir det vanskeligere for dem å ta opp kampen mot borgerlige angrep. Høyreavviket i studiene peker i retning av borgerlig maktovertakelse i P.

4.II.5. Avviket og kritikken-sjølkritikken

Leninismen lærer oss at det avgjørende for et kommunistisk parti ikke er om det er ufeilbarlig (en umulighet), men om det jobber alvorlig for å oppdage feila sine, retter på og kritiserer dem skarpt og åpent (eksternt eller internt) så snart som mulig. Kritikken-sjølkritikken er en uatskillelig del av partilivet i et leninistisk parti på alle plan. Høyrelinja gikk ut på å likvidere kritikken-sjølkritikken i P. Den kom til uttrykk i beretninga, som ikke nevner kritikk-sjølkritikk, og i praksisen istore deler av organisasjonen etter 1. LM, som ikke regelmessig gjennomførte kritikk-sjølkritikk.

Ytringsformer:

- a) Allment følger brt. metoden med å ikke trekke fram de negative sidene ved situasjonen. Dermed unnlater den å gi et sant bilde av hvordan situasjonen virkelig er. Dette viser seg f.eks. når det gjelder sikkerheten, der det ikke slås fast at det står dårlig til, i behandlinga av økonomien, der det ut over noen prinsipper ikke står at det var svære feil (i tida rundt LM), når det gjelder P.s klassesammensetning osv. Dette er et grovt brudd på prinsippet om kritikk-sjølkritikk og viser hvordan mangelen på sjølkritikk gjør det umulig å skarpt stille problemet hva som må gjøres for å rette på feil. Følgelig får slike feil utvikle seg fritt - det blei også resultatet (f.eks. når det gjalt linje for partibygginga).
- b) Særskilt betyr det at brt. ikke nevner kritikk-sjølkritikk i praksis en sanksjonering av tendensen til å ikke praktisere det rutinemessig i organisasjonene - med andre ord ei linje som tillater å likvidere kritikk-sjølkritikk i P. De praktiske utslaga i org. er at det mange steder har spredd seg en stil med ikke rutinemessig å kritisere møter, styrever, enkeltkadre osv., og at svært mange kadre ikke engang veit at kritikk-sjølkritikk er en plikt for alle i et leninistisk parti. Det undergraver demokratiet og tillater saker å råtne i grunnorganisasjoner og utvalg, og det gjør det lettere for råtne elementer å operere.
- c) Dette har gitt seg spesielt utslag i partiledelsen, der allmen kritikk og sjølkritikk, kritikk og oppsjekking av alle møter og aksjoner, systematisk oppsjekking av alle enkeltkadres arbeid både på hovedområdet og når det gjelder om de oppfyller krava til arbeid i grunnorganisasjon, systematisk kritikk av hver enkelt kader ikke har vært regelen.
- d) Dette er et veldig farlig avvik. Dets revisjonistiske karakter viser seg gjennom at det reviderer Lenin. Det peker i retning byråkratisering av P. Det er egna til å lette revisjonismens maktovertakelse i P.

4.II.6. Høyreavviket og sikkerheten.

Sikkerhetslinja er en viktig del av generallinja. I visse situasjoner kan et parti knuses av reaksjonen pga. en feilaktig sikkerhetslinje, sjøl om resten av generallinja er bra. Sikkerhetsplan må alltid være en viktig del av den strategiske partibyggingssplanen for et revolusjonært parti. I motsetning til dette nedvurderer H-linja sikkerhetens betydning i partiet. Ytringsformer :

- a) Brt. slår ikke fast det strategiske prinsippet at illegalt arbeid alltid (under kapitalismen) skal være hovedsida, legalt bisida.
- b) Brt. slår heller ikke fast den strategisk helt utilfredsstillende situasjonen Ps sikkerhetsarbeid var i ved 1. LM (og er i fortsatt).
- c) I denne situasjonen snur brt. virkeligheten på hue ved å kjøre fram parolen "massearbeid er det beste sikkerhetsarbeid" og advare mot "hysteri". Dette er allment riktig, men i en situasjon med mye massearbeid og dårlig sikkerhet er det i virkeligheten propaganda mot sikkerhet, for legalisme.
- d) Brt. nevner videre bare nødvendigheten av å sikre P ut fra at AKP(m-l) er revolusjonært og har ikke oppe spørsmålet om svartolisting på arbeidsplasser osv. Dette bygger opp under ideer om at god sikkerhet trengs med sikte på revolusjonen, men ikke i dag.
- e) Dette har lagt grunnlaget for linja med å alltid nedprioritere å gjøre noe for å bedre sikkerheten i P (73-sommeren75).
- f) Dette la grunnlaget for grove sentrale avvik i samband med valgkampen 73 : Ingen vurdering av sikkerheten i samband med listene, med RV-merker osv. Da og seinere førte det med seg uhenne publisering av partimedlemmer i intervjuer i aviser osv.
- g) Det har lagt grunnen for at ekstreme sikkerhetsavvik (bruk av telefon, rot med dokumenter, laust snakk osv. osv.) har fått florerer på grunnplanet i P (73-sommeren75). Sikkerhetsarbeidet i SK og andre sentral organer er også utilfredsstillende.
- h) Det er lett å se at dette er en revisjonistisk linje som i bunn og grunn går ut på å stole på borgerlig-

demokratiet i Norge - ei linje for et legalistisk parti a la SF-NKP. Linja er strategisk livsfarlig og peker i retning av at AKP(n-1) tilintetgjøres i en kritisk situasjon.

- + -

Merknad fra AU om økonomien. Et medlem av SK har levert inn forslag om at den feilaktige linja i økonomien behandles i et eget avsnitt. AU er i prinsippet enig i intensjonene i forslaget. Det har vært gjort opportunistiske feil i økonomien som har vist seg på en rekke områder. Rundt partistiftelsen fantes det tendenser til å ta svært lett på økonomien og ikke betrakte den som noe problem - dette viser seg bl.a. i beretninga. Dette uttrykker bl.a. en manglende forståelse for de leninistiske prinsippene for sjølbergning. Dette spredde seg i partiet og gjorde at situasjonen en tid var svært vanskelig. Det var også uklare linjer på forholdet til statsstøtte. Dette er ikke ment som noen fullstendig oppsummering, men bare som en markering av at feila på økonomiens område var alvorlige borgerlige feil, som potensielt kunne gjøre stor skade. En grundigere gjennomgang av kampen mellom to linjer i parti-økonomien krever større diskusjoner og undersøkelser. Et sånt arbeid har det ennå ikke vært mulig å prioritere. Sjel om det ideelt sett var ønskelig å få inn mer om økonomien, ser AU det derfor ikke som mulig. AU vil derfor nøye seg med å markere at det er enig med forslagsstilleren om at økonomiarbeidet oppsummeres, understreke at avviket har vært alvorlige og at arbeidet med diskusjoner og undersøkelser må fortsette.

- + -

4.II.7. Avviket og konkrete målsettinger - strategiske organisasjonsplaner.

Strategisk begrunna, nøyaktig og detaljert organisatorisk planlegging er et prinsipp som henger sammen med arbeiderklassens klassestandpunkt : det arbeidende folket har ingen andre enn seg sjøl å stole på, dets eneste våpen er organisasjon av massene. Trur vi at historia skapes av helter blir

organisasjon mindre viktig, trur vi at historia skapes av massene blir massenes organisering avgjørende. Grundig organisasjonsplanlegging er en nødvendig følge av tesen om P som proletarietets organiserte fortropp.

For å styrke Ps organisasjon trangs det, ut over proletarisering, politisk/ideologisk arbeid osv. også konkrete planer for hvor P skal utbygges, hvordan P-pressa, P-økonomien osv. skal sikres organisatorisk osv. Ingenting skjer av seg sjøl, og med Ps begrensa krefter kan vi minst av alt vente at vi skal gjøre framskritt uten streng økonomisering og planmessig utvikling. Slike planer må bygge på strategiske politiske vurderinger. Eksempel : P må bygges ut i spesielle byer/områder. P må inn på spesielle bedrifter eller i spesielle industrisektorer. P-pressa må utvikles så den kan fylle spesielle politiske hensikter, dette krever utvikling av et spesielt landsomfattende organisatorisk apparat.

Uten slike konkrete planer blir det svært vanskelig for P å gro røtter i massene. P kan ikke vente at massene i en viktig sektor (viktig storindustri f.eks.) skal komme til P og slutte opp om P på grunnlag av det borgerpressa sier om AKP(m-l). Følgelig krever masseoppslutning planmessig innsats fra Ps side - krefter må settes av for å nå folk som har forutsetning for å gripe AKPs politikk, ressursene må prioriteres slik at det kan utvikles et omfattende arbeid for å vinne massestøtte. Konkrete organisasjonsplaner er ei forutsetning for ei riktig masselinje.

Høyrelinja ignorerer behovet for konkrete planer og målsettinger. Bt på 1. LM erstatter konkrete målsettinger med allment prat av typen partiet må organiseres ... "I stadig flere byer og bygder, fabrikker og boligområder", "Vi må arbeide aktivt for å utbre Klassekampen" osv. Det blei heller ikke internt gjort noen forsøk på å lage slike helhetlige planer for 1-år etter LM, seinhestes 1974.

Den revisjonistiske la-det-skure-linja betyr i virkeligheten å la spontaniteten og tilfeldighetene bestemme organisasjonens utvikling. Sjøl i beste fall betyr det at P ikke vil evne å utnytte ^{de} kreftene det alt har, vil spille ^{de} mye krefter på unødvendig slit uten resultat, og helt sikkert ikke vil bli særlig sterkere.

Det betyr at det er ei linje for ikke å bygge det P klassen trenger : et sterkt parti, et revolusjonært parti, ^{og} et arbeiderparti.

4.II.8. Høyreavviket og behovet for innskjerping av normene.
Akkurat når partiet utvides kraftig, og det kommer inn nye folk som fortsatt trekkes med nye borgerlig slagg i tenkninga si og ikke har noen erfaring med hva det vil si å fungere i et kommunistisk parti, er det viktig å være spesielt nøye med å innskjerpe de leninistiske normene for partilivet. Høyreavviket, som kommer til uttrykk i brt., går inn for nøyaktig det motsatte :

- a) Høyreavviket slakker på opptakskrava og reviderer den riktige definisjonen av hvem som er kommunist.
- b) Det slakker på krava til arbeid, til disiplin, dermed også på den demokratiske sentralismen.
- c) Det slakker på studiene.
- d) Det slakker på kritikken - sjølkritikken.
- e) Det innskjerper massearbeidet framfor forsiktighet og årvåkenhet som "den beste sikkerhetslinja" og propagerer dermed mot revolusjonær årvåkenhet.
- f) Dette er et opplegg for å gjøre det stikk motsatte av det som var nødvendig etter det store medlemsopptaket før og etter partistiftelsen, et opplegg for å utvanne partinormene i en vanskelig periode. Det var også nøyaktig det som skjedde.
- g) Konsekvensen blir at høyreavviket feilskolerer en lang rekke nye kadre og gir dem et feilaktig, delvis revisjonistisk bilde av arbeidsmåten og de leninistiske organisasjonsnormene for et m-l-parti.
- h) I praksis er det et opplegg for å likvidere disse partinormene i Akp. Det er revisjonistisk, og peker i retning av å føre AKP langs samme veien som SUKP fulgte, der degenerasjonen av normene var med på å legge grunnlaget for revisjonismens fullstendige seier.

4.II.9. Sammenfatning av avviket i den interne politisk-organisatoriske linja.

Behandler vi alle områder under ett, ser vi viktige felles trekk:

- a) Høyreavviket fremmer linjer som bryter med de virkelige behova i organisasjonsarbeidet på alle områder. I steden for at problemer blir angrepet og løst går høyreavviket ut på å ignorere dem eller tilmed gjøre tiltak som forverrer dem. Sjøelve linja med at "partibygginga er slutt" -

ingen strategisk og konkret plan for videre partiutbygging - er stikk motsatt av det AKP(m-l) trenger: en mest mulig prinsippielt vurdert, strategisk og konkret partiutbyggingsplan.

- b) Høyreavviket fremmer byråkratisme i organisasjonen (bl.a. gjennom å gi åpninger for passivt medlemskap, nedprioritere studiene, likvidere kritikken-sjølkritikken).
- c) Høyreavvikets konsekvenser blir at partiets slagkraft eksternt blir svekka - både muligheten til å anvende resursene mest mulig effektivt i klassekampen og krafta til å stå imot angrep fra klassefienden på partiet sjøl. (Som nevnt åpner sikkerhetsavviket tilmed for at partiet kan bli knust).
- d) Internt avvæpner det medlemmene, gjør det lettere for råtne tendenser å utvikle seg og råtne elementer å herje i organisasjonene.
- e) At slikt tillates i partiet viser at avviket fører med seg manglende forståelse for det klassemessige innholdet i organisasjonsspørsmål og for hva et revolusjonært arbeiderparti er. Ingen annen klasse i historia har skapt så store, sterke og slagkraftige organisasjoner som proletariatet. Behovet for å organisere seg og evnen til å organisere seg er nettopp en egenskap ved proletariatet som klasse. Demokratisk sentralisme, organisatorisk fasthet osv. er både typiske for proletariatet og helt nødvendig for dets seier. Derfor er det i strid med virkeligheten å tro at proletarisering av partiet skal bety utvanning av den faste organisasjonen, av det ideologiske arbeidet (demokratiet) osv. På den andre sida betyr laushet, byråkrati, avpolitisering nettopp økt spillerom for individualister og karrierister som står proletariatet fremmed. Mangel på organisasjonsplaner betyr partiet omdanna i slike folks bilde. Avviket er på alle områder ei linje for ikke å bygge et revolusjonært arbeiderparti.
- f) I praksis omformer avviket AKP slik at partiet blir likere "radikale" reformistiske partier av typen SP, HKP, DNA. Dette har også gjort AKP mottakelig for de samme sjukdommene som er kroniske i nettopp disse partiene: medlemmenes likegyldighet og passivitet, organisasjonens

- oppråtning gjennom prinsippløse intriger, oppsplitting i klikker og fraksjoner, allment kaos og fullstendig ineffektivitet. I partiet har vi til nå bare merket slike tendenser i ubetydelig grad, men om avvikets vei blei fulgt skulle de sikkert raskt vokse seg svære.
- g) Et revolusjonært parti som ikke gjør opp med småborgerlige tendenser i organisasjonen og sterkt småborgerlig preg i medlemsmassen og kaderen vil uunngåelig degenerere. Den småborgerlige organisatoriske basisen vil før eller siden skape grunnlaget for maktovertakelse - ikke fra småborgerlige politikere, men fra politikere som objektivt følger monopolborgerskapets og imperialismens interesser, som er lakeier for reaksjonen. Progressive med småborgerlige tendenser kan bare forbli revolusjonære (i vårt land i vår tid) ved å underordne seg proletariatet, lære av det og omforme seg i dets bilde. Alternativet er ikke (som revisjonister hevder) en "småborgerlig revisjonistisk" bevegelse, men en støttebevegelse for monopolene og imperialismen med en småborgerlig sosial basis. Dette er en lov. Avviket betyr utvikling etter det andre alternativet. La-det-skurelinja er allment ei linje for å degenerere partiet organisatorisk til revisjonismen, til reaksjonen.
- h) På alle sårerområder bekreftes avvikets revisjonistiske karakter. Det reviderer overalt det marxismen-leninismen lærer oss om partiorganisasjon. Det svarer til monopolborgerskapets og imperialismens ønsker om åssen AKP(m-l) skal utvikle seg: degenerering av partiorganisasjonen til revisjonismen har seira.
- i) Som det ekstern-politiske avviket er det politisk-organisatoriske avviket likvidatorisk, for det vil likvidere partiet av en ny type, gjøre AKP(m-l) forsvarsløst overfor klassefienden eksternt og internt og føre med seg forvirring, splittelse, forfall og oppløsning. Fordi vedtektene var riktige fra starten, og fordi partiet har mange medlemmer på forskjellige plan som har kjempet mot liberalisering, har AKP(m-l) til nå unngått ekstreme skadevirkninger. Men mange eksempler viser at linja på kort sikt kunne rasert mye av partiorganisasjonen om den hadde fått herje uten motstand. Mangelen på partiutbyggingsplan har dessuten satt AKP minst ett år tilbake og

sannsynligvis også ført til at endel gyldne sjanser gikk tapt (bl.a. under streikene i 1974). Dette viser at det er helt riktig å se avviket som like farlig som det eksternt-politiske avviket, og at det må bekjempes like skarpt i organisasjonen.

- j) Det må slås fast at i hovedtrekkene gjelder alt som er sagt for AKP også RU. På mange områder har avviket vært enda større i RU.

4.III. Avvika i ideologi og metode.

4.III.1. Høyreavviket fra det marxistiske proletariske klassestandpunktet.

En grunnleggende egenskap ved marxismen er dens proletariske klassekarakter. Typisk for høyreavviket både i beretninga og i den praktiske politikken etter LM er at det proletariske klassestandpunktet mangler. Det viser seg gjennom at:

- a) Høyreavviket setter ikke proletariatet i sentrum for partiets eksterne virksomhet.
- b) Høyreavviket unnlater å slå fast proletariatets ledende rolle på alle delområder (kvinnepolitikk, anti-imp. osv.)
- c) I praksis fører dette til at høyreavviket blir en ideologisk overbygning for ei prioritering av det (viktige og nødvendige) arbeidet med radikale intellektuelle grupper over arbeidet med proletariatet.
- d) Høyreavviket setter heller ikke proletariatet sentralt i partiets interne virksomhet og slår ikke fast dets ledende rolle i partiet.
- f) Dette viser at typisk for høyreavviket er en allmen negering av proletariatets ledende og sentrale rolle, og i praksis ei linje for å i stedet la radikale intellektuelle spille ei ledende og sentral rolle. Dette samsvarer med moderne-revisjonistiske teorier. Det uttrykker et dårlig feilaktig klassestandpunkt som strider mot proletariatets og marxismens klassestandpunkt.

4.III.2. Avviket og masselinja.

Masselinja er et prinsipp for det kommunistiske partiet. Masselinja kan sammenfattes slik: det er folket og ikke et fåtall "helter" som lager verdenshistorien. Partiet kan aldri seire bare gjennom å mobilisere sine egne krefter. Partimedlemmenes ^{virksomhet} må evne å mobilisere millionmassene til å gjennomføre de oppgavene partiet stiller. Partiets virksomhet må alltid ta sikte på å trekke de store massene utafør partiet med i kampen. Alternativet er at uansett hvor hardt og oppofrende medlemmene kjemper, så blir det bare et lite mindretalls frenetiske, men resultatsløse aktivitet. Høyreavviket retter seg mot det marxist-leninistiske prinsippet med masselinja. Det viser seg gjennom beretninga på l.LM og i det praktiske arbeidet ~~seinere~~.

Ytringsformer:

a) At masselinja er et stort problem ignoreres. Partikadere skoleres ikke i masselinja og lærer følgelig ikke hva masselinja i virkeligheten betyr.

Beretninga på 1.LM uttrykker denne linja gjennom at det ikke finnes ett ords virkelige diskusjon av masselinja. Dette er ei linje for å likvidere masselinja i partiet.

b) Den manglende vekt på å propagandere virkelig masselinje i partiet har ført til vulgarisering av mange kadres ideer om masselinja av typen "masselinja er å oppføre seg hyggelig og ha mange kamerater". Disse kadrene skjønner ikke at sjøl om dette er bra, så er det bare midler til å skape ei virkelig masselinje-nemlig ei linje som setter massene i bevegelse sammen med partiet.

b)₂ Hovedsaka ved masselinja er prinsippet fra massene - til massene. Sammenfatte massenes (spredte og spontane) ideer, behov og ønsker, og gå tilbake til massene med dem igjen i form av linjer fra partiet. Dette forutsetter at hele partiet, alle grunnorganisasjonene og medlemmene har dype røtter i massene, kjenner deres liv, lærer av dem og respekterer dem, følger utviklinga i massene nøye og hører på hva de sier. Det forutsetter videre at partiet på alle plan tar hensyn til situasjonen i massene når linja utformes, tar utgangspunkt både i massenes objektive behov og hva de subjektivt har forstått, forener seg med og utnytter alle gode, riktige ~~tendenser~~ i massebevegelsen og utvikler ei linje for å drive tilbake og isolere alle feilaktige og skadelige tendenser. Det forutsetter videre at partiet når det kjører ut linjer ikke passivt sleper etter massebevegelsens spontane ytringer, men hever den opp på et høyere nivå, gjør den mer konsekvent og målbevisst, sterkere, mer progressiv. Det forutsetter videre at partiets røtter i massene er så gode at massene er villige til å høre på det partiet sier, at massene respekterer og har tillit til partiet, dets grunnorganisasjoner og medlemmer, og er villige til å handle i samsvar med partiets forslag. Dette mangler i beretninga og høyrelinja har ført med seg at det ikke er forstått i partiet.

- c) Hovedvekta på revisjonistene stilles opp som alternativ til å mobilisere massene. Alle spørsmål framstilles som om løsninga av dem er avhengige av "enhet" med de revisjonistiske lederne. I virkeligheten er dette en teori om at det ikke er massene som skal gjøre fagforeningene til kamporganisasjoner, bekjempe MOMS på matvarer osv. men noen få tusen "helter", medlemmene i AKP(m-l) og SV-partiene. Beretninga er full av eksempler på dette.
- d) Dette skaper også et forvridd bilde av situasjonen, der partiet slutter å bruke metoden "fra massene-til massene", oppsumere situasjonen i massene, deres behov og ønsker, og utforme politikken utfra det, og i steden vurderer alt fra hva partiene og politikerne sier - vurderer ut fra avisene og TV-skjermen. Et eksempel: Beretningas oppsummering av EEC-kampen, som er full av referanser til forskjellige grupper og klikker, men mangler en grundig vurdering av åssen EEC-kampen massekampen og massenes politiske meninger.
- e) I organisasjoner har dette ført til at mange kadre i steden for å vurdere om de kan mobilisere massene til å løse en oppgave, bare går inn for å mobilisere AKP og SV eller + AKP og lokale fagforeningsstyrer eller + bare AKP. Dette har skada massekampen i samband med 1. mai, faglige kamper osv. osv.
- f) En ekstrem form er tendensen til å se masser som et problem: kadre som vil at bare partiet og ikke masser skal drive streikestøttearbeid, for det er "et mas å trekke med uerfarne folk og vi gidder ikke lage ei ny komite", RU-lag og partilag som går mot rekruttering fordi "det er lettere å få godt arbeid i en liten enhet" osv. Denne typen tenkning er sjølsagt drepen for partiet og massebevegelsen.
- g) Sammenfatning: høyreavviket er ingenting annet enn den gamle revisjonistiske ideen om at heltene lager historia som er blitt ført til torgs av folk som bekjemper marxismen fra Bakunin til Lin Piao.

4.III.3. Høyreavviket og den konkrete analysen av den konkrete situasjonen.

All virkelig marxisme bygger på anvendelse av prinsippene på en konkret analyse av den konkrete situasjonen. Mao sier:ingen undersøkelse,ingen rett til å uttale seg. Under de revisjonistiske avvika i politikken og organisasjonen ligger det et avvik i filosofien som bl.a. viser seg i subjektivism, manglende konkret analyse. Høyreavviket står fremmed for den konkrete analysen av den konkrete situasjonen. Dette viser seg bl.a. i framstillinga i beretninga, som mangler de spedeste forsøk på analyse av situasjonen i klassekampen i Norge, som ~~ignorerer~~ de svakhetene som finnes i partiet osv. Det viser seg også i linjene for partiets eksterne og interne arbeid i beretninga som utover at de er politisk høyreorienterte også strir mot hva som virkelig lar seg gjennomføre (f.eks. skape enhet med NKP i dagskampen, noe som viste seg umulig også på et høyregrunnlag). I stedet for konkret analyse setter høyreavviket ensidighet, subjektivism og overflatiskhet, og likheten med den virkelige marxismen består i fraser uten innhold (som f.eks. ideen om at revisjonismen er "høyre i fronten"). Denne måten å utvikle linjer på må nødvendigvis ende i feil etter feil, uansett den subjektive viljen til de som står i ledelsen. Den har ingenting til felles med marxismen, men derimot alt til felles med opportunistisk teoribygging fra bernstein og kautsky til bresnjev og ebbing, som nettopp er tvunget til å ignorere den virkelige situasjonen og bygge på falske, ensidige og overflatiske framstillinger for å få virkeligheten tilpassa sine reaksjonære teorier.

4.III.4. Høyreavviket og forståelsen for ideologiens betydning.

Marxismen lærer oss at politikken avgjør alt. For å løse et problem (enten det er å gjennomføre revolusjonen, vinne en streik eller gjøre KK til dagsavis) må vi først av alt gripe den riktige politiske linja, dernest kan vi løse delspørsmåla, de praktiske og tekniske spørsmåla osv. I motsetning til dette legger høyreavviket liten vekt på politikens og ideologiens betydning. Det fører til at det blir tatt lett på en feilaktig beskrivelse av SF og NKP som den i beretninga (originalutgave s. 133) til tross for at de fleste kamerater også i 1973 ville si at den i beste fall

var ufullstendig. Det fører til at en kamerats store feil blei vurdert som mindre viktige enn hans angivelig høye nivå på et enkeltområde ved innvalg til SK. Det fører til at organisasjonen blir latt skure uten at det blir gjort ei politisk vurdering av åssen organisasjonen skal utvikles. Det fører til at eksterne kampanjer (valgkamp osv.) blir lagt opp rundt lister av riktige enkeltkrav, men uten at det blir gjort noen prinsippiell vurdering av hvilket politisk og ideologisk helhetssyn partiet vil få fram til massene osv. Det fører til manglende forståelse for behovet for intern konsolidering, korrigering av avvik, diskusjon og studier osv. Høyreavviket fremmer ei praktisistisk, pragmatisk linje som sprer sløvhet fra topp til bunn i partiet når det gjelder ideologiske spørsmål, og som følgelig også svekker årvåkenheten mot avvik.

4.III.5. Revidering av marxismen-leninismen og skoleringsnivået, kjennskapen til marxismen-leninismen i AKP.

- a) På en lang, lang rekke områder har vi fått bekreftet høyreavvikets moderne-revisjonistiske karakter. Det bryter åpent mot det klassikerne sier på mange områder. Dette gjelder også saker som burde være barnelærdom for enhver marxist i 70-åra: at revisjonismen representerer monopolenes og imperialismens interesser, at proletariatet må spille den ledende rollen i partiet internt og eksternt, at partiet må praktisere kritikk og sjølkritikk og følge masselinja osv. I tillegg anvender høyreavviket den revisjonistiske metoden med å forvrengte klassikerne og bruke utsagn fra dem i en sammenheng de ikke var berekna på, for gjennom det å angripe marxismen. Eksempler på slikt misbruk er bruken av Dimitrovs tale på KOMINTERN-kongressen i 1935 og Maos artikkel om den anti-japanske enhetsfronten til å argumentere for at partiet skulle vise en "moderat" holdning til revisjonistene og at de var "høyre i fronten", og bruken av Maos 20. mai-erklæring til å begrunne at "kamp mot sosial-imperialismen er ikke så viktig". At slike saker har kunnet skje i partiet avslører et allment dårlig grep på marxismen-leninismen-Mao Tsetungs tenkning i AKP, der sjøl "ABC" ikke er skikkelig beherska av kaderen og ledende organer.

- b) Høyreavviket bygger opp under det svake grepet ved å unnlate å peke på kaderens lave teoretiske nivå, og ved å unnlate å slå fast at ingen blir "ferdig" marxist, alle må skolere seg i marxismen-leninismen-Mao Tsetungs tenkning så lenge de lever.
- c) Dette har fostra ei tenking hos store deler av den mer erfarne kaderen av typen: "jeg er en ferdig-utdanna marxist-leninist. Jeg kjenner prinsippene og har ikke behov for å studere mer, fordi jeg kan løse alle problemer jeg treffer ved hjelp av mitt sunne skjønn." At situasjonen er slik ser vi også på at mesteparten av kaderen ikke bryr seg om å lese klassikerne på egenhånd. Slike kadre blir trange empirister som kommer i villrede når de møter en ny situasjon (f.eks. en drastisk endring av verdenssituasjonen) og enten passiviseres eller handler på slump utfra overdreven sjøltillit.
- d) Spesielt alvorlig er det at denne tenkinga har vært allmen i ledelsen. Høyne ledelsens teoretiske nivå har aldri vært stilt som oppgave, til tross for at hver ny diskusjon har avslørt nye høl i grepet om teorien. Når de som skal lede partiet rekner seg som "ferdige marxister", men sjøl ikke kjenner teorien godt nok, så vil det sjølsagt lett føre til grove feil.
- e) Høyreavviket viser manglende forståelse i partiet for at å lære å mestre marxismen er noe ganske annet og mer krevende enn å skaffe seg et visst (eller tilmed et ganske svært) kjennskap til marxismen. Kampen for å mestre marxismen tar aldri slutt. Studier - og som en obligatorisk del av dem, studier av klassikerne - må alltid pågå i partiet på alle plan, og alle kamerater må forstå at de har mye å lære. Høyreavviket vil hindre oss i å forstå dette og skaper i stedet et falskt bilde av studier som noe som for den erfarne kader får sekundær betydning.
- f) Følgelig vil høyreavviket spre et falskt og overflatisk bilde av hva marxismen-leninismen-Mao Tsetungs tenkning er som et enkelt system av læresetninger som lett mestres. Høyreavviket vil erstatte mlmtt med et tomt skall av utenat lærte dogmer, som lett kan sameksistere med en revisjonistisk politikk og praksis.

4.III.6. Sammenfatning av avviket i ideologi og metode.

Det er særskilt viktig å forstå følgende:

- a) Avviket i ideologi og metode går allment ut på å erstatte proletarietets verdensbilde med borgerskapets verdensbilde.
- b) De mest grunnleggende trekk ved avviket er det dårlige klassestandpunktet og den dårlige kjennskapen til marxismen-Leninismen-Mao Tsetungs tenkning.
- b)² I metoden fører det til manglende forståelse for masselinja, for metoden fra massene-til massene og mobiliseringa av massene som det som avgjør om partiets riktige linjer skal bli satt ut i livet, og det fører til manglende forståelse for nødvendigheten av å gjøre undersøkelser, konkrete analyser av den konkrete situasjonen, dvs. til subjektivisme.
- c) Med en feilaktig ideologi og metode, som den høyreavviket fremmer, vil ledelsen, kadrene, partiet uunngåelig gjøre feil etter feil. For ideologien og metoden sansvarer ikke med virkeligheten, den kan ikke hjelpe oss med å skaffe oss noe bilde av situasjonen som svarer til den objektive virkeligheten, og dette vil følgelig også gang på gang føre til at vi utvikler en politikk uten forbindelse med virkeligheten. En sann politikk er dømt til nederlag.
- d) Dette er uavhengig av ledelsens og kadrenes subjektive vilje. Ledelsen og kadrene kan ønske så mye de vil å kjempe mot revisjonismen og kjempe for marxismen, men så lenge de ikke undersøker situasjonen, anvender metoden "fra massene-til massene" og kjenner marxismen, ramler de likevel gang på gang ut i blautmyra.
- e) Følgelig er det ikke nok å rette enkeltfeila i ekstern politikk, organisasjon osv. Vi kan erstatte den feilaktige linja overfor revisjonismen med riktig analyse og taktikk. Vi kan erstatte spontaniteten i partiutvikling med planmessig proletarisering. Dette er bra men utilstrekkelig. For så lenge vi ikke endrer ideologien og metoden, så vil vi med nødvendighet gang på gang gjøre nye alvorlige feil. Følgelig er ikke det revisjonistiske høyreavviket utrydda i partiet før vi har hatt et skikkelig oppgjør med avviket i ideologi og metode.

5) Høyreavvikets innflytelse på AKP(m-l)s 1. landsmøte.

5.1. Ut fra utgangspunktet at hovedsida ved 1. LM var riktig er det nødvendig å gjøre en grundig kritikk av høyrefeila på 1. LM. Gjennomgangen i tesene tar bare summarisk for seg den riktige sida og konsentrerer oppmerksomheten om feila. Den tar for seg de viktigste vedtaka på LM og ignorerer de mindre viktige.

5.2. Å stifte AKP(m-l) var en helt riktig og ^{helt} nødvendig beslutning. Det betydde et stort skritt framover for ml-bevegelsen og hele den progressive massebevegelsen, og det hadde ført til skade og tilbakeslag om det var blitt utsatt.

5.3. Valget av SK var i hovedsak korrekt. Det blei skapt ei sterk kjerne gjennom å forene gammalt og nytt. Det var også stort sett helt riktig å legge vekt på arbeidere, og det hadde ikke vært riktig å legge enda mer vekt på å velge inn arbeidere i den situasjonen partiet var i ved årsskiftet 72-73. Hovedsida ved valget var at det skapte tilnærma den sterkeste SK partiet kunne sette sammen den gangen.

5.4. Høyrefeila ga seg utslag i visse tendenser til å under-vurdere ideologi og fasthet i politisk linje hos de kamera-tene som blei valgt. Høyrefeila ville stille formelle krav som "arbeider", "kvinne" osv. over krav til politisk nivå. Ved sluttbehandling av valga blei dette i de fleste konkrete tilfeller avvist. Avvikets resultat ville vært å skape en svak ledelse i AKP fra starten av. Dette viste seg klart ved valget til sentralstyre i RU våren 1973 da disse høyre-avvika fikk dominere, noe som førte til at RU fikk store problemer og måtte gå til ekstraordinært nyvalg i perioden.

5.5. Prinsipp-programmet var i hovedsak korrekt. Det som blei vedtatt om verdenssituasjonen, klasser i Norge, revolusjonen osv. er i all hovedsak prinsippielt riktig og skilte partiet skarpt fra den moderne revisjonismen.

5.6. Prinsipp-programmets hovedfeil er at det ikke inneholder noen prinsippiell behandling av opportunismen i arbeiderbevegelsen - herunder den moderne revisjonismen. Dette var et grovt revisjonistisk avvik. Videre var det et revisjonistisk avvik å ikke legge større vekt på sosial-imperialismens fascistiske karakter. Et annet (mindre viktig) høyreavvik er den manglende presiseringa på flere områder i klasseanalysen. Prinsipp-programmer er sjuskete når det gjelder å eksplisitt slå fast revolusjonens stadier og det er prega av utilfredsstillende konkrete kunnskaper om sosial-imperialismen.

5.7. Arbeidsprogrammet. Hovedsida var riktig sjøl om det inneholder store feil. Det slo fast en prinsippielt riktig linje når det gjalt nødvendigheten av dagskamp og konkrete paroler for et revolusjonært parti, og avviste dermed avvik av typen "det er reformistisk å stille konkrete krav". Det inneholder også mange riktige krav og det var et framskritt for partiet å få disse krava utarbeidet og samlet. Hovedsida var følgelig at det slo mot feilaktige tendenser og var et framskritt for partiet da det blei vedtatt.

5.8. Men arbeidsprogrammet inneholder samtidig svært store revisjonistiske feil. Den aller alvorligste er den manglende konkrete utforminga av ei linje for å bekjempe sosial-imperialismen som en del av dagskampen. Videre unnlater arbeidsprogrammet å forklare hva som er forskjellen på AKP(m-l) og andre partier (DNA, SV), når vi i ord stiller samme krav (f.eks. nei til MOMS, sjølbestemt abort, NATO ut av Norge), og forklarer ikke hvordan slike krav kan gjennomføres : av massene sjøl og aldri av pampene. Dermed er arbeidsprogrammet også egna til å forkludre arbeidet med å trekke en skarp skillelinje mellom partiet og opportunistene, det er egna til å spre reformistiske illusjoner av typen "krava kan gjennomføres på tinget", og det har en økonomistisk tendens, fordi det ikke klart viser sammenhengen mellom dagskampen og kampen for de strategiske måla. Dessuten er en del av krava også høyreorienterte og uttrykk for den revisjonistiske linja. Dessuten inneholder et avsnitt (18. ENHETSFRONT MOT MONOPOLENE OG IMPERIALISMEN) en utilstrekkelig analyse av de borgerlige partiene i Norge som er egna til å skape illusjoner om muligheten for faste allianser mellom AKP(m-l) og disse partiene, og dermed bygger opp under linja "revisjonismen er progressiv". Uansett arbeidsprogrammets positive hovedside i 1973, så har det i 1975 fullstendig overlevd seg sjøl. (tesene tar ikke stilling til mer detaljert kritikk av enkeltparoler.)

- + -

Merknad fra AU om arbeidsprogrammet. I SK-plenums behandling av pkt. 5.7. og 5.8. om arbeidsprogrammet kom det ikke fram forslag til endringer. AU vil understreke at arbeidsprogrammet ennå ikke har vært utsatt for noen virkelig omfattende kritikk, i motsetning til beretninga og prinsipp-programmet. (Dette

er også grunnen til at pkt. 5.8. understreker at tesene ikke tar stilling til enkeltparole ne i arbeidsprogrammet.) Konklusjonen i tesenes behandling av arbeidsprogrammet - at hovedsida var riktig - bygger derfor på et svakere grunnlag enn konklusjonen når det gjelder prinsipp-programmet, vedtektene og beretninga.

AU vil for sin del si at dermed kan vi ikke prinsippielt utelukke at den grundigere gjennomgangen av arbeidsprogrammet som vi står foran, kan gi en annen konklusjon når det gjelder hva som er hovedsida og hisida. Dette

betyr ikke at AU har trukket noen annen konklusjon enn den som er uttrykt i pkt. 5.7. og 5.8. AU har ikke hatt noen diskusjon som gjør det mulig å gi en felles sammenfatning av AU-medlemmenes syn. Men AU ønsker å fastslå at til grundigere undersøkelser og mer omfattende diskusjoner er ført, kan det fortsatt finnes forskjellige syn i SK på hva som er hovedsida i arbeidprogrammet, og vi bør ikke se konklusjonen i pkt.5.7. som endelig.

- + -

5.9. Sameprogrammet. Det var riktig å lage et sameprogram. Hovedsida er riktig. Viktigste mangel er Sovjet.

5.10. Vedtektene var i all hovedsak riktige og med meget få unntak det beste partiet kunne laga ved stiftelsen. De har fungert som et programmatisk forsvar for den marxist-leninistiske linja i organisasjonsspørsmål og for de leninistiske partinormene, og som et bol verk mot revisjonistisk oppløsning av organisasjonen. RUs og NKSS vedtekter har stått imot ultrademokratiske angrep med sikte på liberalisering gjennom at kaderen har støtta seg på AKPs vedtekter. Vedtektene inneholder noen konsesjoner til linja "parti for vanlige folk", spesielt når det gjelder definisjon av medlemmenes plikter/rettigheter. Dette gir seg uttrykk i vage og tvetydige formuleringer som kan tolkes til fordel for liberalisering, men disse svakhetene oppveier ikke de riktige prinsippene som ellers blir slått klart fast. En viktig utelatelse som reflekterer høyres innflytelse er at de ikke behandler masselinja. Vedtektene er likevel det programmatiske dokumentet som hadde minst feil og trenger færrest endringer.

- + -

Merknad fra AU om vedtektene. To syn er lagt fram i SK når det gjelder 3-årig landsmøteperiode. Det ene synet er uttrykt i forslaget til tesene slik det blei lagt fram på 7.plenum:

"Vedtaket om 3-årig landsmøteperiode på 1. LM mot det opprinnelige forslaget om 4 år uttrykte en feilaktig, ultra-demokratisk tendens på LM inspirert av høyreavviket, men det gjorde i praksis liten skade."

Alternativt har andre kamerater lagt fram det synet at 3-årig landsmøteperiode var berettiga fordi partiet ennå var ungt og ubefesta.

7.plenum behandla ikke denne motsigelsen, den står der for til videre debatt.

- + -

5.11. Beretninga var et råttent, revisjonistisk dokument, som fungerte som en programmatisk sammenfatning av det revisjonistiske høyreavviket. Andre artikler har gått enda lenger enn beretninga, men beretningas store skadelighet ligger nettopp i at den var et autorisert dokument, vedtatt av LM, studert i hele partiet og utsendt i masseopplag. Dessuten er beretninga en systematisk gjennomgang av mange områder og propaganderer for revisjonismen på brei front. Den inneholder omfattende revisjon av den marxist-leninistiske teorien, bl.a. av Lenins partiteori. Den bortforklarer og unnskylder at partiet er stifta med grunnleggende likvidatoriske argumenter. Den propaganderer revisjonisme når det gjelder taktikk og strategi overfor den moderne revisjonismen, organisasjonsspørsmål, faglig politikk, kvinnepolitikk, ungdomsforbundet, anti-imperialistisk arbeid osv. Metoden og klassestandpunktet i beretninga er også et prima eksempel på revisjonisme. Beretninga er et programmatisk dokument for degenerering av AKP(m-l) til et revisjonistisk parti, for partiets forvandling til et haleheng på revisjonistpartiene. Alt ved starten av partiet fremmer beretninga ei linje som peker mot partiets desorganisering og oppløsning.

5.12. Valgvedtaket var et råttent, revisjonistisk vedtak. Det inneholder to giftige høyreavvik som etter tur kom til å prege partiets eksterne politikk fram til valget i 1973. For det første : å innlede reelle valgforhandlinger med revisjonistpartiene. For det andre : å underslå strategi (sosialisme, revolusjon, propaganda mot parlamentarisme og opportunistisme osv) i valgkampen og gjennomføre en reint økonomistisk og reformistisk prega valgkamp som ikke atskilte oss fra revisjonistene. Dette vedtaket tar konkret sikte på å forvandle AKP(m-l) til en "vennlig pådriver" på revisjonistene som sjøl gjennomfører en revisjonistisk og reformistisk politikk tross et revolusjonært program.

5.13. Uttalelsen fra RU, "LEVE ARBEIDERENES KOMMUNISTPARTI" (sendt ut etter RUs landsmøte våren 73) er et uttrykk for det revisjonistiske avviket i ungdomspolitikken.

5.14. Ved siden av de avvika som kommer til uttrykk i forskjellige vedtak på 1. LM, er det også viktig å merke seg at det eksisterte reine likvidatoriske linjer som blei nedkjempa etter at de kom åpent til uttrykk på LM. Slike reint likvidatoriske tendenser blei representert av forslaget om å slå fast at det hadde vært garant å stifte AKMED, forslag om partinavn som ville karakterisere partiet som et "folkeparti", og det helt ekstreme forslaget om å sløyfe at AKP(m-l)s prinsipp-program skulle slå fast at partiet bygger på Marxisme-Leninisme-Mao Tsetungs tenkning og i stedet skrive inn "den vitenskapelige sosialismen". Det er verdt å merke seg at den som stilte det siste forslaget blei valgt til partiets SK.

5.15. Sammenfatning : På avgjørende områder (ledelse, program) var hovedsida ved 1. LM at det blei slått fast marxist-leninistiske linjer og at den riktige linja blei konsolidert. Men på andre, svært viktige områder (valget, taktikk, organisatoriske retningslinjer, delområder i program m.m.) vant den revisjonistiske høyrelinja og blei styrka gjennom vedtak på 1. LM. Den aller viktigste feilen er at 1. LM autoriserte en feilaktig analyse av revisjonismen og en forsonlig linje overfor den. Derved betyde 1. LM, tross sin riktige hovedside, også en framrykking for den revisjonistiske

høyrelinja i partiet, som sto fram styrka og konsolidert og hadde vunnet viktige seire.

Følgelig er det riktig å si at på 1. LM sto det viktige kamper om partiets generallinje, og det var igang en revisjonistisk offensiv mot partiets generallinje. En del av dens mest åpenbare uttrykk ble nedkjempa (f.eks. forslaget om at LM. skulle vedta at det var feilaktig å opprette AKMED, og om å renske MLMTT av programmet). Men på andre områder førte det til at revisjonismen blei rotfesta i partiet og fortsatt ikke er utrydda idag (sommeren 1975).

6) AVVIKETS HISTORIE - EN SKISSE.

6.1. For å gjøre opp med avviket må vi analysere dets historie. Sommeren 1975 er det ennå ikke gjort systematiske kildestudier. Tesene tar sikte på å gi et grovt omriss av avvikets utvikling gjennom å behandle en del høydepunkter og typiske eksempler. De utgjør ikke en ferdig og fullstendig framstilling av historia og må bare sees som innledninga til å lage ei slik i samband med beretningsarbeidet foran 2. LM.

6.2. Avviket utvikla seg ikke i hovedsak på grunnlag av at "den tidligere linja var uklar" slik at når ml-bevegelsens politikk blei mere utvikla kom høyrefeila inn. Påstander om dette skjuler det som virkelig skjedde. For høyreavviket slo igjennom, fantes det riktigere linjer i ml-bevegelsen på endel områder:

- På revisjonismen som et redskap for monopolene
 - på partidisciplin, arbeidsplikt
 - på kritikk-sjølkritikk
 - på betydninga av studier, spesielt klassikerstudier
 - på behovet for å planmessig styrke bevegelsen i storindustr.
 - på betydninga av anti-imperialistisk arbeid, og spesielt kamp mot sosialimperialismen.
 - på nødvendigheten av å avsløre parlamentarismen og opportunisten i valgkampen.
- og på noen andre områder.

Disse linjene var ikke nødvendigvis så langt utvikla, og historien har vist at de ikke var særlig godt befesta. Men sannheten er likevel at det revisjonistiske høyreavviket betydde at begynnelsen til riktige linjer blei erstattet med feilaktige, revisjonistiske linjer. Høyreavviket betydde et tilbakeskritt i ml-bevegelsens politiske historie.

6.3. Også før avviket slo gjennom fantes det feil. Avviket representerte likevel noe kvalitativt nytt, et brudd. De tidligere feila hadde dels karakter av slagg fra SF. Dels hadde de karakter av barnesjukdommer : manglende skolering som førte til at mye ikke var skarpt definert, manglende erfaring i organisasjonsarbeid og mye skoleelever/studenter som førte til "krigskommunisme" (ikke først og fremst hardt arbeid, men hardt og planløst, frustrerende arbeid), tendenser til sekterisme, vakling. Men høyreavvik blei skarpt bekjempa, liberalisme blei skarpt bekjempa, interessen for teori/ideologi var stor. Det er følgelig uriktig å se avviket som "bare" ei utvikling av "feil som alt fantes". Gjennombruddet for avviket skapte en ny og forskjellig situasjon i ml-bevegelsen.

6.4. 70-71 var ei tid både med svar framgang og svære problemer. Masseoppslutninga økte voldsomt i EEC-kampen. Feil høsten 70 blei retta i 71. Sekterisme i massearbeidet blei diskutert, sammen med spørsmålet om front. "Krigskommunisme" blei bekjempa. Et friskt og omfattende oppgjør med Hovdenklikken ga hele bevegelsen viktige erfaringer. Ml-bevegelsen leda streiker, gikk fram i industrien, og stilte spørsmålet "åssen trekke inn nye arbeidere". RF begynte å komme våren 72, og det blei avgjort å stifte partiet.

6.5. Avviket vokste fram i ly av framgangen. Gang på gang ga avviket gjerne svar på de viktige og riktige spørsmåla vi stilte oss, og utnytta verdifulle erfaringer til å trekke feilaktige konklusjoner.

6.6. Høsten 71 gjennomførte ml-bevegelsen en prinsippeilt riktig valgboykott-kampanje med brodd mot reformismen og SF-NKP. Høyretendenser til å ville støtte SF-NKP i valget blei skarpt bekjemet og besvart med kampanjer mot "SF-NKP-ideer" internt. MLGs SK avviste ideen om at "venstre var hovedfaren".

6.7. Avviket fikk sitt første gjennombrudd på SUP(m-1)s LM høsten 1971. Etter vedtak i MLGs SK blei det fra MLG-ledelsen lagt fram feilaktige linjer for UTs virksomhet. "Ideologisk kamp" blei overbetont, dvs. en kamp mot borgerlige ideer i de breie, uorganiserte ungdomsmassene i allmenhet. Det blei

spreddt ideer om at slik "ideologisk kamp" måtte settes i sentrum for UF's eksterne arbeid og prioriteres over de breie ungdomsmassenes interessekamp, ettersom UF skulle bli en masseorganisasjon for ungdom. Dette innleda flere år med overslag fra avvik til avvik i SUF(m-1)/BU.

6.8. Våren 72 begynte avviket å få framgang på det organisatoriske feltet. Borgerlig offensiv + sekterske feil førte til at ml-ere blei ekskludert fra fagforeninger i samband med bedriftsaviser. Uten en grundig diskusjon blei linja lagt om og alle bedriftsaviser innstilt. Uansett nødvendigheten av taktiske retretter var dette høyreavvik, for dermed blei også i praksis alt bredt propagandaarbeid i industrien nedlagt og massearbeidet redusert til fagforenings og styremøter, ut fra hva dagsordenen tillot der.

6.9. Våren 72 starta også diskusjonen om "parti for vanlige folk" i forskjellige organer i MLG. Den var et feilaktig svar på "krigskommunistiske" overslag i MLG-ledelsen våren 72 og på spørsmålet om åssen rekruttere arbeidere. Samtidig blei medlemsopptak liberalisert, og "EEC-kommunister" kom inn som i noen tilfeller seinere har vist seg aldri å ha støtta ml-linja.

6.10. Tross framgangene for avviket var den eksterne linja i hovedsak riktig våren 72. Viste seg bl.a. 1.mai.

6.11. Sommeren 72 internt oppgjør med "krigskommunisme" i MLG-ledelsen. Var nødvendig og førte til framganger - bl.a. første forsøk på en skikkelig helårsplan. Men samtidig ga oppgjøret et kraftig støt til "vanlige folk"-linja, og blei brukt som argument for allmen slakking på krav til arbeid, studier, disiplin, tilmed utvanning av begrepet kommunist.

6.12. Rød Fronts tap for Grønt Gras i DNS-Oslo, våren 72 førte til riktig kritikk av sektersisme som støtte uerfarne progressive over til GG. Dette førte umiddelbart til overslag av typen : "foren alle som er venstre (inklusive SF, NKP, KU) mot høyre". Alle EEC-motstandere blei beskrevet som i fronten med perspektiver også utover EEC-kampen.

"Venstre" blei slått fast som hovedfaren i ml-bevegelsen. Dette betydde at høyre brøyt gjennom og blei hovedfaren i den eksterne politikken.

6.13. Så fulgte den allmene revideringa av prinsippene i forholdet til revisjonismen, neddempinga av spørsmålet om sosial-imperialismen, sjølkritikken på vedtaket om "den taktiske hovedfienden" osv.

6.14. Høyre er i rasende offensiv i RU høsten 72. I ledelsen spres ideen om "progressiv ungdom" fra SUP(m-1) via KU til AUF. RUs autonomi overfor AKP blir propagandert fra ledelsen, Bolsjeviki redaksjon hetser mot AKP. Våren 73 velger RUs LM en ledelse ut fra feilaktige, formelle og apolitiske kriterier - den viser seg funksjonsudyktig. Kaos i ledelsen, rot og liberalisme i organisasjonen preger høsten 72 og 73.

6.15. Rundt 1. LM er høyre på offensiven i partiet. Ekstreme utslag - som å ta avstand fra AKMED - blir stoppa, og en del riktige linjer fastslått. Men samtidig stadfester LM mange høyrelinjer og gir dem derved fritt spillerom i partiet. Åpner det eksterne høyreavviket i samband med valget.

6.16. Perioden 1. LM - valget er høyres glanstid. Avviket florerer på de fleste områdene. Valglinja er gærern : først enhet med revisjonistene, seinere^{er} økonomistisk framt med ensidig borgfred. Dette danner mønster for holdninga til revisjonistene, som blir skamrost som "progressive" i følge teorien om AKP som "vennlig pådriver". I propagandaen blei det feilaktig lagt vekt på at det var viktig at vi kom inn, og det blei spreidd subjektivistiske ideer om masse stemmer og mandat i Oslo. 1.mai gjorde partiet grove høyreavvik, det værste å fjerne kampen mot sosialimperialismen. Hovedsida ved 1.mai-linja i Oslo var gærern, sjøl om demonstrasjonen det året også hadde ei viktig, god biside. Sentrale avvik på sikkerheten, økonomien, neddempinga av betydninga av proletariatet i det eksterne arbeidet (bl.a. KK), ignorering av organisasjonsplan for partiet osv. Internt slår høyre ut i demoralisering, vakling og oppløsning, særleg i tida rett før og etter valget.

6.16.B. På SKs 2.plenum våren 1973 dominerte den revisjonistiske høyrelinja. Den blei stadfesta og fikk et nytt skyv framover. 2.plenums "teser om SV" var revisjonistiske og likvidatoriske. 2.plenum stadfesta og utvikla den revisjonistiske høyrelinja i valget. SKs 2.plenum representerte høyreavvikets høydepunkt i partiledelsen.

6.17. I faglig-politikken utvikles linja med "borgfred" med visse ledende faglige SV-pamper og med SV-byråkrater lokalt. Dette legger grunnlaget for langvarige og grove høyrefeill i mange grunnorganisasjoner i paritet.

6.18. I frontene slår linja med allmen knebøy for SV gjennom. Linja med ingen front uten SV blir hovedlinje for frontarbeidet. Samtidig vannes frontenes grunnlag ut. SOLKOM gjør prinsippvedtak om å ikke ta opp noe annet enn indokina, nekter derfor å ta avstand fra Chilekuppet. Kulturfronten stiftes p.g.a. parolene 1) Folkets kultur, 2) ytringsfrihet, 3) anti-imperialisme som deretter reduseres til bare folkets kultur, den preges av fullstendig organisasjonsliberalisme og klasker sammen. AKN opprettes på initiativ fra ml-ere og overlates Svein Johansen. Chilekomiteen (stiftes rett etter valget) får svære organisatoriske konsesjoner til Rolf Dahl.

6.19. Valget 73 - sommeren 74 var en ny fase i partiets liv prega av en motsigelsesfylt utvikling. På den ene sida begynte kampen mot høyrefeilla å bli tatt opp på en del områder. På den andre sida blei de ikke utsatt for prinsippiell kritikk og revisjonismen fikk stå urokka på mange områder.

6.20. Høsten 73 var aksjonen mot Chilekuppet, demonstrasjonen under Oktøber-krigen og mot Kissinger viktige framskritt. Partiet tok skarp strid mot revisjonistene, propaganderte revolusjon og anti-imperialisme og fjerna seg fra den snevre økonomismen. Partiorganisasjonen livna til.

6.21. MOMS-aksjonen høsten 73 må analyseres. Partiet nekta å gå med på total kapitulasjon for Rolf Dahl i MOMS-komiteen. Samtidig var AKP hoveddrivkraft i en aksjon som

SV blåste opp i samband med ei stortings-behandling, aldri sjøl virkelig støtta, leverte ledere til og tok imot blomster for (bl.a. ved at en SV-tingmann talte i Oslo) og tilslutt sørga for klappa sammen etter stortingsbehandligna. Det er sikkert at det blei gjort høyrefeil, og nødvendig å være nøye med å trekke lærdommer.

6.22. I årsplandiskusjonene høsten 73, som kom for seint og var ytterst overflatiske, markerte partiledelsen både behovet for å utvikle en bedre arbeiderpolitikk med mer vekt på proletariatet og for mere studier. Men disse sakene blei ikke i praksis tatt alvorlig. Lite blei gjort med arbeiderpolitikken, som i hovedsak blei munnsvar. Marx-Engelsskolen blei starta og det blei gjort en del nyttig ideologisk arbeid, men lav prioritering førte allment sett til at resultatene blei nokså små. Det blei lansert ei studiekampanje, men under innflytelse av høyrelinja hadde det utvikla seg en tendens som var fiendtlig til studier, og som saboterte gjennomføringa av kampanja. Denne tendensen fantes også i deler av partiledelsen.

6.23. Liberalisme og høyreavvik var et problem. Det var motstand mot å ha demonstrasjoner og brudd på direktiv om å gå. Opportunistiske elementer mobiliserte under Camaraaksjonen, brøyt den demokratiske sentralismen og forsøkte å starte opprør mot partiledelsen. Samtidig begynte en del ledende organer å ta opp kamp mot liberalisme og ultra-demokrati og avvise "parti for vanlige folk".

6.24. SKs 3.plenum senhøstes 73 uttrykte de motstridende tendensene. Plenum oppsummerte valglinja som riktig ("med visse høyrefeil") og bygde opp under ideene om SV som "progressivt" og å vinne SV-medlemmer gjennom "snill" taktikk. Samtidig tok plenum opp arbeidet med å kritisere og analysere SV, slo korrekt fast tre sentrale motsigelser i SV : på sosialimperialismen, på sosialdemokratiet og på revolusjon, og slo fast at SV var svangert med splittelse og nederlag for seg sjøl. Plenum førte til boka "hvor går SV". Høyre på plenum og i boka er den manglende prinsippielle krakteristikken av revisjonismens rolle og tendensen til å undervurdere motsigelsen om revolusjon. Likevel betydde dette

et framskritt fordi AKP begynte å fyre løs på SV, og det førte straks til framgang overfor SV.

6.25. Trødal-Wintex-aksjonene våren 74 førte til at partiet tok opp en god og riktig propaganda på statens rolle og revolusjonen. På den andre sida var det grove høyreavvik i enhetsarbeidet der revisjonistene fikk blomster, blei tillat å diktere aksjonene og agenter for sosialimperialismen tilmed fikk være hovedtalere på arrangementer der partiet var hoveddrivkrafta.

6.26. Partiets linjer i Holmenkollstreika var riktige og en kraftig støtte til arbeiderne. Samtidig avslørte de store vanskene med å mobilisere partiet den grunnleggende gærne og u-proletariske innretninga på partiarbeidet.

6.27. 1.mai 74 var en stor framgang. Bygde på riktig analyse i ledelsen av den taktiske situasjonen høsten 73, som la opp ei riktig linje ut fra høyrefeila 1.mai 73 og SVs sterke taktiske posisjon. To høyrefeil i starten blei retta under marsjen : sosialimperialismen blei ikke eksplisitt nevnt (forutsatt "sneket inn bakveien" i komite-behandlinga) og sosialismen ikke nevnt som ønskelig i plattformen. Riktig sentral taktikk med forhandlinger med SV på prinsippielt riktig grunnlag kombinert med hard kamp og brei massemobilisering førte til SVs første store indre krise, og det var et viktig framskritt i kampen mot revisjonismen i partiet.

6.28.A. 1.mai avslørte samtidig at høyre var utbredd og befestet i partiet. Mange medlemmer forholdt seg passive og unnlot å mobilisere fordi de venta enhet med SV. Det var steder der det blei gjort grove kompromisser med SV i høyre-retning, noe det store antallet enhetstog med SV er et uttrykk for (det finnes unntak, men høyre var hovedårsak til enhet med SV). KF og andre fronter gikk langt til høyre, det var et resultat av ml-kadernes grove høyreavvik i disse frontene.

6.28.B.

Merknad fra AU om linja i tariffoppgjøret 1974. På 7.plenum blei det synet fremmet at det er viktig å vurdere linja i lønnsoppgjøret 74 med sikte på å vurdere i hvilken grad det var påverka av høyrefeil. En slik oppsummering er ikke gjort. Men AU slutter seg til det synet at det er helt nødvendig å granske høyreavvikets innflytelse på et så viktig arbeidsfelt. Dette må gjøres under den videre kampanjen for å gjøre opp med høyre i perioden før 2. LI.

- + -

6.28.C.

Merknad fra AU om forslaga til oljepolitikk våren 1974.

Våren 1974 blei det lagt fram forslag til Oljepolitikk for AKP(m-l) bl.a. gjennom artikler i pressa og på møter i ledende organer. På 7.plenum kom det fram to syn på denne politikken.

Et syn er at sjøl om en analyse av oljeutviklinga var berettiga og nødvendig, så var hovedsida ved linjene som blei lagt fram feilaktige. De var prega av grunnleggende subjektivisme (bl.a. ensidig prega av utviklinga under høykonjunkturen), spredde illusjoner som overdrev spørsmålets betydning ("ny EEC-kamp") og hovedsida var et økonomistisk høyreavvik.

Et annet syn er at tross feil (overvurdering av mulighetene for kamp på kort sikt, manglende analyse av sosialimperialismens betydning) så var hovedsida ved disse analysene likevel riktige. De slo fast den store betydninga av oljeutviklinga og nødvendigheten av å utvikle ei kamplinje for den, noe som var og er utilstrekkelig forstått i partiet. Det går ann å fjerne feila og utvikle den videre til ei riktig oljepolitisk linje for partiet.

7.plenum sluttbehandla ikke denne motsigelsen, og den står derfor til videre debatt.

- + -

6.29. Organiseringa av NKS våren 74 var et framskritt som pekte i retning av grundigere organisering av hele bevegelsen. I samband med stiftelseslandsmøtet blei det lagt vekt på ideologi og ført skarp kamp mot avvik, men programmene inneholdt ingen prinsippiell sammenfatning av revisjonismens karakter.

6.30. Bedre kunnskap om sosialimperialismens karakter av umiddelbar trussel førte til at ledelsen opp-prioriterte propagandaen i KK våren 74. Dette blei fulgt av det utmerkede initiativet til tsjekko-demonstrasjonen, som var en seier internt og eksternt.

6.31. Våren - sommeren 74 var det en rekke viktige diskusjoner i ledelsen (SK, PU, AU) som betydde nye framskritt i kampen mot revisjonismen. Samtidig viste de at det fantes høyretendenser i ledelsen fortsatt, og at den alvorlige situasjonen i partiet ikke var virkelig forstått.

6.32. Vedtaket om Landskonferanse. Gjort våren 74 i AU, bekrefta av SK. Viktig fordi det tok opp to avgjørende spørsmål om generallinja : sosialimperialismen og valget. Samtidig var det motstand i ledelsen mot å prioritere disse to emnene høyest (over faglig, olje), og ingen allmen forståelse for hvor viktig landskonferansen var.

6.33. SKs 4. plenum. Det var et framskritt at det blei gjort en oppsummering av partiorganisasjonenes stilling for første gang, og slått fast at klassesammensetninga var utilfredsstillende. Men SK unnlot å stille skarpt spørsmålet om løgninger. Følgen var at ingenting blei gjort med saka. Plenum klarte ikke å lage en riktig analyse av hva som var hovedfaren : høyre eller "venstre". Evna ikke å se at "venstre"-elementer som sympatiserte med KUL hadde slått over til høyre. Gjorde feilaktige vedtak om at "venstre" var hovedfaren.

6.34. Kommunevalget. Riktig linje kjempa gjennom mot en rekke avvik : "hattemaker"-forslaget med "brei valgfront", seinere vakling på spørsmål om sentral henvendelse til SV, undervurdering av sikkerheten.

6.35.A. Årsplandiskusjonen. Den første delen av årsplandiskusjonen (utenom organisasjonen) var et framskritt fordi den blei gjennomført langt grundigere og følgelig ga riktigere resultat enn før. Førte til stor framgang i kampanjer for KK, økonomi osv. Uttrykte oppgjør med subjektivisme. Årsplandiskusjonen førte til riktig forståelse for nødvendigheten av ideologisk og politisk konsolidering, rydda plass for landskonferansediskusjonene, gjorde vedtak om studier som i stor grad blei satt ut i livet og vedtok helt riktig at "internt prioriteres over eksternt". Samtidig var det motstand mot "internt over eksternt" som uttrykte høyrefeil når det gjalt prioriteringa av politisk konsolidering, subjektivisme.

6.35.B. Sommerleirene 1974 betydde et skritt framover gjennom at de lanserte kampen mot sosial-imperialismen i hele partiet, og lanserte kampen for ei revolusjonær valglinje 1975. Opplegget om kvinnepolitikk tok for seg en del viktige høyreideer i fronten. (Opplegget om faglig politikk og de faglige diskusjonene på leirene er ikke gjennomgått og oppsummert på nytt i samband med kritikken av høyre. Foreløpig kan vi derfor ikke slå fast om hovedsida i disse diskusjonene var gode eller dårlige.) Allment sett betydde sommerleirene at medlemmene blei mobilisert på brei front for marxist-leninistiske linjer på viktige områder. Det la grunnen for framgang seinere på høsten.

6.36. Høsten 74 - våren 75 var en ny fase i partiets liv prega av at AKP brøyt med revisjonismen på stadig flere enkeltonråder, samtidig som de fleste tidligere høyreavvika ikke blei kritisert og det ikke blei lansert noen kritikk av den revisjonistiske linja som helhet i partiet.

6.37. Partidiskusjonene og oppsummeringene på 5. plenum og landskonferansen var et stort framskritt i kampen mot revisjonismen.

Vedtaket om sosialimperialismen betydde et stort strategisk framskritt på partiet. Det konsoliderte reldene på et viktig kamponråde. Det skolerte medlemsmassene, skapte gjennombrudd for at sosialimperialismen er fascistisk, er en akutt fare og må bekjempes i dagskampen. Det

avslørte at det fantes moderne-revisjonistiske elementer i rekkene, men de blei totalt isolert og etter en tid slengt ut. Det skjerpa motsigelsen mellom medlemmene og SV.

Vedtaket om valget betydde at partiet konsoliderte seg mot de reformistiske høyreavvika i valgkampen -73. Anti-parlamentarisk, anti-sosialimperialistisk og anti-revisjonistisk propaganda blei satt sentralt, det blei tatt hensyn til sikkerheten osv. Dette var et strategisk framskritt. Men samtidig vedtok landskonferansen på SKs forslag at valglinja i 73 hadde vært i hovedsak riktig! Dette vedtaket er uforenelig med hovedlinja i 75-valget, det viser at høyreavviket fantes fortsatt og ikke var gjennomskuet av kadrene og ledelsen.

6.38. På mange områder hadde den marxist-leninistiske linja stor framgang. Polemikken mot sosial-imperialismen blei skjerpa og kampen så smått tatt opp i samband med flåtebesøket, fagforeningsårsmøter osv. RUs LM korrigerte mange organisatoriske og politiske feil (men vedtok også programmer uten riktig karakteristikk av den moderne revisjonismen), og RU kasta seg ut i en vellykka kampanje mot Høyre i NGS. HKS gjennomførte valgkamper i hovedsak uten høyrefeil (bl.a. DNS-Oslo) med store resultater. Partiet utfoldte brei aktivitet, og løsninga av oppgaver som økonomisk kampanje, KK, viste store framganger i kampen mot liberalismen, planleggingsarbeidet, og i kaderens politiske nivå. Men samtidig som revisjonismen var på retrett hadde høyre fortsatt stor innflytelse. Fortsatt betydelig vakling blant medlemmene på spørsmålet om SV. Ekstremt, men typisk eksempel en lokal splittelse i januar. Forsøket på aksjon for 50 mil klappa sammen pga. høyrefeil og organisatorisk slurv.

6.39. Streikene og støttearbeidet høsten 74-våren 75 avslørte igjen feilprioriteringa av kreftene, men under kampen blei det gjort riktige og viktige tiltak for omprioritering, som førte til stor framgang i kampen for å proletarisere innretninga.

6.40. Proletariseringsdiskusjonen i samband med årsplanens del II (organisasjonen) betydde et prinsippielt oppgjør med "la det skur"-linja og var et viktig strategisk framskritt i kampen mot revisjonismen i paritet. I tillegg fikk AKP også for første gang en prinsippielt begrunna utbyggingsplan. I oppsummeringa av partiets organisatoriske arbeid siden starten blei det lagt vekt på at det fantes ei kamp mellom linjer i organisasjonsspørsmål. Sjøl om de tidligere feila ikke blei satt i sammenheng med et allment høyreavvik så representerte dette et viktig slag mot høyre. Dette er sammenfatta i PUs organisasjonsplanvedtak fra høsten 1974, som er et uttrykk for den riktige marxist-leninistiske ventrelinja i partiet.

6.41. I samband med sosialimperialisme-vedtaket og dokumentene fra den nordiske ml-konferansen erstatta AKP eksternt feilaktige teser om revisjonismen som "progressiv" med en riktig framstilling av revisjonismen som et agentur for borgerskapet. Men dette blei ikke fulgt av intern eller ekstern sjølkritikk av tidligere feilaktige teser.

6.42. Høsten 74 for første gang reist i AU ideen om at det hadde vært en feilaktig høyrelinje i partiet siden 1973. Men denne kritikken gikk ikke så langt som til å si at valglinja var garen. Det lyktes ikke å oppnå enighet om dette i AU.

6.43. Linja for 1.mai 1975 betydde igjen et viktig framskritt i kampen for å korrigere linja. Bygde på ei riktig analyse fra høsten 74 om at SV ville gå sammen med DNA. Riktig masselinje og hard kamp førte til stor seier for partiet og nytt taktisk nederlag med indre krise for SV. Fortsatt ingen kritikk av 1.mai-linja 73 internt eller eksternt i partiet. Samtidig var det viktige høyrefeil, både mange steder lokalt og på alle plan blant kadrene i Kvinnefronten.

6.44. I januar 1975 blir et revisjonistisk forslag til faglig program sendt ut eksternt fra FU. Dette fører ikke til reaksjoner fra partiet eller fra flertallet i ledelsen.

6.45.A. I mars 75 blir en kritikk mot hele den revisjonistiske linja tatt opp i AU, og det oppnås enighet i hovedspørsmåla. Samtidig som partiet har endra politikken kraftig siden 1973, finnes det likevel fortsatt utbredte tendenser til at kaderen har gjerne ideer om revisjonismens karakter, og heller ikke har noen forståelse for feila i 73.

6.45.B. Under sluttoffensiven i Indo-Kina foretok ledelsen og hele partiet en omprioritering, kasta seg inn i solidaritetsarbeid, sto imot USA-imperialistenes hets og revisjonistenes press. Samtidig viste det seg lokale tendenser til vakling overfor DNA-LO-toppens falske "støttekampanje". I hovedsida var solidaritetsarbeidet et uttrykk for at partiet var i ferd med å korrigere den høyreorienterte underprioriteringa av anti-imperialistisk arbeid.

6.46. Slik er situasjonen foran 7. plenum: politikken overfor revisjonismen, sosial-imperialismen, valgpolitikken, organisasjonspolitikken osv. er diamentralt motsatt den i 1973. Samtidig har sentrale organer aldri gjort noen samla oppsummering av at politikken i 73 var feilaktig og uttrykte et angrep på generallinja, et forsøk på å gjøre AKP til et revisjonistisk parti. Mange feil er dessuten ikke retta - partiet har ingen skikkelig sikkerhetslinje, lite praktiske erfaringer med kamp mot sosial-imperialismen, ingen skikkelig gjennomdiskutert ny taktikk overfor SV osv. Det teoretiske og ideologiske nivået hos partikameratene er utilfredstillende, det finnes utbredte høyrestrømninger og tilmed enkelte åpne høyrelementer som ennå ikke blir konsekvent bekjempet. Etter 1. mai 1975 viste det seg betydelige høyreavvik i partiorganisasjonen bl.a. i form av vakling i støtten til aksjonen mot de fascistiske Vietnamflyktningene og aksjonen mot Nazi-programmet i fjernsynet. Dette viser at viktige deler av partiet fortsatt er så påvirket av høyre at kameratene vakler for press fra borgerskapet, sjøl om det bare er i form av avisartikler.

6.47. 7. plenum har muligheten til å innlede en ny fase i partiets liv prega av det fullstendige og dyptpløyende oppgjøret med det moderne-revisjonistiske avviket i partiet,

der hele partiet fra topp til bunn gjør opp med de linjene som representerer monopolenes og imperialismens interesser av å degenerere AKP til et borgerlig parti og likvidere AKP.

7) Ytre omstendigheter kan ikke unnskylde avviket.

7.1. Ikke alle feil er uttrykk for politiske avvik.

Det vil alltid bli gjort feil som skyldes at det er umulig å ha fullstendig oversikt over alle sider ved en situasjon, som skyldes uforutsette uhell osv. Dette henger sammen med at vår tenkning aldri i alle detaljer kan avspeile virkeligheten. Følgelig er det en lov at også kommunister med en riktig linje gjør feil. Slike feil kan unnskyldes som uunngåelige, og behøver ikke nødvendigvis føre til politiske oppgjør.

For uerfarne kommunister som kommer opp i en helt ny situasjon - f.eks. et parti som uforberedt må skifte fra fredelige forhold til fascisme/borgerkrig - er det også mulig å unnskylde tilmed temmelige grove feil. Vi kan ikke laste ferske kamerater som ikke har rukket å vinne særlig erfaring og kritisere dem på samme måten som veteraner; kamerater som har kjempet under forskjellige forhold over perioder på mange år. Det er sjølsagt viktig å trekke lærdom av feila, men vi vil se kaderens manglende erfaring som "formildene omstendighet".

For AKPs vedkommende kan følgende argument fremmes: Partiet var/er nytt og hadde liten erfaring. Også kaderen/partiledelsen var fersk og uerfaren. Partiet kam opp i temmelig innviklete og raskt omskiftelige nye situasjoner. Dette førte til avvika. Avvika må sjølsagt kritiseres og rettes, men det kan unnskyldes at de blei gjort ut fra ledelsenes ferskhets og den vanskelige ytre situasjonen. Avvika representerer ikke alvorlige borgerlige tendenser i ledelsen og blant medlemmene.

Denne argumentasjonen er feilaktig. Den glatter over hvor alvorlig avviket er og vil hindre et virkelig dyptgående oppgjør med den moderne revisjonismen i AKP. For å avvise slik argumentasjon er det nødvendig å gå gjennom hvilke vanskeligheter den eksterne situasjonen førte med seg, og vurdere om de virkelig er så alvorlige at de kunne unnskylde de svære feila som blei gjort av ledelsen.

7.2.A. EBC-kampen. EBC-kampen var en ny situasjon. Den største massekampen i Norge etter krigen, som hadde mange trekk som aldri ellers har vist seg i Norge, i fredstid og under monopolkapitalismen. Monopolkapitalen blei tilmed slått under valg! For kaderen som stifta partiet var perioden 70-72 den tida de hadde vunnet mesteparten av sine erfaringer i ekstern massekamp, og for flertallet av medlemmene var det hele eller mesteparten av deres politiske fartstid. Dette førte med seg en sterk tendens til å gjøre vidtgående strategiske vurderinger ut fra den ytterst spesielle situasjonen som råda under EBC-kampen. EBC-kampen er den absolutt største og viktigste ytre faktoren, er nært forbundet med de fleste andre ytre faktorer.

7.2.B. EBC-kampen i forhold til kampen mot de to imperialistiske supermaktene. I perioden 70-72 overskygget kampen mot EEC kampen mot de to supermaktene i massenes bevissthet. Det var helt nødvendig for ml-bevegelsen å gjøre grundige analyser av EEC, slå fast hva EEC var, slå fast EEC-medlemskapets karakter av imperialistisk angrep på norsk sjøl-råderett, på den norske økonomien osv. Dette var nødvendig for at ml-bevegelsen skulle kunne delta i kampen og være der massene var, og for at den skulle kunne fremme riktige linjer mot revisjonistene og de andre borgerlige EEC-motstanderne.

Dette kom nødvendigvis til å kreve mye tid og krefter og konsentrerte ML-bevegelsens erfaring sterkt om EEC. Det var også lett å bli smitta av massenes synspunkter: at EEC var den viktigste og farligste imperialistiske trusselen, fordi det var den mest umiddelbare.

I tida før EEC-kampen begynte var den norske ml-bevegelsen iferd med å utvikle ei riktig strategisk linje for kamp både mot USA-imperialismen og mot den sovjetiske sosial-imperialismen. Denne korrekte orienteringa fantes også under EEC-kampen. Den la bl.a. grunnlag for at vi klarte å ta en prinsippielt riktig stilling til Folkerepublikken Kinas diplomati overfor EEC. ML-bevegelsen avviste både den revisjonistiske/trotskyistiske kritikken av Kinas riktige diplomati med å støtte tendensene til at EEC fungerer som en motvekt til supermaktene, og ideen om at ml-bevegelsens linje for den anti-imperialistiske kampen i Norge skulle følge de samme retningslinjene som Kinas linje for forholdet mellom stater. Vi slo fast at Kinas diplomatiske politikk var riktig, og at vår politikk med å kjempe mot EEC var riktig. Det kunne vi gjøre fordi det fantes en riktig forståelse for nødvendigheten av å gjøre taktiske skiller mellom imperialistmakter, og at det finnes sterkere og mer farlige imperialistmakter ved siden av

grundig rotfesta. Den riktige linja utvikla seg gjennom en periode med en del forvirring i ml-bevegelsen. Medlemmene var først forvirra over Folkerepublikken Kinas linje, og i ledelsen herska det uklarhet og forvirring rundt en del teoretiske og prinsippielle spørsmål. Etter som EEC-kampen utvikla seg og tok stadig mer tid og krefter, blei det også mindre studier og diskusjon av spørsmål i samband med utviklinga av verdenssituasjonen og de to supermaktene. Den riktige strategiske linja med kamp mot de to supermaktene og all imperialisme, kom i bakgrunnen.

Det riktige og nødvendige arbeidet med å utvikle EEC-kampen, som måtte konsentrere mye oppmerksomhet mot EEC, var derfor også egna til å dra oppmerksomheten bort fra verdens folks to hovedfiender : de to imperialistiske supermaktene, Sovjet og USA. Det var egna til å forkludre de store historiske perspektivene som kampen blei ført under på bekostning av den kortsiktige historiske utviklinga, til å forkludre at sel om kampen mot EEC var riktig og nødvendig, så var EEC en annenrangs trussel i forhold til trusselen fra Sovjet og USA. Slik var den egna til å legge kampen mot sosial-imperialismen i skyggen. For USA-imperialismen var bedre kjent av breie kretser av norske progressive, mens sosial-imperialismen var dårlig kjent og forstått, og det trengtes et stort arbeid for å avsløre den. Den sterke oppmerksomheten som blei retta mot EEC var egna til å trekke oppmerksomhen vekk fra behovet for et slikt tålmodig propaganda-agitasjons-og aksjonsarbeid for å mobilisere mot sosialimperialismen. Dette var sjølsagt også egna til å gjøre det vanskeligere å få øye på NKP-ledelsenens pro-imperialistiske karakter.

7.3. Under EEC-kampen begynte ml-bevegelsen å studere front-politikk. Dette skjedde i en periode da frontarbeidet vant svære seire, og veldig store deler av massene aktivt sympatiserte med fronten. Dette var egna til å føre/ideer av typen : det er lett å oppnå breie og omfattende fronter der mye av massene deltar, og det gir raskt store resultater. Fronten eksisterer alt og kan fortsette å eksistere i tida etter EEC-avstemninga med andre målsettinger enn Nei til EEC. Kort sagt : overvurdering av hvor lett det var å danne svære fronter raskt. Som en følge av det,

"brei-front"-opplegg som ikke svarte til virkeligheten og ga konsesjoner til massene som i virkeligheten ikke økte frontens oppslutning.

7.4. I begynnelsen av EEC-kampen gjorde ml-bevegelsen sekteriske feil (høsten 70). De skada oss en del taktisk. I 1972 gjorde ml-bevegelsen igjen sekteriske feil (DNS-Oslo). Korrigeringa av disse sekteriske feila var egna til å skape en overdreven redsel for å skille oss fra massene og komme i en trengt taktisk posisjon, følgelig overslag.

7.5. Bredden i fronten mot EEC. Den omfatta både monopol-kapitalistiske gruppe(r) (Landbruksmonopolet), "sentrums-partiene", revisjonister. Disse gruppene seilte under falsk flagg under EEC-kampen og framstilte motstanden sin som om den skyltes andre motiver enn de virkelige - f.eks. framstilte Landbruksmonopolet som om den var mot EEC av hensyn til "utkantbefolkninga", sjøl om dette monopolet sjøl i virkeligheten hensynsløst utbytter utkantbefolkninga og raserer landsbygda. Dette var egna til å skape feilaktige ideer om hvor brei fronten kunne gjøres ut over det arbeidende folk, om at borgerlige partier og grupper kan trekkes med om de utsettes for "press fra folket". Kort sagt : frønsete analyse av hvilke klasser og grupper som kan vinnes for fronten mot monopolene og imperialismen.

7.6. Under EEC-kampen var det også enkeltpersoner/grupper som henvendte seg til ml-bevegelsen/var villig til samarbeid, til tross for at de før hadde stått fiendtlige til den. Dels var det virkelige progressive som hadde fått øynene opp, dels folk som følte nødvendigheten av felles kamp i den spesielle perioden, og dels fiendtlige elementer som begynte å ta hensyn til ml-bevegelsen fordi den hadde oppnådd en viss styrke. Blant slike elementer er det folk/grupper som i dag er våre hardeste fiender. - Dette hadde ikke skjedd før, og var egna til å skape illusjoner om hvem som var "progressiv" og hvem ml-bevegelsen kan alliere seg med.

7.7. ML-bevegelsens oppgjør med sekterismen. I denne perioden hadde vi også (delvis drevet fram av de viktige erfaringene med massearbeid under EEC-kampen) svære indre oppgjør med sekterisme..

7.8. Det harde, omfattende og helt riktige oppgjøret med hovden-klikken (og med dens seinere tvilling, "KAG") førte til økt forståelse for at det finnes "venstre"-opportunisme, og at den representerer reaksjonens interesser. Slike erfaringer fantes ikke før i den norske ml-bevegelsen. Den ekstreme skadeligheten i Hovdens synspunkter (angrep på bønder, intet arbeid i FB og frontalangrep på FB, forslaget om å kjempe seg inn i FBs 7-juni-demonstrasjon i Oslo 1971 med makt, hans linje med å ikke stifte partiet og i stedet skape en fraksjonell "føderasjon"), førte til meget skarp årvåkenhet mot "venstre", og letta overslag i retning senka årvåkenhet mot høyre.

7.9. I 1970 og igjen i 72 hadde ml-bevegelsen virkelig alvorlige problemer med "krigskommunisme". I samband med oppgjøra med dette fantes det en sekterisk tendens hos grunnplanskadre i retning prioritere internt arbeid (mange møter, studier, kadervurderinger), være mot massearbeid, være mot å ta opp "uskolerte" medlemmer, tilmed dels være mot reorganiseringa sommeren 71 på grunnlag av arbeidsplass/boligområde. Dette var egna til å skape overslag i retning overbetone massearbeid og "praksis" på bekostning av internt politisk/ideologisk arbeid, trappe ned normer og krav ved opptak osv. - kort sagt : organisatorisk liberalisering og høyre.

7.10. Revisjonistene. En rekke særegne faktorer i denne perioden gjorde det vanskeligere enn nå å avsløre revisjonist-partienes karakter.

7.11. Under selve EEC-kampen var SF og NKP meget svake. (NKP var forvitret til noen få hundre. SF var organisatorisk rasert etter splittelsen -69.) De hadde ikke makta i FB og blei holdt utafor avgjørelser i FB-ledelsen, også når det gjalt forhandlinger med ml-bevegelsen. (Det er først

etter EDC-valget at flere ledende "FB-ere" blei SV-ere). Dette var egna til å skape det inntrykket at ml-bevegelsen alt hadde gått forbi SF-NKP, at de "er ikke lenger noe problem". Kort sagt : til å undervudere faren fra den moderne revisjonismen.

7.12. Ml-bevegelsen og SF-NKP kjempa på samme side for samme mål : HBI-flertall. Dette var egna til å skjule motsigelsen mellom ml-bevegelsen og SF-NKP, og det var ikke klart forstått at vi kjempa med forskjellige motiver : MLG/SUF(m-l) og mange ærlige progressive i revisjonist-partiene mot imperialismen og for nasjonal sjølråderett, de revisjonistiske lederne derimot, delvis for å snylte på massebevegelsen og delvis for sosial-imperialismen.

7.13. SF-NKP hadde ingen representasjon på tinget, få faglige posisjoner og skarpe taktiske motsetninger til DNA. Særlig hos SF førte dette til mye radiklat fraseprat - SF var jo likevel ikke nødt til å stå ansvarlig for sine handlinger, bl.a. i stortingsavstemninger, faglige for-handlinger. SF-NKP tok også opp en masse dagskrav, bl.a. på det faglige området, som de helt hadde ignorert opp til streikebevegelsen som ml-bevegelsen leda i 1970. Dette var egna til å skape illusjoner om at disse partiene "hadde gått til venstre". Det var også virkelig vanskeligere å avsløre dem for massene ved hjelp av konkrete eksempler i 1972 enn i 1975.

7.14. På grunnplanet i SF skjedde det også en virkelig radikaliserings, og det var grupper som fikk sterkt økt sympati for ml-bevegelsen (bl.a. et nesten-flertall i SFu) Dette skapte illusjoner om hvor sterkt befestet denne radikaliserings var og hvor langt den kunne vinne fram. Kort sagt : om muligheten for radikaliserings i SF.

7.15. Av taktiske (overfor pro-kina-tendensen) og demagogiske (overfor massene) grunner hadde NKP-ledelsen i 60-åra ikke slått inn på kursen med ekstrem lojalitet overfor sosial-imperialismen slik som f.eks. DKP. NKP forsøkte å identifisere seg med Hermansson og Dubchek, tok avstand fra invasjonen i Tsjekko-68 og sa seg være "nøytral" i

striden SUKP-KKP. Dette var egna til å skape illusjoner om sosial-imperialismens grep over NKP, og det var også vanskeligere å avsløre agenturer i 72 enn i 75.

7.16. Hovden-Bergerudgruppas opportunismen holdt en pro-KKP-APA-tendens innafor NKP over 10 år etter at kampen mot den moderne revisjonismen blei tatt opp internasjonalt. Hovden-Bergerud hindra at en omfattende polemikk mot den moderne revisjonismen blei tatt opp av opposisjonen i hele NKP og førte til at virksomheten nesten helt blei konsentrert til Oslo. Da MLF brøyt med NKP 1971 skjedde det mot Hovden/Bergeruds planer om å bli og skyltes i hovedsak at Hovden sjøl blei ekskludert. Bruddet skjedde uten at det blei gjort systematisk arbeid for å vinne NKP-ere for marxismen-leninismen andre steder i landet og få dem ut av NKP.

Dette førte til at enkeltpersoner, tilmed lag som hadde sympatier med Kina-Albania og var relativt positive til ml-bevegelsen fantes så seint som i 1972. Bl.a. 1.mai var det aksjonsenhet med enkelte slike lag på et riktig grunnlag, inklusive bilder av Mao og Stalin, paroler mot sosial-imperialismen og støtte til Kina-Albania.

Dette var egna til å skape illusjoner om situasjonen i NKP og muligheten for at større grupper virkelig kunne gå til venstre. (I virkeligheten har det vist seg at mange av de som var positive og kanskje også i sin tid kunne vært vunnet, har gått over til sosial-imperialismen.)

7.17. Valget 73. var helt spesielt, både pga. situasjonen etter DEC-kampen og opprettelsen av SV og andre partier. Det skjedde det største oppbruddet og de største endringene ved noe norsk valg etter 1945. Dette var en vanskelig taktisk situasjon som ikke var lett å vurdere riktig.

7.18. Det var virkelig et sterkt ønske hos nyradikaliserte, uerfarne masser om "enhet på venstre-sida". (Dvs. alt som kaller seg "venstre"). Dette slo også ut hos ferske folk som hadde begynt å sympatisere med ml-bevegelsen.

7.19. Undersøkelser vil trolig også vise at der var mulighet for enhet (enkelpersoner, smågrupper) på et riktig grunnlag, mot paråamentarismen og reformismen. (DVS. : det hadde vært mulig å opprette RV-73 på et riktig grunnlag og få med krefter utover partiet.)

7.20. Det fantes også opportunistiske politikere og grupper som av reint opportunistiske og taktiske grunner snuste på enhet med ml-bevegelsen så lenge det ikke var klart at SV blei noe av, eller så lenge de frykta sin egne posisjon i SV. (kanskje tilmed Reidar T. Larsen). Dette var egna til å skape illusjoner om hvem det var mulig å danne enhet med.

7.21. AKPs/RVs enhetslinje overfor SV var feilaktig. Men AKP(m-l) fikk "positiv kritikk" for den både fra virkelige progressive som clutta seg til RV, og fra mange vanlige masser (inklusive folk som stemte SV). Den svarte til kaderens ønsker om å unnlate å gå mot strømmen (som gikk til SV) og blei derfor etter ei tid godt mottatt i partiet.

7.22. Da SV blei oppretta førte det til sterk entusiasme i store deler av de progressive massene som oppfatta SV som for sosialismen, mot imperialismen, mot DNA. For mange arbeidere, studenter osv. var det et skritt til venstre, subjektivt sett, at de bestente seg til å stemme SV (tilmed gå inn i SV). Dette førte til tendser til å vurdere hele SV som "progressivt" og ikke se det negative i at folk gikk til SV på et progressivt grunnlag. Det førte også til undervurdering av tilbakeståenheten og den manglende befestninga av venstrestandpunktene til massene av SV-medlemmer og tilhengere.

7.23. Ved opprettelsen gikk klikkene i SV-ledelsen inn for ei fraserasdikal linje for å tilfredsstille de progressive massene med demagogi. De fremma mange riktige dagskrav, skjelte på DNA, unnløt å nevne Sovjet og snakka tilmed om "revolusjon". De framstilte SV som "noe helt nytt", som "gråsrotbevegelse" og som noe som ikke kunne stå til ansvar for SFs/NKPs politikk tidligere. Dette blei trodd,

både av breie masser av progressive (inklusive folk som sto nær oss) og av mange nye, ærlige SV-medlemmer. Det satte AKP(m-l) i en vanskelig taktisk situasjon og gjorde det vanskeligere å avsløre SV i 73 enn i 75.

7.24. Vi har gått gjennom de ytre faktorene. Viser de virkelig at den eksterne situasjonen var så grunnleggende ny, så innviklet og så vanskelig at det kan unnskyldes avvika? NEI!!!!

Avvika betydde revisjon av elementære marxist-leninistiske prinsipper som var godt kjent for ml-bevegelsen - og spesielt ledelsen - før 1970-72.

At revisjonismen er et agentur for klassefienden. At Sovjet er sosial-imperialistisk, og sosialimperialismen må bekjempes.

To års erfaringer i EEC-kampen kan ikke unnskyldes revisjonen av hva som er selve revisjonismens karakter.

Videre. Sett nå at revisjonist-partiene virkelig hadde radikalisert seg. Sett at vi hadde muligheten til å styrke oss sjøl enormt ^{meget} raskt, og til å bygge "brei-fronten" som kunne "vokse inn i himmelen" og forene mesteparten av folket ganske fort. Sett at situasjonen var sann.

Berettiger det disse avvika : Vi veit at andelen av industriproletariatet i AKP ikke er godt nok. Vi veit at det er mange industrier der det ikke finnes organisasjoner. Likevel stilles det ikke som en oppgave å endre dette og det utarbeides ingen plan. Berettiger det avvika i tenkning og metode : mangelsen på konkret analyse, feilene ved masselinja.?

Nei, for nettopp i en slik situasjon må kravene til partiet høynes, ikke senkes, og de organisatoriske oppgavene bli større, ikke mindre.

7.25. Den nye situasjonen og kaderens ferskhets måtte føre til visse avvika. Men det kan ikke unnskyldes disse avvika. Ut fra spesielt ledelsens erfaringer og skoleing må det slås fast, at hovedsida ved det moderne-revisjonistiske avviket er at det skjødde not bedre vitende, det kunne og skulle vært unngått. Alternativet til denne oppsummeringa er å godta at ledelsen lar seg blåse over til flere revisjonistiske standpunkter bare pga. to års

sterk vind, og at den har vært så svak at det var umulig å vente bedre. Det kan vi ikke godta. Følgelig viser vurderinga av de eksterne faktorene at de ikke kan unnskyldte avvika, og det kreves et skarpt ideologisk og politisk oppgjør med feil og råtne tendenser på den indre fronten, spesielt i ledelsen, som må ta hovedansvaret for avvika.

3) Avviket er et uttrykk for kampen mellom de to veiene og for borgerskapets og imperialismens innflytelse i AKP(m-l).

3.1. Marx, Engels, Lenin, Stalin og Mao lærer oss at partiets politikk hele tida utvikler seg gjennom skarp kamp mellom to linjer/veier : borgerskapets og proletariats vei. Den proletariske linja blir definert og skjerpa gjennom at partiet kjemper mot den borgerlige linja. Det er en historisk lov at denne kampen alltid må fortsette i alle kommunistiske partier, uansett om noen skullenønske å stoppe den. Den slutter bare om partiet dør eller blir borgerlig (og da fortsetter det kamp mellom borgerlige linjer). Denne interne kampen er en del av klassekampen - partikamp er klassekamp.

3.2. Borgerskapet/imperialismen har interesse av en spesiell utvikling i partiet, at det gir opp kampen, svekkes, oppløses. De som kjemper for borgerlige linjer i partiet tjener borgerskapets/imperialismens interesser, de slår inn på den borgerlige veien og vil trekke partiet inn på denne veien.

3.3. Hvem bærer den borgerlige linja i et kommunistisk parti? Historiske erfaringer viser at det er forskjellige typer folk med forskjellige motiver. I noen revisjonistiske, tidligere kommunistiske partier sitter det monopolkapitalister og imperialister i partiet og kjemper for sine interesser (f.eks. i Italia). Videre kan det finnes bevisste agenter for fienden, skurker og karrierister som bevisst tjener klassefienden. Videre kan det finnes fullstendig borgerliggjorte skikt av arbeideraristokrater, byråkrater i apparatet osv. som ikke nødvendigvis handler

ut fra noen bevisst strategi, men som frykter enhver klassekamp og som vil gjøre partiet "akseptabelt" for borgerskapet. Endelig så kan det finnes ærlige kamerater med gode motiver, men som sjøl blir narra, som bukker under for trusler og mister motet, som sjøl sitter igjen i borgerlige fordommer og er prega av borgerlig ideologi. Det store flertallet av medlemmer i de kommunistiske partiene i vesten etter 2.verdenskrig var sikkert av denne siste typen. Men uansett om de engang hadde gode motiver, så tjente de Washington og Moskva i kampen mot kommunismen i vesten. For det var press fra Washington og Moskva som satte alle de svake kommunistene i bevegelse og hjalp skurkene til å vinne dem over, og det var Washington og Moskva som innkasserte seieren da den kommunistiske bevegelsen i vesten for ei tid brøyt sammen. De historiske erfaringene viser oss at kamerater med gode motiver kan mobiliseres til å slåss mot sine egne interesser, og tilmed over en lengre periode degnerere fullstendig til å bli stormtropper for reaksjonen.

3.4. Siden det ikke er monopolkapitalister og imperialister i vårt parti, og siden bevisste agenter og reine skurker ikke er mange og (så vidt vi veit) ikke har stor makt, må monopolkapitalen/imperialismen utnytte indre svakheter i partiet og feil og borgerlige tendenser hos kamerater som sjøl er ærlige, ikke ønsker å gjøre partiet skade og ikke forstår hva de gjør - særlig ^{ikke} i begynnelsen. Monopolene/imperialistene øver press på partiet. Den borgerlige linja er et resultat av dette presset og en avspeiling av det, et uttrykk for det i partiet. Hvor sterk den borgerlige linja er er avhengig av hvor sterkt partiet er. Ytre påvirkning (monopolenes/imperialismens press) virker gjennom indre motsigelser (partiets/medlemmers svakheter). Mao sier at en høne kan ruges ut av et egg, men ikke av en stein. Om partiet kan vi si at monopolenes press vil føre til revisjonisme i et parti som har store indre svakheter (er et "egg"), men ikke i et parti som er sterkt og konsolidert innvendig (er en "stein"). Oppsummering: I vårt parti virker monopolenes/imperialismens press i hovedsak gjennom svakheter og borgerlige feil hos medlemmer som sjøl ikke ønsker å tjene klassefienden. Dette må vi ta hensyn til.

Vi må likevel ikke frakjenne disse indre feila hoved-
ansvaret for det moderne-revisjonistiske avviket, og vi må
slå fast at kameratene som fremmer (eller har frëmna) høyre-
linjer objektivt kjemper for (eller har kjempa for) klasse-
fiendens interesser og den borgerlige veien, uansett deres
subjektive ønsker.

8.5. Det borgerlige samfunnet øver sjølsagt hele tida
et sammenhengende press på den kommunistiske bevegelsen
gjennom et utall av kanaler - gjennom skole, nyhetsfor-
midling, tradisjoner, ideologi osv. Det er viktig å ha
dette klart for seg. Men det er samtidig farlig å abstrahere
det borgerlige presset til noe som bare utøves allment av
"hele samfunnets ideologi". Historiske erfaringer viser
oss også at det utøves et høyst konkret press på de kom-
munistiske partiene, som er "skreddersydd" for situasjonen
og som har den klart planlagte målsetting å endre deres
kurs etter klassefiendens ønske. Historiske erfaringer
viser også at slikt press har vært avgjørende for borger-
skapets seier i mange partier.

8.6. NKPs historie viser klare eksempler på slikt press
og dets resultater. I 1945 inviterte monopolene NKP inn
i regjeringa. Hensikt : å hindre at NKP utnytta situasjonen
etter at den tyake imperialismens diktatur var brutt
sammen, og før de norske monopolene hadde fått konsolidert
sitt diktatur. Presset virka gjennom det borgerlige
elementet Furubotn, som sendte NKP inn i regjeringa og
nedla kampen mot staten og DNA.

I 50-åra slutta reaksjonen å bruke sukkerdrasjerte kuler
og gikk over til å bruke slag. McCartyismen hadde til
hensikt å skrenne svake medlemmer/tilhengere ut av partiene,
få dem til å avsverge alle revolusjonære målsettinger for
å bevare legaliteten, og få dem til å ta avstand fra Sovjet
og den sosialistiske leiern. Denne taktikken lyktes over-
for NKP (NKPs forsvar for Sovjet blei svekka i 50-åra,
mens Sovjet ennå var sosialistisk, styrka etter at Sovjet
blei sosial-imperialistisk, særlig etter 1970). Den re-
visjonistiske ledelsen i NKP kapitulerte og hjalp klasse-
fienden med å knekke ryggen på NKP organisatorisk og de-
generere partiet politisk. Konsekvensen var Vogt, som

tilmed organisatorisk ville oppløse partiet og melde medlemmene inn i DNA (ca.1965.) Krutsjov hadde helt bestemte hensikter overfor partiene i vest : sikre borger-
skapet seier og sikre at de blei redskaper for sosial-
imperialismen. At NKP i hovedsak bøyde seg for dette
presset er vel kjent for alle.

Historiske erfaringer viser at ved viktige korsveier
er den borgerlige utviklinga blitt styrka fordi indre
borgerlige tendenser har svart på bevisste og planlagte
akksjoner mot partiet fra klassefiendens side.

3.7. Hele ml-bevegelsens historie viser også eksempler på
slikt press : SUP høsten 67. Borgerpressa forsøkte å
splitte SUP og skremme medlemmene vekk fra marxist-
leninistene gjennom landsomfattende kampanjer om "venstre-
fascisme", ved å trykke Evensmo og Orientering til sitt
bryst og bredt publisere enhver splittelse. SUP 69 :
rettsaka mot COR. Kontinuerlige forsøk på å prøve å presse
fram splittelse mellom ml-bevegelsen og NKP gjennom å
publisere enhver sak som klassefienden mener det kan være
mulig å bruke til å vise forskjeller mellom NKP og den
norske ml-bevegelsen med eksplisitt adresse til oss.
Hetskampanja høsten 70 med sikte på å splitte ml-bevegelsen
fra streikebevegelsen (Creditbank-notatene osv.) De po-
litiske oppsigelsene 75. Sosial-imperialismens/NKPs vold-
somme hetskampanje mot AKP etter at vi tok opp polemikken
og kampen, som har til hensikt å isolere oss fra de pro-
gressive, splitte ut tvilende elementer og få oss til å
"tone ned" angrepene på sosial-imperialismen. Gassangrepene
mot 1.mai-demonstrasjonene 75, som har til hensikt å skremme
folk fra å delta i våre demonstrasjoner og skremme oss
fra å demonstrere og mobilisere.

3.8. Oppsummering: press kan være både åpent og grovt
(gassangrep) og skjult og subtilt (ros, invitasjon til
samarbeid, infiltrasjon av dyktige agenter som ligger lavt).
Det kan komme fra staten (sor), fra kapitalistgrupper (NAF-
oppsigelsene), fra ekstreme reaksjonære smågrupper (NUF,
NKP-ledelsen), fra utenlandske ambassader (Sovjet, NKP-
ledelsen), eller fra alle i samarbeid. (f.eks. når det
gjelder Kinas utenrikspolitikk).

8.9. Dette stiller oss overfor to konkrete spørsmål i den videre analysen av årsakene til høyreavviket.: + kan vi peke på at press fra reaksjonen/kampanjer mot ml-bevegelsen har slått gjennom i rekkene og hjulpet fram høyreavviket? og + kan vi peke på at spesielle politiske, organisatoriske og ideologiske svakheter har ført til framgang for slikt press, og har spesielle medlemmer/kamerater vist seg særlig mottakelige for slikt press?

8.10. Når det gjelder framstøt : Vi har avvåst at det ikke fantes riktigere linjer før høyrelinja, og slått fast at høyrelinja erstatta riktigere linjer. I en del tilfeller kan vi også se åssen press fra borgerskapet førte til gjennombrudd for gamle linjer, mot riktige :

- Lagsavisene. De blei avskaffa fordi det blei organisert ei kampanje mot dem fra DNA/Furubotn-pamper. Denne bevisst planlagte kampanja for eksklusjoner førte til at ledelsen kapitulerte og endra linja.

- Forsvaret for AKMED. Hele tida, og særlig i 72, blei det organisert en steinhard kampanje mot AKMED fra FB-ledelsen og revisjonistene, som blei bakka opp av JATBF-borgerskapet. Det åpne uttrykk for dette - ønsket om å ta avstand fra AKMED på 1. LM, blei nedkjempa. Men ledelsen kapitulerte likevel for presset gjennom å unngå å forsvare AKMED og ta et prinsipielt oppgjør med de harde revisjonistiske anklagene mot AKMED.

- Holdninga til FBs FU og "Kalheim-Halvorsen-Dahl"-gruppa i det seinere SV. Kalheim tok sjøl initiativet til kontakt med MLG etter den sterke 1.mai-demonstrasjonen i Oslo 1971. (han sa sjøl han var imponert). En historisk oppsummering viser at Kalheim i hovedsak forsøkte å utnytte ml-bevegelsen (som han visste var sterk) til sine egne revisjonistiske formål (faglige posisjoner, partibygging). I virkeligheten var dette altså en "sukkerdrasjert kule". Men ledelsen i MLG aksepterte invitasjoner til forhandlinger/kontakter, den oppsummerte dem som "positive" (se bl.a. beretninga) og hva mer er : dette blei utvikla til ei linje som gikk ut på at det var viktig å forhandle med slike borgerlige politikere og at vi kunne vente store resultater av det. Dette var viktig for utviklinga av hele "revisjonismen er progressiv"-linja. Det viser at MLG/AKP-ledelsen falt for et subilt framstøt fra revisjonismen.

- Valget. Det er sikkert at det både kom opportunistiske henvendelser (som bl.a. var forbundet med ønsker fra NKP om at MLG ikke skulle stifte parti) og ytre press. Ledelsen reagerte på dette med å dempe kampen mot sosial-imperialismen av hensyn til "enheten" og gå inn for "borgfredslinja" i valget. Bortsett fra at vi stifta parti og stilte lister, lot vi AKP følge en linje som samsvarte med revisjonistenes ønsker og var et svar på deres press.

8.11. Når det gjelder svakheter : Her er det viktig å rette sterkt lys mot ledelsen. Mao understreker den spesielle faren for revisjonisme i ledelsen. Vår ledelse har sterk prestisje i medlemsmassene, og den har i omtrent alle spørsmål stått samla ved kamper i partiet. Derfor blir feilaktige linjer fra ledelsen ekstra farlige, fordi de lett slår gjennom. Det konkrete studiet av historia viser oss også at de viktigste av de feilaktige linjene har kommet fra ledelsen (UF-linja, "parti for vanlige folk", "SF-NKP er progressive"). Dette viser oss at det er helt nødvendig å granske svakheter i ledelsen.

8.12. Vår ledelse er sterk, og kameratene i den har gode hensikter. Vi har også vunnet en god del erfaring. Men ledelsen lider av de samme grunnleggende svakhetene som hele AKP.

- Manglende skolering. Vi kjenner marxismen for dårlig, og det vi kjenner av marxismens grunnleggende teser er for dårlig befestet. Vi forstår ikke at vi er uvitende og alltid må skolere oss.
- Klassesammensetninga. Som i resten av partiet har vi en rekke dyktige kamerater fra industrien. Men samtidig er ledelsen prega av ei sterk kjerne som i hovedsak kommer fra intellektuelt-småborgerlige skikt, som er prega av lang tids arbeid med og omgang med slike skikt (gjelder også kamerater med arbeiderbakgrunn) og som sjøl i stor grad tilhører slike skikt (dette, og ikke arbeider-aristokrati, er i vårt tilfelle det sosiale grunnlaget for avviket). Dette skiktet inneholder viktige progressive (tilmed revolusjonære) tendenser, men det preges også av individualisme, manglende forståelse for det kollektive, dets sosiale væren er svært forskjellig fra proletariats

og det veit lite om proletariatet. Dette har prega kjerna i vår ledebe. Det har heller ikke vært skikkelig forståelse for hvor viktig denne svakheten er, og for at alle kamerater må lære av proletariatet og bedre klassestandpunktet.

Ledelsen er en meget verdifull skatt for AKP. Men samtidig må vi innse at disse to feila har danna grunnlaget for at den moderne revisjonismen har kunnet spre seg. Vi må bevare ledelsen. Men vi må skolere den, vi må proletarisere de intellektuelle kameratene (det betyr ikke at alle skal ut å jobbe) og trekke inn nye, proletariske elementer, og vi må renske den for alt som er svakt.

8.13. Den manglende evna i partiet til å gjennomskue og avvise de moderne-revisjonistiske linjene, nedkjempinga av tendensene til opposisjon, den entusiastiske oppslutninga om feila (bl.a. om valg-front linja) og deres ekstreme videreutvikling hos enkelte medlemmer og lag, er i bunn og grunn et resultat av de samme feila som i ledelsen: manglende skolering. For svak classesammensetning. Vi må skolere, proletarisere og renske hele partiet.

8.14. Enkeltpersoners rolle. I perioden med det moderne-revisjonistiske avviket har det ikke vært klare og faste fløyer i ledelsen. Kameratene har delt seg forskjellig fra sak til sak. Ingen er uten noe ansvar for avviket. Det betyr ikke at alle kan vurderes likt. Noen har vært mer åpent og kontinuerlig høyre, andre mindre. Noen har vært ledende og kjørt ut linjer, andre har vært mindre ledende og godtatt eller kanskje ^{undertrykt} tilmed tvil. Det er viktig å slå fast disse skillene i ansvar, vise om noen har vært hovedkrafta, om noen har vært svake ledd i kampen mot borgerskapets press, og om noen har vært typiske representanter for avviket. Derfor må enkeltpersoner granskes og stilles til ansvar. De kamerater som virkelig gjør opp med den moderne revisjonismen vil vise det gjennom sin vilje til å ærlig og skarpt kritisere seg sjøl og andre, og utvikle riktige linjer mot gamle.

8.15. Et viktig, underordna spørsmål er å slå fast om det i denne perioden -har vært bevisste **agenter** som har fremma avviket i partiet.

8.16. Vi må framstille en kraftig vaksine på grunnlag av sjukdommen. Vi må granske historia og trekke lærdommer av den som vi fører ut i hele partiet og hele ml-bevegelsen, for å lære medlemmene å kjenne og frykte den moderne revisjonismen, og skape et karrigere gro-grunnlag for borgerlige linjer i framtida.

9). Noen tiltak.

9.1. Individuell sjølkritikk, spesielt fra de mest sentrale kameratene, men også fra resten av SK. Målsetting: Sørge for at ledelsen kollektivt gjør opp med det moderne-revisjonistiske avviket. Fastslå enkeltpersoners rolle og ansvar for avviket.

9.2. Videre undersøkelser og dyptpløyende kritikk av avviket prioriteres høyt i ledelsen.

9.3. Diskusjonen startes i grunnorganisasjonene over sommeren. AU ansvarlig for å utarbeide inernhefte med kritikk av avviket på 1. LM.

9.4. Neste trinn er at partiledelsen og medlemmene kritisk nyvurderer vår taktikk og vårt organisasjonsarbeid (prioritering av kreftene, normer, sikkerhet, masselinje,) med sikte på å ikke bare angripe feilaktige linjer, men også erstatte dem med nye, riktige linjer.

9.5. Oppgjøret med høyreavviket og nyvurderinga av linjene skal gjennomføres innafor ramma av LM-diskusjonene og oppsummeres på 2. LM. Dette er den viktigste oppgaven 2. LM må løse.

9.6. Partiet og ledelsen må ta ansvaret for å starte diskusjonen i RU og NKS.

9.7. A.

- + -

9.7. B. I kampen mot høyre i partiet er det viktig å bedre alle partimedlemmenes forståelse for at kampen mellom to veier og to linjer alltid er i gang i partiet. For å bekjempe de gamle linjene må vi alltid :

- Utvikle kampen i hver enkel kader sjøl, øve kritikk og sjølkritikk, bedre klassestandpunktet, lære mer teori og vinne mer praktisk erfaring, aldri bli tilfreds med oss sjøl.
- Bedre forståelsen for de leninistiske partinormene. Styrke og utvikle disse partinormene, sørge for at alle studerer partilovene (vedtekten), få alle til å forstå at de gjelder for alle uten unntak, at vi aldri kan gi slipp på den demokratiske sentralismen, på kritikken og sjølkritikken, på masselinja internt og eksternt, på stilen med hardt arbeid og enkelt liv, på stilen med frimodig, åpen og kameratslig diskusjon der vi uttrykker synspunktene våre skarpt og uten persons anseelse, at vi alltid må gjøre undersøkelser, analysere den konkrete situasjonen og handle i samsvar med det som er nødvendig og mulig, at vi aldri kan tillate liberalisme, subjektivisme, store ord og framenakeri, frakjønisme og vakling, karrieremakeri, korrupsjon i noen form. Vi må utvikle forståelsen for at slik må det være fordi vi er et arbeiderparti og et marxistisk parti, og høyne forståelsen for hva et slikt parti er og åssen det fungerer.

9.8. De mest grunnleggende tiltaka som på lengre sikt kan redusere mulighetene for nye revisjonistiske avvik i AKP, er :

- At industriproletariatet kommer i flertall i partiorganisasjonen og i styrer på alle nivåer, opp til og med SK, PU og AU. Proletariseringa må fortsette, og proletariatet må ta ledelsen på alle områder. Kadrene og særskilt ledelsen må lære av proletariatet, smelte sammen med proletariatet og bedre sitt klassestandpunkt.
- At skoleringsnivået heves i hele partiet. Alle kadre må lære mer om marxismen-leninismen Mao Tsetungs tenkning.

Vi må studere Norge og eget materiell, men vi må aldri forsømme å studere klassikerne. Spesielt vi i SK må alltid ta det utgangspunktet at vi er uvitende og har mye å lære, og hele SK må hele tida studere verker av Marx, Engels, Lenin, Stalin og Mao Tsetung.

9.9. SK er innstilt på at denne lista over tiltak er ufullstendig og må suppleres etterhvert.

Arbeidets utvalgte medlemmer har i samarbeid med de lokale
 og regionale arbeidstakerorganisasjoner gjennomført en rekke
 aktiviteter som har bidratt til å styrke arbeiderbevegelsen
 og sikre en bedre arbeidssituasjon for arbeidstakerne.

Det har vært et godt samarbeid mellom arbeidstakerne og
 arbeidsgiverne, og dette har bidratt til å sikre en
 god arbeidssituasjon for alle.